

GUVERNUL ROMÂNIEI

PROGRAMUL NAȚIONAL DE REFORMĂ 2014

BUCUREȘTI

APRILIE 2014

CUPRINS

1. INTRODUCERE	4
2. CONTEXT ȘI SCENARIUL MACROECONOMIC.....	5
2.1 PROGRAMUL DE ASISTENȚĂ FINANCIARĂ PREVENTIVĂ	5
2.2 SCENARIUL MACROECONOMIC PENTRU PERIOADA 2014-2017	7
3. PUNEREA ÎN APLICARE A RECOMANDĂRILOR SPECIFICE DE ȚARĂ.....	10
3.1 STADIUL IMPLEMENTĂRII RECOMANDĂRILOR SPECIFICE	10
3.2 PLANUL DE IMPLEMENTARE A GARANȚIEI PENTRU TINERET 2014-2015	28
4. EVOLUȚII ȘI MĂSURI NOI ÎN ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR NAȚIONALE EUROPA 2020	29
4.1 EVOLUȚIA OBIECTIVELOR NAȚIONALE ÎN PERIOADA 2010-2013	29
4.2 PROGRESE ÎNREGISTRATE ȘI MĂSURI NOI PENTRU PERIOADA URMĂTOARE	30
Ocuparea forței de muncă.....	30
Cercetare, dezvoltare, inovare.....	31
Mediu și schimbări climatice	32
Surse regenerabile de energie	34
Eficiența energetică	36
Reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii.....	37
Creșterea ponderii populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară	38
Incluziunea socială.....	39
5. MĂSURI SUPLIMENTARE DE REFORMĂ ȘI UTILIZAREA FONDURILOR STRUCTURALE.....	42
5.1 MĂSURI SUPLIMENTARE DE REFORMĂ.....	42
5.2 CORELAREA OBIECTIVELOR NAȚIONALE EUROPA 2020 CU PRIORITĂȚILE DE FINANȚARE PENTRU PERIOADA 2014-2020.....	46
6. ASPECTE INSTITUȚIONALE ȘI IMPLICAREA PĂRȚILOR INTERESATE.....	50
ANEXA.....	52
TABELUL 1: ȚINTE NAȚIONALE EUROPA 2020	52
TABELUL 2: RAPORTARE PRIVIND OBIECTIVELE NAȚIONALE EUROPA 2020 ..	53
TABELUL 3: PRINCIPALELE REFORME PE TERMEN SCURT ȘI MEDIU	68
TABELUL 4: PLANUL NAȚIONAL PRIVIND LOCURILE DE MUNCĂ.....	83
TABELUL 5: PLAN DE ACȚIUNI PENTRU IMPLEMENTAREA RECOMANDĂRILOR SPECIFICE DE ȚARĂ 2013	86

ABREVIERI

ANAF	Agenția Națională de Administrare Fiscală
ANFP	Agenția Națională a Funcționarilor Publici
ANI	Agenția Națională de Integritate
ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ANPIS	Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială
ANR	Agenția Națională pentru Romi
ANRE	Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
APDRP	Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit
ARACIS	Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior
BEI	Banca Europeană de Investiții
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BIM	Biroul Internațional al Muncii
BM	Banca Mondială
BNR	Banca Națională a României
CCR	Curtea Constituțională a României
COM	Comisia Europeană
CNA	Consiliul Național al Audiovizualului
CNADNR	Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România
CNAS	Casa națională de Asigurări de Sănătate
CNDIPT	Centrul Național pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic
CNP	Comisia Națională de Prognoză
CPM	Cancelaria Primului Ministru
CSM	Consiliul Suprem al Magistraturii
DNA	Direcția Națională Anticorupție
FEADR	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FEPAM	Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime
FMI	Fondul Monetar Internațional
FSE	Fondul Social European
JEREMIE	Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises
INS	Institutul Național de Statistică
ÎCCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MAE	Ministerul Afacerilor Externe
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MC	Ministerul Culturii
MDRAP	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
ME	Ministerul Economiei
ME/DE	Ministerul Economiei /Departamentul pentru Energie
ME/DIMMAT	Ministerul Economiei /Departamentul pentru IMM, Mediul de Afaceri și Turism
MEN	Ministerul Educației Naționale
MFE	Ministerul Fondurilor Europene
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MJ	Ministerul Justiției
MMFSPV	Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
MMSC	Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice
MSI	Ministerul pentru Societatea Informațională
MS	Ministerul Sănătății
MT	Ministerul Transporturilor
ONJN	Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc
ONRC	Oficiul Național al Registrului Comerțului
ROMPAN	Patronatul Român din Industria de Morărit, Panificație și Produse Făinoase
SGG	Secretariatul General al Guvernului
SPO	Serviciul Public de Ocupare
STS	Serviciul de Telecomunicații Speciale

1. INTRODUCERE

Programul Național de Reformă 2014 (PNR 2014) constituie platforma-cadru pentru definirea reformelor și a priorităților de dezvoltare economică a României pe parcursul unei perioade de 12 luni (iulie 2014 - iunie 2015), în concordanță cu *Strategia Europa 2020* și cu documentele rezultate din Semestrul European 2014.

În ansamblul său, *Programul Național de Reformă* al României stimulează competitivitatea, productivitatea și potențialul de creștere, coeziunea socială, teritorială și convergența economică, toate acestea urmărind reducerea decalajelor în ceea ce privește dezvoltarea economică față de celelalte state membre ale Uniunii Europene. Asumarea reformelor necesare pentru atingerea obiectivelor *Strategiei Europa 2020* permite concertarea demersurilor naționale pentru modernizarea economiei și societății românești și susține convergența economico-socială cu celelalte state membre ale UE.

Pe parcursul perioadei 2011 – 2013, România a beneficiat de statutul special al statelor membre care au programe de asistență financiară acordată de instituțiile financiare internaționale (IFI). Sub rezerva îndeplinirii anumitor condiții, aceste state nu sunt obligate să prezinte anual un *Program Național de Reformă* și un *Program de stabilitate/convergență*, având în vedere că rapoartele prezentate periodic în cadrul programului de asistență răspund cerințelor de raportare relevante.

Începând cu anul 2014, România este considerată stat membru cu regim normal și în consecință transmite Comisiei Europene actualizări ale *Programului Național de Reformă* și ale *Programului de Convergență*.

România și-a stabilit încă din anul 2010, prin *Programul Național de Reformă*, prioritățile și obiectivele proprii, care fixează cadrul general și principalele direcții de dezvoltare economică sustenabilă. Mobilizarea eforturilor instituționale și financiare, dublată de obținerea unui larg consens la nivelul întregii societăți constituie factori determinanți pentru transpunerea în realitate a acestor obiective și priorități naționale. De aceea, PNR 2014 este ancorat în *Programul de Guvernare 2013-2016* și este concordant cu *Al treilea Program privind Balanța de Plăți pentru România 2013-2015*, cu *Programul de Convergență* și cu *Acordul de Parteneriat 2014-2020*.

Elaborarea și aplicarea *PNR 2014* coincide cu revenirea economică, actuala perioadă fiind văzută ca o oportunitate majoră de a implementa măsurile de reformă bugetară și structurală, care să crească capacitatea economiei românești de a face față pe termen lung presiunilor competitive globale, de a atrage investiții străine directe și de a crea locuri de muncă.

În mod natural, *PNR 2014* continuă reformele asumate în *PNR 2011-2013* și propune reforme noi, derivate din specificul obiectivelor *Strategiei Europa 2020* și al documentelor aferente (inițiative emblematice, *Analiza anuală a creșterii 2014*, *Recomandările Specifice de Țară 2013*). În acest context, *PNR 2014* include, pe lângă acțiunile nou identificate, și o parte dintre acțiunile aflate deja în curs de implementare (de exemplu, cele referitoare la condiționalitățile ce trebuie respectate de România în relația cu IFI și condiționalitățile ex ante pentru exercițiul financiar 2014-2020).

Pe termen scurt, prioritățile guvernului rămân în continuare legate de relansarea economică, crearea de locuri de muncă și asigurarea sustenabilității finanțelor publice. În acest sens, creșterea eficienței și transparenței administrației publice, alături de îmbunătățirea mediului de afaceri, se înscriu în categoria priorităților strategice pe termen scurt, menite să contribuie, în mod direct, la asigurarea condițiilor pentru atingerea țintelor asumate în contextul *Strategiei Europa 2020*.

Actualizarea PNR al României reflectă și este în concordanță deplină cu obiectivele și acțiunile prevăzute în programul de reforme economice asumat de Guvernul României în cadrul asistenței financiare a IFI. Deși programul de asistență cuprinde acțiuni specifice care sunt subsumate recomandărilor specifice de țară, acesta nu se substituie în nici un fel altor acțiuni de punere în aplicare a recomandărilor, care sunt incluse în planul de acțiuni pentru implementarea PNR și sunt monitorizate conform procedurilor de monitorizare a PNR.

2. CONTEXT ȘI SCENARIUL MACROECONOMIC

După ieșirea din recesiune în primăvara anului 2013 și trei trimestre consecutive de creștere economică ușoară, previziunile de iarnă ale Comisiei Europene au anunțat continuarea redresării economice în majoritatea statelor membre și în UE în ansamblul său, fiind revizuite în sens crescător ratele de creștere ale produsului intern brut în comparație cu previziunile din toamna anului 2013. Astfel, după o creștere reală a produsului intern brut cu doar 0,1% în UE și scăderea cu 0,4% în zona euro în anul 2013, se estimează că activitatea economică se va accelera în 2014 și 2015, rata de creștere a produsului intern brut ajungând la 2,0% în UE și, respectiv, 1,8% în zona euro.

2.1 PROGRAMUL DE ASISTENȚĂ FINANCIARĂ PREVENTIVĂ

În anul 2013, România a încheiat un nou acord de asistență preventivă cu instituțiile financiare internaționale (FMI/UE/BM) pentru perioada 2013-2015. Acordarea asistenței este condiționată de implementarea unui *program cuprinzător de politici economice*, cu accent pe *măsuri de reformă structurală* referitoare, în special, la capacitatea administrativă, piețele produselor, mediul de afaceri, piața muncii, pensii, întreprinderi de stat și asistența medicală. De asemenea, programul conține continuarea *consolidării fiscale, reforma administrației fiscale, ameliorarea administrării și a controlului finanțelor publice, precum și reforme monetare, de asigurare a stabilității financiare și reforma pieței financiare*.

Direcțiile majore de reformă economică asumate de Guvernul României în cadrul acordului de asistență financiară de tip preventiv cu UE conțin priorități și direcții de acțiune care continuă sau sunt complementare cu măsurile adoptate în cadrul PNR 2011 – 2013, inclusiv referitoare la implementarea recomandărilor specifice de țară.

Continuarea consolidării fiscale

România își va reduce soldul bugetului structural cu cel puțin 0,5% pe an până la atingerea obiectivului pe termen mediu (deficit structural al bugetului general consolidat de 1% din PIB până în anul 2015) și îl va menține și ulterior acestei date. Totodată, vor continua eforturile de a preveni o nouă acumulare de arierate în sectorul administrației publice, atât la nivelul administrației centrale, cât și al celei locale.

Consolidarea guvernantei fiscale și reforma fiscală structurală

România va continua *consolidarea cadrului de guvernanță fiscală*; implementarea *Pactului Fiscal* este crucială în acest sens. *Consiliul Fiscal* trebuie să analizeze în detaliu politica fiscală, iar planificarea bugetară multi-anuală trebuie îmbunătățită.

În domeniul *administrării și controlului finanțelor publice*, implementarea unui sistem de control al angajamentelor va asigura reducerea și controlul arieratelor.

În *sectorul sanitar*, mecanismele de control bugetar vor fi consolidate prin mecanisme mai bune de raportare și monitorizare, în special cu privire la cheltuielile cu spitalele și cu medicamentele, pentru a se evita acumularea de noi arierate.

Prioritizarea investițiilor publice va fi consolidată, pentru fructificarea potențialului de creștere economică.

Gestionarea datoriei publice

Autoritățile vor lua măsurile necesare pentru a îmbunătăți gestionarea datoriei publice în vederea diminuării riscurilor și îmbunătățirii curbei de randament pentru datoria publică.

Reglementarea și supravegherea sectorului financiar

Autoritățile vor continua să îmbunătățească cadrul *măsurilor de stabilizare bancară* și legislația privind *Fondul de Garantare a Depozitelor*. Banca Națională a României a clarificat prevederile

aplicabile eliminării din bilanț a împrumuturilor și va efectua o analiză cuprinzătoare a calității activelor în sectorul bancar.

Pentru dezvoltarea în continuare a *pieței de capital* și diversificarea surselor de finanțare pentru bănci, autoritățile vor modifica legislația privind obligațiunile bancare garantate.

Autoritățile vor asigura menținerea *disciplinei de creditare* și evitarea hazardului moral în rândul debitorilor. De asemenea, autoritățile vor organiza consultări extinse cu toate părțile implicate referitoare la noile prevederi privind clauzele abuzive din legea pentru punerea în aplicare a codului de procedură civilă și vor asigura judecarea cazurilor ce implică astfel de clauze abuzive de către instanțe superioare sau de către o instanță specializată.

Pentru a întări *supravegherea pieței financiare nebancale* și a favoriza protecția consumatorilor, autoritățile vor asigura amendarea legislației privind autoritatea integrată de reglementare a sectorului financiar nebancale - Autoritatea de Supraveghere Financiară - în sensul respectării celor mai bune practici internaționale.

Reforme structurale

Reformele structurale vizează îmbunătățirea funcționării piețelor, creșterea rezistenței la șocurile externe și consolidarea potențialului de creștere pe termen lung al economiei românești. Reformele structurale din cadrul acestui program acoperă o parte a recomandărilor specifice de țară adresate României în contextul Semestrului European. **Recomandările specifice de țară care nu sunt acoperite de acest program sunt implementate și monitorizate în cadrul PNR 2014.**

Restructurarea Întreprinderilor de Stat, inclusiv privatizarea acestora, va fi accelerată pentru diminuarea riscurilor generate de acumularea de arierate și pierderi din exploatare, sporind în același timp viabilitatea financiară a majorității operațiunilor acestor societăți. Autoritățile vor lua măsuri de consolidare a guvernantei corporative a întreprinderilor de stat, inclusiv în sectorul financiar.

În *sectorul energetic*, va continua implementarea măsurilor importante din cele două programe anterioare, printre acestea numărându-se și *implementarea foilor de parcurs pentru liberalizarea pieței gazelor naturale și a energiei electrice*.

În ceea ce privește *sporirea eficienței și eficacității administrației publice*, aceasta este una din principalele reforme vizate de program, iar autoritățile române vor raporta semestrial Comitetului Economic și Financiar/ Comitetului de Politică Economică progresele înregistrate în acest domeniu.

Îmbunătățirea mediului de afaceri și facilitarea accesului la finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii constituie un alt pilon important al agendei de reforme structurale a programului. Acesta vizează reducerea poverii administrative pentru IMM-uri, facilitând accesul acestora la finanțare prin credite bancare și pe piața de capital, reducând incertitudinea juridică prin îmbunătățirea procesului de cadastrare a terenurilor și proprietăților și prin sprijinirea IMM-urilor atunci când își extind afacerile peste hotare. Totodată, programul susține reforma cadrului de reglementare în materie de inovare, cu scopul de a atrage investiții străine directe în activități de cercetare și inovare.

Politică monetară

Politica monetară va urmări menținerea sustenabilă a stabilității prețurilor pe termen mediu, corespunzător țintei staționare de inflație (2,5% ± 1 p.p.).

2.2 SCENARIUL MACROECONOMIC PENTRU PERIOADA 2014-2017

În România, **produsul intern brut** a crescut în anul 2013 cu 3,5%, fiind al treilea an de creștere (2,3% în 2011 și 0,6% în 2012), ceea ce consolidează tendința de revenire din criza economică și financiară care a afectat și România în anii 2009 și 2010. Creșterea din 2013 s-a datorat, în principal, contribuției pozitive a exportului net (4,4 procente), în timp ce cererea internă s-a redus ca urmare a unei activități investiționale mult sub așteptări.

Contul curent al balanței de plăți a înregistrat o ajustare semnificativă a deficitului, de la o pondere în PIB de 4,4% în 2012, la 1,1% în 2013. Finanțarea deficitului de cont curent s-a realizat integral prin investiții străine directe, acestea fiind cu cca. 27% mai mari decât în anul 2012. Concomitent, deficitul bugetului general consolidat s-a ajustat de la 3,0% din PIB în 2012 la 2,3% (metodologie ESA) în 2013, ceea ce înseamnă că sectorul privat a înregistrat un sold pozitiv reprezentând 1,2% din PIB.

În anul 2013, **rata de ocupare** a populației în vârstă de 20-64 ani a fost de 63,9%, ușor îmbunătățită comparativ cu 2012, la o distanță de 6,1 puncte procentuale față de ținta națională de 70% stabilită în contextul *Strategiei Europa 2020*. Numărul total de salariați a crescut cu 0,7% comparativ cu anul 2012, iar **rata șomajului BIM** s-a majorat de la 7,0% în 2012 la 7,3% în 2013.

La sfârșitul anului 2013, **rata anuală a inflației** a ajuns la minimul istoric de după 1990, atingând un nivel de 1,55%, cu 3,4 puncte procentuale sub cel atins la sfârșitul anului 2012. Ca medie anuală, inflația s-a situat cu 0,65 puncte procentuale peste media anului anterior, ajungând la 3,98%.

Având în vedere măsurile structurale luate în 2012 și 2013, în perioada următoare **potențialul de creștere economică** va fi, în medie, de 2,5% anual, în condițiile în care formarea brută de capital fix va reveni la dinamici pozitive, după scăderea de 3,3% din 2013, iar situația de pe piața muncii va cunoaște ușoare îmbunătățiri, astfel încât creșterea ocupării și a numărului de ore lucrate vor compensa evoluția demografică nefavorabilă, ceea ce va conduce la o contribuție pozitivă a factorului muncă la creșterea PIB potențial. De asemenea, productivitatea totală a factorilor va avea o contribuție pozitivă și în creștere.

Gap-ul de producție va continua tendința de reducere, la acest lucru contribuind și redresarea cererii interne. Se estimează că decalajul dintre PIB efectiv și PIB potențial se va închide în anul 2018.

În condițiile prognozei de iarnă a COM, care prevede o accelerare a activității economice în UE, pentru perioada 2014 – 2017 se estimează o îmbunătățire graduală a performanței economice a României. Produsul intern brut se va majora în medie cu 2,9% anual. Scenariul se bazează pe îmbunătățirea activității în toate sectoarele economiei, în special în ramurile industriale cu potențial ridicat de export, precum și în sectorul construcțiilor care poate fructifica necesarul de infrastructură existent în toate domeniile.

Creșterea economică

- modificări procentuale anuale -

	2013	2014	2015	2016	2017
PIB real	3,5	2,5	2,6	3,0	3,3
PIB nominal	7,1	5,4	5,5	5,5	5,6
<i>Componentele PIB-ului real</i>					
Cheltuielile consumului privat	1,3	2,0	2,9	3,2	3,3
Cheltuielile consumului guvernamental	-1,8	1,8	1,7	2,5	1,7
Formarea brută de capital fix	-3,3	2,7	4,0	5,2	6,1
Exporturi de bunuri și servicii	13,5	6,6	4,7	4,5	5,0

	2013	2014	2015	2016	2017
Importuri de bunuri și servicii	2,4	5,6	5,5	5,8	6,1
<i>Contribuții la creșterea PIB (procente)</i>					
Cererea internă finală	-0,3	2,1	3,0	3,6	3,9
Modificarea stocurilor	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Export net	4,4	0,4	-0,4	-0,6	-0,6

Sursa: Comisia Națională de Prognost

Cererea internă va reprezenta motorul acestei evoluții, cu ritmuri de creștere a formării brute de capital fix care se vor accelera anual, de la 2,7% în 2014 la circa 6,1% în 2017, creșteri care pot fi susținute de intrări mai substanțiale de fonduri europene.

Consumul privat este așteptat, de asemenea, să înregistreze ritmuri anuale în creștere, de la 2,0 % în 2014 la 3,3% în 2017. Consumul guvernamental va fi determinat de o politică bugetară caracterizată printr-o stabilizare a ocupării în sectorul bugetar și raționalizarea cheltuielilor cu bunurile și serviciile. Exportul net își va diminua contribuția la creșterea reală a PIB, comparativ cu 2013, respectiv va avea o ușoară contribuție pozitivă în 2014, după care în următorii ani va contribui negativ din cauza unor creșteri ale importurilor de bunuri și servicii superioare celor ale exporturilor, importuri generate de investițiile în creștere.

Deficitul contului curent al balanței de plăți externe se așteaptă să se mențină în limite sustenabile, cu o pondere în PIB de la 1,0% în 2014 la 2,0% în 2017. Investițiile străine directe vor acoperi integral deficitul de cont curent, fiind în medie de 4,3 mld. euro anual.

Comerțul exterior și contul curent

- mil. Euro -

	2013	2014	2015	2016	2017
Export FOB	49.564	53.185	57.015	61.175	65.700
- modificare procentuală anuală, %	10,0	7,3	7,2	7,3	7,4
Import CIF	55.268	58.915	63.215	67.950	73.180
- modificare procentuală anuală, %	1,0	6,6	7,3	7,5	7,7
Import FOB	52.990	56.485	60.605	65.150	70.165
- modificare procentuală anuală, %	1,0	6,6	7,3	7,5	7,7
Sold Balanță Comercială FOB - FOB	-3.425	-3.300	-3.590	-3.975	-4.465
Sold Balanță Comercială FOB - CIF	-5.704	-5.730	-6.200	-6.775	-7.480
Deficit de cont curent	-1.517	-1.511	-2.365	-2.430	-3.535
- % din PIB	-1,1	-1,0	-1,5	-1,5	-2,0

Sursa: Comisia Națională de Prognost

Luând în considerare evoluția economiei mondiale în următoarea perioadă, pentru intervalul 2015-2017 se estimează creșteri medii anuale ale exporturilor de bunuri cu 7,3%, iar la importuri, cu 7,5%. După scăderea din anul 2013, ponderea deficitului comercial FOB-FOB în PIB se va situa pe un trend ascendent, atingând nivelul de 2,5% în anul 2017.

Inflația la sfârșitul fiecărui an se va menține în intervalul cuprins între 3,5% în 2014 și 2,5% în 2017, cu o medie anuală în creștere în 2015, după care se va reduce anual până la 2,7% în 2017. Tendința de reducere a inflației va fi susținută prin menținerea conduitei ferme a politicii monetare și a celorlalte componente ale mix-ului de politici economice (fiscală, a veniturilor). Estimările au luat în calcul ani agricoli normali și o volatilitate redusă pentru prețul internațional al petrolului. Impactul cursului de schimb va fi unul modest, manifestat în sensul susținerii procesului de dezinflație.

	Inflația					- % -
	2013	2014	2015	2016	2017	
- sfârșitul anului	1,55	3,5	3,1	2,8	2,5	
- medie anuală	3,98	2,2	3,1	3,0	2,7	

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Pe fondul accelerării creșterii economice, se așteaptă ca și **piața muncii** să se îmbunătățească, creându-se condițiile pentru creșterea locurilor de muncă și îmbunătățirea ocupării pentru populația în vârstă de 20-64 ani, în vederea realizării obiectivului asumat în *Strategia Europa 2020*.

	Forța de muncă					- % -
	2013	2014	2015	2016	2017	
Rata de ocupare a populației de 20-64 ani	63,9	64,4	65,0	65,9	66,9	
- bărbați	71,6	71,9	72,1	72,9	73,6	
- femei	56,2	57,0	58,0	59,0	60,2	
Rata șomajului (conf. BIM) - %	7,3	7,1	6,9	6,8	6,7	

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

De asemenea, se așteaptă ca **numărul șomerilor** (conform AMIGO) să intre pe o pantă descrescătoare, astfel încât rata șomajului să se diminueze până la 6,7%, nivel mai mic decât cel din anul 2013 cu 0,6 puncte procentuale.

Evoluția macroeconomică prognozată este expusă la o serie de **riscuri potențiale** interne sau externe care pot încetini tendința estimată:

- reducerea cererii din UE și, mai ales, din țările care sunt principalii parteneri comerciali ai României, va afecta – prin intermediul exportului, dar și al fluxurilor investiționale – creșterea economică;
- creșterea semnificativă a prețurilor internaționale (resurse energetice, materii prime, produse agricole);
- escaladarea tensiunilor geopolitice, în special cele din apropierea României, ar putea conduce la o creștere suplimentară a prețurilor la energie, cu efect negativ asupra inflației;
- absorbția scăzută a fondurilor europene, ceea ce ar implica un nivel redus al investițiilor;
- menținerea unei creditări limitate a agenților economici și a populației cu efect asupra consumului și investițiilor;
- majorarea neprevăzută ale unor impozite, taxe și prețuri reglementate;
- manifestarea unor condiții climatice nefavorabile pentru agricultură care să conducă la o contracție foarte accentuată a producției agricole, cu efect direct în creșterea inflației și diminuarea creșterii economice.

3. PUNEREA ÎN APLICARE A RECOMANDĂRILOR SPECIFICE DE ȚARĂ

3.1 STADIUL IMPLEMENTĂRII RECOMANDĂRILOR SPECIFICE

Ca stat membru beneficiar al unui program de asistență financiară UE/FMI, România a primit, în 2011 și 2012, o singură recomandare specifică: **implementarea prevederilor programului de ajustare** convenit cu instituțiile financiare internaționale.

În 2013, însă, România a fost considerată SM **fără un program complet de ajustare macroeconomică** și a primit opt recomandări specifice (RST), care vizează următoarele domenii: *programul de asistență financiară cu UE/FMI, politica fiscală, sănătatea publică, ocuparea forței de muncă și asistența socială, educația, administrația publică și absorbția fondurilor europene, mediul de afaceri, legătura între cercetare – dezvoltare – inovare (CDI) și industrie, concurența în industriile de rețea, infrastructura (transporturi, TIC și energie).*

În ansamblu, recomandările pentru România adoptate de Consiliul European de vară corespund priorităților Guvernului României, reprezentând un instrument util în orientarea și planificarea politicilor instituțiilor responsabile cu implementarea PNR.

Printre aspectele pozitive înregistrate de România, documentul de lucru al COM (atașat RST) menționează: reducerea deficitului bugetar sub 3% din PIB, în termeni ESA, onorarea, în mare măsură a angajamentelor de natură legislativă din domeniul transporturilor precum și cele privind cel de-al treilea pachet legislativ referitor la piața internă a energiei, respectarea angajamentelor privind emisiile de gaze cu efect de seră și a acelor privind sursele regenerabile de energie.

În privința aspectelor care necesită eforturi suplimentare, COM a menționat: nivelul ridicat al arieratelor, progresele insuficiente în reformarea întreprinderilor cu capital majoritar de stat, inclusiv în ceea ce privește numirea unor echipe profesionale de management, ritmul lent al implementării reformelor în domeniul sănătății, infrastructura de transport subdezvoltată, considerată obstacol în calea creșterii economice și ocupării forței de muncă, rezultatele slabe în implementarea legii uceniciei, întârzierea în aplicarea strategiei naționale privind integrarea populației de etnie romă, nivelul redus al absorbției fondurilor europene, slaba integrare a politicilor industriale și de CDI, instabilitatea legislativă, mai ales pentru mediul de afaceri, accesul redus la finanțare în cazul IMM-urilor, capacitate administrativă redusă.

Pentru a analiza recomandările specifice adresate României, Ministerul Afacerilor Externe (MAE), în calitate de coordonator național, a organizat împreună cu instituțiile vizate direct o reuniune a *Grupului de lucru interministerial pentru pregătirea Semestrului European (GLIPSE¹)*, în care au fost abordate propunerile de recomandări specifice din perspectiva fezabilității implementării și a potențialelor dificultăți de angajare a resurselor. Observațiile au fost înaintate Reprezentanței României, pentru a fi comunicate COM.

Toate instituțiile reprezentate în acest grup de lucru și-au asumat angajamentul ferm de a implementa recomandările.

Întrucât RST nu pot fi implementate ca atare, MAE a demarat procesul de identificare a măsurilor care răspund RST, prin elaborarea unui document cu propuneri de acțiuni pentru implementarea recomandărilor.

Pe baza acestui document, MAE a solicitat tuturor instituțiilor implicate să analizeze RST din aria lor de competență, în concordanță cu Documentele de lucru ale Serviciilor Comisiei și să elaboreze un set de acțiuni care să răspundă respectivelor RST. Propunerile au fost discutate și validate în cadrul reuniunilor *Grupului de lucru pentru Strategia Europa 2020* și, în luna iulie 2013, au fost transpuse într-un **Plan de acțiuni**, care a fost adăugat (Secțiunea III) la actualul Plan de acțiuni

¹ GLIPSE este alcătuit din secretari de stat/președinți din cadrul instituțiilor cu responsabilități în implementarea *Programului Național de Reformă*.

pentru implementarea PNR.

Acest plan reprezintă principalul instrument pentru monitorizarea și implementarea PNR și RST și toate instituțiile implicate trimit MAE rapoarte trimestriale ale progreselor înregistrate. În baza acestora, MAE pregătește rapoarte consolidate, pe care le înaintază guvernului spre aprobare sau adoptarea de decizii privind noi direcții de acțiune.

Secțiunea următoare prezintă o sinteză a progreselor înregistrate în perioada iulie 2013 – martie 2014 în implementarea RST adresate României în anul 2013. Descrierea impactului acestor măsuri este cuprinsă în Tabelul nr. 5 din anexă.

RST 1

Să ducă la bun sfârșit programul de asistență financiară UE/FMI.

În iunie 2013, *România a încheiat cu succes programul de asistență financiară de tip preventiv a UE/FMI/BM pentru perioada 2011-2013*. Conform declarațiilor unui oficial al FMI, economia României s-a stabilizat, inflația de bază a rămas scăzută, iar balanța fiscală și cea a contului curent au înregistrat valori sustenabile. Cu toate acestea, reformele structurale rămân critice pentru realizarea potențialului de creștere și crearea de locuri de muncă iar continuarea disciplinei fiscale este în continuare esențială pentru consolidarea stabilității macroeconomice.

În toamna anului 2013², România a primit aprobarea pentru un *nou acord de asistență financiară preventivă* din partea UE, FMI și BM³, *pentru perioada 2013-2015*. Măsurile incluse în **programul de reforme economice susținut de noul acord** vin în completarea măsurilor din programele precedente și vizează: (i) asigurarea sustenabilității finanțelor publice; (ii) continuarea politicilor monetare și a celor din sectorul financiar pentru menținerea unor rezerve și creșterea rezilienței în eventualitatea unor șocuri externe; și (iii) continuarea implementării de reforme structurale. Astfel, programul de reforme economice convenit în cadrul acordului de asistență financiară de tip preventiv contribuie la implementarea RST.

RST 2

Să asigure o consolidare fiscală favorabilă creșterii economice și să pună în aplicare strategia bugetară pentru anul 2013 și pentru perioada ulterioară conform calendarului prevăzut, asigurând astfel atingerea obiectivului pe termen mediu (OTM) până în 2015; să îmbunătățească sistemul de colectare a impozitelor prin aplicarea unei strategii cuprinzătoare de asigurare a conformității fiscale și să combată munca nedeclarată. În paralel, să exploreze modalitățile prin care să recurgă într-o mai mare măsură la taxele de mediu; să continue reforma pensiilor începută în 2010 prin egalizarea vârstei de pensionare pentru femei și pentru bărbați și prin promovarea șanselor de angajare a lucrătorilor vârstnici.

În iunie 2013, la recomandarea Comisiei, Consiliul European a decis *ieșirea României din procedura de deficit excesiv*, ce fusese lansată în 2009⁴.

Finalizarea cu succes a acordului de tip preventiv pentru perioada 2011-2013 și încheierea unui nou astfel de acord a contribuit la *asigurarea sustenabilității finanțelor publice* și în cursul anului 2013. Noul acord susține un *program economic cuprinzător pentru perioada 2013-2015*, de menținere a politicilor macroeconomice sănătoase și a stabilității sectorului financiar și de continuare a reformelor structurale.

² FMI a aprobat noul aranjament prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 27 septembrie 2013, iar Consiliul ECOFIN a aprobat acordarea asistenței financiare preventive prin Decizia din 22 octombrie 2013.

³ Aranjament stand-by cu FMI, Program de asistență financiară preventivă pentru balanța de plăți al UE

⁴ Recesiunea economică mai mare decât se estimase din 2009 a dus la o scădere semnificativă a veniturilor publice, ceea ce a determinat o creștere a deficitului public la 9% din PIB, în ciuda eforturilor depuse în vederea reducerii cheltuielilor publice. Deficitul a fost ulterior redus la 6,8% din PIB în 2010, la 5,6% din PIB în 2011 și la 2,9% din PIB în 2012, valoare care este sub valoarea de referință de 3% din PIB prevăzută în tratat.

Pe de altă parte, *Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2014-2016*⁵ vizează atingerea a cinci obiective ale politicii fiscale și bugetare care privesc – printre altele – *continuarea consolidării fiscale*. Conform acestui document, *țintele de deficit bugetar* (în termeni ESA) pe care România și le-a propus pentru 2013 și 2014 sunt de 2,6%, respectiv 2,2% din PIB.

Pentru anul 2013, conform datelor operative, *execuția bugetului general consolidat* s-a încheiat cu un *deficit cash* de 15,77 miliarde lei, respectiv **2,5% din PIB**, încadrându-se în ținta stabilită ca obiectiv al politicii bugetare pe anul 2013 și aprobată la ultima rectificare bugetară. Totodată, această valoare a deficitului cash corespunde unui nivel de 2,3% din PIB pentru deficitul ESA, marcând o încadrare confortabilă în ținta stabilită anterior (2,6% din PIB). **Pentru anul 2014**, autoritățile au aprobat un buget în concordanță cu ținta de deficit stabilită în cadrul Strategiei fiscal-bugetare 2014-2016; în perioada 1 ianuarie - 28 februarie 2014, execuția bugetară s-a încheiat cu un deficit de 0,46% din PIB. Autoritățile intenționează continuarea ajustării fiscale și în anul 2015, astfel încât România să îndeplinească Obiectivul Bugetar pe Termen Mediu⁶ (OTM), permițând, în același timp, creșteri ale cheltuielilor privind co-finanțarea proiectelor sprijinite de UE.

Pentru a *se încadra în ținta de deficit*, autoritățile au implementat măsuri adiționale: începând din 2014, a fost introdusă o formulă de indexare a accizelor cu nivelul inflației; baza de impozitare a companiilor pentru impozitele pe proprietate a fost lărgită pentru a include structurile speciale; redevențele pentru resursele minerale, altele decât petrol și gaze, au fost majorate cu 25%; de asemenea, majorarea salariului minim va genera și ea venituri suplimentare. După cum prevede deja Codul Fiscal, cotele impozitelor pe proprietate aplicabile persoanelor fizice pot fi majorate cu 20%, la latitudinea autorităților locale.

De asemenea, în conformitate cu prevederile UE privind guvernanta fiscală, Legea Responsabilității Fiscale a fost modificată pentru a integra ținte fiscale structurale și măsuri corective în cazul abaterilor. Guvernul va încerca să vizeze un efort structural de ½ procent din PIB până când se va realiza Obiectivul Bugetar pe Termen Mediu; urmând această traiectorie, se așteaptă atingerea OTM până în anul 2015.

În plus, în cursul anului 2013, MFP a inițiat sau a continuat implementarea unor acțiuni care răspund recomandării referitoare la *consolidarea fiscală favorabilă creșterii*, astfel:

- în vederea *creșterii eficienței sistemului fiscal*, au fost redactate primele versiuni ale proiectelor de modificare a Codului Fiscal și a Codului de Procedură Fiscală;
- pentru *diversificarea modalităților de impunere fiscală*, la 2 octombrie 2013, guvernul a aprobat proiectul de lege privind introducerea impozitului forfetar pentru anumite categorii de persoane juridice române, în prezent acesta aflându-se la Parlament;
- în ceea ce privește *reducerea fiscalității*, a fost realizată o analiză privind impactul fiscal al reducerii CAS și al neimpozitării profitului reinvestit; este în curs de realizare o analiză de oportunitate privind reducerea cotei standard de TVA pentru perioada 2014-2016. De asemenea, a fost finalizat *raportul Băncii Mondiale privind impozitarea forței de muncă în România* (probleme și opțiuni de reformă) iar în prezent se analizează, împreună cu reprezentanții Casei Naționale de Pensii Publice, oportunitatea și măsurile efective de reducere a CAS;
- în vederea *îmbunătățirii sistemului de contribuții sociale*, a fost demarată o analiză cuprinzătoare prin care se urmărește identificarea unor potențiale baze de calcul a contribuțiilor sociale, cu precădere pentru contribuția de sănătate, în vederea limitării scutirilor la plata contribuției de sănătate pentru anumite activități independente; într-o primă etapă, s-a realizat lărgirea bazei de impozitare și limitarea scutirii pentru veniturile din chirii și din arendă, prin OUG nr. 88/20 septembrie 2013.

⁵ Adoptată în ședința guvernului din 14 noiembrie 2013

⁶ Deficit structural al Bugetului General Consolidat de 1% din PIB

În privința **îmbunătățirii sistemului de colectare a impozitelor**, în cursul anului 2013, a fost demarată *reorganizarea structurii Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF)* prin înființarea nivelului regional și a fost *aprobat proiectul de modernizare a administrației fiscale* (în parteneriat cu Banca Mondială). Astfel, în septembrie 2013, au fost înființate opt direcții regionale urmând ca până în 2015 să fie înființate 47 de unități fiscale locale. De asemenea, au fost realocați aproximativ 1700 de angajați către activități de prevenție și inspecție.

În contextul *Strategiei ANAF pentru perioada 2013-2017*, reformele în domeniul colectării veniturilor statului se vor concentra pe *combaterea fermă a evaziunii fiscale, îmbunătățirea conformării voluntare și pe creșterea eficienței colectării*, având drept scop creșterea veniturilor statului ca procent din PIB.

De asemenea, în cursul anului 2013, ANAF a implementat măsuri referitoare la:

- *reducerea volumului arieratelor la bugetul general consolidat*: la 31 decembrie 2013, rămăseseră de recuperat arierate în valoare de 14.941,8 mil. lei, valoare în scădere cu 16.6% față de stocul arieratelor recuperabile aflate în sold la 31.12.2012. La 28 februarie 2014, au rămas de recuperat arierate în valoare de 13.222,3 mil. lei din stocul arieratelor aflate în sold la 31 decembrie 2013;
- inițierea unor *campanii de conștientizare privind obligațiile fiscale* în rândul contribuabililor;
- *extinderea surselor de informații fiscale*: în perioada 1 ianuarie 2013 – 15 martie 2014 au fost încheiate 11 noi protocoale de colaborare (cu ANPIS, STS, CNADNR, MSI, ROMPAN, CC, MAI, CNAS⁷, Inspecția Muncii, ONJN și CNA⁸) și au fost inițiate demersuri pentru alte 10 protocoale cu instituții și autorități publice;
- *combaterea muncii nedecarate*: au fost efectuate inspecții fiscale privind modul de înregistrare, declarare și plată a impozitului pe veniturile de natură salarială și a contribuțiilor sociale aferente; astfel, în perioada august–decembrie 2013, au fost efectuate 82 inspecții fiscale urmare sesizărilor primite de la Inspecția Muncii, fiind stabilite sume suplimentare reprezentând venituri de natură salarială și contribuții sociale de 1.388 mii lei. În primele două luni ale anului 2014 s-au efectuat 36 de inspecții fiscale, în urma cărora au fost stabilite sume suplimentare reprezentând venituri de natură salarială și contribuții sociale de 449,65 mii lei.

În ceea ce privește **utilizarea într-o mai mare măsură a taxelor de mediu**, OG nr. 31/2013 pentru modificarea și completarea OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu (aprobată prin Legea nr. 384/2013) prevede la art. 9 *introducerea unei taxe pentru depozitarea deșeurilor*. De asemenea, prin OUG nr. 102/2013 a fost *majorat nivelul accizelor la combustibili*, începând cu 1 ianuarie 2014, termen prorogat la 1 aprilie 2014, prin OUG nr. 111/2013.

În vederea **egalizării vârstei de pensionare pentru femei și pentru bărbați**, guvernul a aprobat proiectul de act normativ de amendare a *Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice* în ședința din 4 decembrie 2013. Actualmente, proiectul de lege se află în procedură de dezbatere parlamentară, fiind aprobat de către Senatul României.

În ceea ce privește **promovarea șanselor de angajare a lucrătorilor vârstnici**, Guvernul va acorda subvenții angajatorilor pentru încadrarea în muncă a șomerilor care, în termen de cinci ani de la data angajării, îndeplinesc condițiile pentru a solicita pensia anticipată parțială sau pentru limită de vârstă. În acest scop a fost adoptată *Legea nr. 250/2013* pentru modificarea și completarea Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă și pentru modificarea Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale. În trim. I/2014 au fost publicate normele metodologice de aplicare a legii (HG nr. 119/2014).

⁷Casa Națională de Asigurări de Sănătate

⁸Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc și Consiliul Național al Audiovizualului

Pentru elaborarea **Strategiei naționale privind persoanele vârstnice și îmbătrânirea activă 2014-2020**, MMFPSPV a semnat contractul de asistență tehnică cu Banca Mondială. Strategia și planul de acțiune urmează să fie finalizate până în luna noiembrie 2014.

RST 3

Să continue reformele în sistemul sănătății pentru a spori eficiența, calitatea și accesibilitatea acestuia, în special pentru persoanele defavorizate și pentru comunitățile îndepărtate și izolate; să reducă recurgerea la spitalizarea excesivă a pacienților, inclusiv prin îmbunătățirea serviciilor de tratament ambulatoriu.

Ministerul Sănătății a continuat **reforma sistemului național de sănătate**, îmbunătățind *sistemul de achiziții a medicamentelor și dispozitivelor medicale pentru spitale*, pe parcursul anului 2013, având loc primele proceduri de achiziție centralizată, în urma cărora s-au obținut economii semnificative pentru sistemul sanitar. În vederea creșterii *eficacității serviciilor oferite în asistența medicală primară*, pentru anul 2014 a fost prevăzută o creștere cu 11,91% a fondurilor alocate acestui tip de asistență, comparativ cu anul 2013. Au fost elaborate proiectele de acte normative privind aprobarea *pachetului de servicii medicale de bază și a pachetului minimal de servicii medicale*, precum și cel referitor la aprobarea pachetului programelor naționale de sănătate, iar pentru *îmbunătățirea calității serviciilor medicale*, a fost creat cadrul legislativ pentru introducerea evaluării tehnologiilor medicale. În scopul *reducerii utilizării excesive a internărilor în spitale*, s-a îmbunătățit finanțarea serviciilor de tratament ambulatoriu, MS continuând să implementeze *programe de prevenție în domeniul sănătății femeii și copilului și Programul pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor pentru pensionari cu venituri sub 700 de lei/lună*.

Astfel, pentru *optimizarea sistemului de furnizare a serviciilor medicale*, s-a îmbunătățit cadrul de reglementare pentru furnizarea și monitorizarea serviciilor de asistență medicală prin *Ordinul MS și CNAS nr. 423/191*. Prevederile acestui ordin vizează pachetul de servicii medicale în asistența medicală primară, pachetul de servicii medicale acordate în ambulatoriul de specialitate, dar și în asistența medicală spitalicească, pachetul de servicii medicale pentru consultații de urgență la domiciliu etc., precum și condițiile acordării acestor servicii, modalitățile de plată pentru fiecare tip de asistență medicală, precum și modelele contractelor de furnizare de servicii.

S-a îmbunătățit *sistemul de achiziții a medicamentelor și dispozitivelor medicale pentru spitale*, prin desemnarea MS ca unitate de achiziții centralizată, pe parcursul anului 2013 având loc primele proceduri de achiziție centralizate, organizate de MS, în urma cărora s-au obținut economii semnificative. Astfel, prin încheierea unui acord-cadru, pe 4 ani, pentru achiziția de medicamente necesare pentru tratamentul bolnavilor de TBC, a fost realizată o economie de 28% față de valoarea maximă estimată în baza achizițiilor efectuate în anii anteriori (de 41,96 mil. lei). O altă achiziție publică centralizată care a produs economii majore pentru sistem este cea de vaccin hexavalent, în urma căreia economia realizată a fost de peste 33,6% față de valoarea estimată în baza achizițiilor efectuate în anii anteriori (de 147 mil. lei).

În perioada următoare vor fi identificate sursele de finanțare pentru realizarea unui *sistem uniform de codificare și a unui registru comun* pentru toate dispozitivele medicale.

În ceea ce privește măsura de **alocare a 10% din Fondul Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate pentru medicina primară**, aceasta a fost realizată prin *Legea nr. 356/2013 privind bugetul de stat pe anul 2014* care prevede o creștere cu 11,91% a fondurilor alocate serviciilor de asistență primară, de la 1,326 mld. lei (în 2013) la 1,484 mld. lei (în 2014).

Proiectul de hotărâre de guvern privind aprobarea *pachetului de servicii medicale de bază și a pachetului minimal de servicii medicale* a fost publicat pe site-ul MS la data de 22 decembrie 2013, în vederea dezbaterii publice. Conform proiectului de act normativ, pachetul de bază cuprinde: serviciile de urgență, serviciile de prevenție, serviciile din medicina primară și medicina comunitară, serviciile în ambulatoriul de specialitate, serviciile de spitalizare. La nivelul asistenței

medicale primare, s-a prevăzut atât asigurarea serviciilor esențiale (minime), cât și promovarea flexibilității în furnizarea serviciilor adiționale. Prin intermediul asigurărilor private suplimentare vor fi acoperite serviciile medicale care nu sunt cuprinse în pachetul de bază, dezvoltarea asigurărilor private de sănătate contribuind la creșterea resurselor financiare din sistemul de sănătate. Se estimează că pachetul de servicii medicale de bază va intra în vigoare la 1 mai 2014, iar pachetul minimal de servicii medicale, începând cu data de 1 ianuarie 2015. Tot pe data de 22 decembrie 2013, a fost publicat pe site-ul MS proiectul de HG privind aprobarea pachetului programelor naționale de sănătate, actul normativ urmând să fie supus aprobării guvernului.

Pentru **îmbunătățirea calității serviciilor medicale**, ca urmare a desemnării MS ca autoritate națională în domeniul evaluării tehnologiilor medicale⁹, a fost realizat un program de formare pentru personalul ce realizează evaluarea acestor tehnologii și a fost elaborată metodologia interimară de evaluare a tehnologiilor medicale prin adoptarea *Ordinului ministrului sănătății nr. 724/2013*. De asemenea, a continuat procesul de elaborare a ghidurilor clinice, cele 4 ghiduri publicate în 2013 vizând specialitățile obstetrică-ginecologie și chirurgie vasculară.

În vederea **reducerii utilizării excesive a internărilor în spitale**, prin *Contractul Cadru pentru anul 2013*, bugetul alocat ambulatoriului de specialitate a fost mărit cu 50% comparativ cu 2012, fapt ce a permis creșterea valorii punctului de rambursare a serviciilor efectuate în ambulatoriu de la 1,2 lei la 1,7 lei. În plus, prin *Legea privind bugetul de stat pe anul 2014*, au fost alocate **fonduri mai mari pentru asistența medicală ambulatorie**, față de cele prevăzute pentru anul 2013, asigurându-se o creștere cu 34,28% a fondurilor alocate îngrijirilor la domiciliu, cu 99,16% a fondurilor alocate serviciilor ambulatorii paraclinice, cu 10,73% a fondurilor alocate serviciilor de asistență ambulatorie de specialitate și cu 451,53% a fondurilor alocate serviciilor de asistență ambulatorie stomatologică.

La nivel național, pentru **îmbunătățirea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de sănătate**, a continuat implementarea programelor profilactice și curative în domeniul sănătății femeii și copilului, iar 1.018.863 pensionari¹⁰ (cu venituri sub 700 de lei/lună) au beneficiat de prevederile *Programului pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor*.

În scopul **creșterii accesului persoanelor aparținând comunităților îndepărtate și izolate la servicii medicale**, MS evaluează oportunitatea de a dezvolta o infrastructură de asistență medicală comunitară, la nivelul autorităților publice locale, inclusiv prin proiecte finanțate din fonduri elvețiene, norvegiene și structurale. *Informatizarea sistemului de sănătate* va continua prin instalarea software-ului standard pentru implementarea programului *Fișa electronică a pacientului* și prin finalizarea procesului de tipărire a cardurilor naționale de sănătate. De asemenea, va continua dezvoltarea și modernizarea infrastructurii furnizorilor de servicii medicale și dotarea acestora cu *aparatură/echipamente medicale și mijloace de transport*.

Strategia națională de sănătate 2014-2020 - care vizează maniera de răspuns la principalele probleme de sănătate publică - urmează să fie aprobată prin hotărâre de guvern în trim. II/2014.

RST 4

Să asigure o mai bună participare pe piața muncii și să sporească capacitatea de inserție profesională și productivitatea forței de muncă prin revizuirea și consolidarea politicilor active în domeniul pieței forței de muncă, prin asigurarea de servicii de formare și îndrumare individualizate și prin promovarea învățării pe tot parcursul vieții; să consolideze capacitatea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă pentru a spori calitatea și acoperirea serviciilor acesteia; pentru a combate șomajul în rândul tinerilor, să pună în aplicare fără întârziere *Planul național pentru încadrarea în muncă a tinerilor*, inclusiv, de exemplu, printr-o garanție pentru tineri; să combată sărăcia, să îmbunătățească eficacitatea și eficiența transferurilor sociale, acordând o atenție

⁹ Prin HG nr. 351/2012.

¹⁰ Numărul reprezintă date cumulate din anul 2011 și nu include numărul de pensionari proveniți de la CASAOPSNJ.

deosebită copiilor; să ducă la bun sfârșit reforma serviciilor de asistență socială prin adoptarea legislației relevante și prin combinarea sistematică a acestora cu măsuri de activare; să asigure aplicarea pe teren a *Strategiei naționale de integrare a romilor*.

Pentru **îmbunătățirea participării pe piața muncii**, în iulie 2013 a fost modificată legislația privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă¹¹. Modificările legislative au vizat, în principal, introducerea serviciilor gratuite de evaluare și certificare a competențelor obținute pe alte căi decât cele formale și acordarea primelor de mobilitate, inclusiv șomerilor de lungă durată. În perioada ianuarie 2013 - martie 2014, au fost acordate prime de mobilitate pentru 2.297 persoane, 4.849 tineri au beneficiat de prime de încadrare, iar în primele două luni ale anului 2014, pentru 73 persoane au fost asigurate servicii gratuite de evaluare a competențelor.

În contextul îndeplinirii condiționalității ex-ante privind proiectarea și implementarea politicilor de ocupare, a fost aprobată *Strategia națională privind ocuparea forței de muncă 2014-2020* și planul de acțiuni aferent acesteia¹².

În scopul **promovării învățării pe tot parcursul vieții**, a fost elaborată cea de a doua versiune a *Strategiei pentru învățarea pe tot parcursul vieții*, aceasta urmând a fi supusă dezbaterilor publice în cel mai scurt timp.

În vederea **consolidării capacității instituționale a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM)**, din FSE a fost finanțată îmbunătățirea capacității agențiilor de ocupare pentru a furniza servicii de tip „self-service” - 95 agenții de ocupare beneficiare. În decembrie 2013, ANOFM a contractat alte 15 proiecte destinate îmbunătățirii capacității agențiilor de ocupare, urmând ca prin finalizarea acestora 303 agenții de ocupare să ofere servicii de tip “self-service”.

ANOFM și agențiile subordonate au finalizat 12 proiecte destinate dezvoltării competențelor profesionale ale personalului, 5.398 persoane participând la programe de formare. În decembrie 2013 au fost contractate alte opt noi proiecte, prin care vor fi instruite 2.191 persoane.

Pentru extinderea sistemului de management al calității conform ISO 9001/2008, sunt în curs de implementare trei proiecte destinate acreditării a 34 agenții locale de ocupare. Ca urmare a contractării în ianuarie 2014 a șapte noi proiecte, vor fi acreditate alte 152 de agenții locale de ocupare și puncte de lucru.

În următoarele douăsprezece luni, pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară, ANOFM va continua procesul de *consolidare a capacității instituționale*, fiind urmărită în special modernizarea sistemului său informatic în vederea unei mai bune gestionări a programelor/ proiectelor, în paralel cu crearea unei baze de date ce va include tinerii NEETs¹³.

Pentru o mai bună *corelare între serviciile oferite de agențiile de ocupare și cerințele clientului*, vor fi externalizate o parte din serviciile oferite de ANOFM către furnizori privați. *Anticiparea modificărilor în structura ocupațională a populației*, în funcție de competențele necesare în sectoarele economice cu potențial de creare de locuri de muncă, impune realizarea semestrială de către ANOFM a analizelor/ studiilor/ prognozelor privind evoluțiile înregistrate pe piața muncii.

Pentru **combaterea șomajului în rândul tinerilor**, în anul 2013, a fost implementat *Planul național privind stimularea ocupării tinerilor*, 44.395 elevi fiind incluși în programe personalizate de consiliere și orientare în carieră, iar cca. 29.860 tineri beneficiind de o ofertă de angajare.

¹¹ *Legea nr. 250/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă și pentru modificarea Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale*

¹² *HG nr. 1071/2013 pentru aprobarea Strategiei Naționale privind Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020 și a planului de acțiuni aferent acesteia*

¹³ Tineri cu vârsta cuprinsă între 16 și 25 ani care nu sunt cuprinși nici în sistemul de educație sau formare și nici nu sunt angajați

Pentru **combaterea sărăciei** și pentru asigurarea protecției sociale a celor mai vulnerabile categorii ale populației¹⁴, România a revizuit sistemul de **beneficii sociale pentru familie și copii**¹⁵, majorându-se limita de venituri până la care se acordă alocația pentru susținerea familiei de la 370 lei/membru de familie la 530 lei/membru de familie, precum și cuantumul alocației cu 30%, începând cu iulie 2013. Venitul minim garantat a crescut cu 8,5%, începând cu iulie 2013 și cu 4,5%, începând cu ianuarie 2014.

Având în vedere că România a trecut la liberalizarea prețurilor la energie electrică și la gaze naturale, au fost instituite măsuri de **protecție socială pentru consumatorii vulnerabili**¹⁶. În acest scop, a fost majorat cuantumul ajutoarelor pentru încălzirea cu gaze naturale (raportat la creșterea cu 6% a prețului gazelor naturale) și au fost introduse ajutoarele pentru încălzirea cu energie electrică.

A fost inițiat procesul de reducere a erorilor privind acordarea beneficiilor de asistență socială, fiind realizate protocoale de verificare încrucișată cu autoritățile publice (administrația fiscală, pensii, agenții de ocupare, registrul civil al populației etc.), neregularitățile identificate fiind verificate de către inspectorii sociali.

Ca principală măsură financiară de combatere a riscului de excluziune socială și pentru asigurarea unui nivel minim de trai, urmează a fi instituit **venitul minim de inserție** (unificarea programelor privind ajutoarele pentru încălzire, alocația pentru susținerea familiei și venitul minim garantat), fiind demarată elaborarea proiectului de act normativ.

În domeniul **protecției copilului**, în septembrie 2013, a fost publicată *Legea nr. 257/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*, fiind prevăzută obligativitatea desemnării unei persoane adulte care să se ocupe de întreținerea copiilor pe toată perioada absenței părinților, aflați la muncă în străinătate.

A continuat **reforma sistemului de asistență socială**, în trim. I/2014 fiind publicat actul normativ prin care s-a reglementat procedura de acreditare a furnizorilor și a serviciilor sociale, de evaluare a nivelurilor de calitate pentru încadrarea serviciilor sociale în clasele corespunzătoare, precum și modalitățile de acordare a deciziilor de suspendare sau de retragere a acreditării¹⁷.

Proiectul de *Lege privind economia socială* a fost adoptat în ședința de guvern din data de 11 decembrie 2013, actualmente aflându-se în procedura de dezbatere parlamentară.

În vederea elaborării **Strategiei naționale privind promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei 2014-2020**, a fost semnat Contractul de asistență tehnică nr. 325CS/26.02.2014 pentru prestarea serviciilor de consultanță cu Banca Mondială. Versiunea finală a strategiei, Planul de acțiune și Planul de implementare urmează a fi elaborate până în luna martie 2015. Obiectivele strategiei vizează: (i) ocupare și politici pe piața muncii (dezvoltarea sectorului economiei sociale); (ii) protecția socială (asistență socială, servicii și prestații sociale și pensii); (iii) protecția persoanelor sărace în condiții creșterii prețurilor la energie; (iv) educație, sănătate și condiții de locuire; (v) combaterea sărăciei în mediul rural; (vi) abordarea dimensiunii regionale a sărăciei și incluziunii sociale.

La începutul anului 2013, Agenția Națională pentru Romi (ANR) a demarat procesul de **revizuire a Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității**

¹⁴ Persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială.

¹⁵ OUG nr. 42/2013 privind venitul minim garantat, precum și pentru modificarea Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei

¹⁶ OG nr. 27/2013 pentru modificarea și completarea OUG nr. 70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece

¹⁷ HG nr. 118/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale

romilor pentru perioada 2012-2020, în cadrul unui grup de lucru care include reprezentanți ai societății civile. În perioada octombrie – decembrie 2013, a fost sintetizat un proiect de strategie ce urmează să fie înaintat, în cel mai scurt timp, instituțiilor guvernamentale, în vederea definitivării documentului. Cadrul strategic (strategia, planul general de măsuri și indicatorii de performanță) va fi supus dezbaterii publice, urmând a fi adoptat de guvern în cursul anului 2014. Întârzierea în procesul de actualizare a strategiei a fost cauzată de necesitatea stabilirii alocărilor bugetare, precum și de prelungirea procesului de consultare inter-instituțională care s-a desfășurat în mai multe etape.

RST 5

Accelerarea reformei sistemului de învățământ, inclusiv prin consolidarea capacității administrative atât la nivel central, cât și la nivel local, și evaluarea impactului reformelor; accelerarea reformelor în domeniul învățământului profesional și al formării; alinierea și mai mult a învățământul universitar la cerințele pieței muncii și îmbunătățirea accesului persoanelor defavorizate; punerea în aplicare a unei strategii naționale cu privire la fenomenul părăsirii timpurii a școlii, punând accentul pe îmbunătățirea accesului copiilor preșcolari, inclusiv al romilor, la o educație de calitate; accelerarea tranziției de la îngrijirea instituțională la îngrijirea alternativă pentru copiii lipsiți de îngrijire părintească.

Pentru a asigura buna desfășurare a proceselor educaționale și a rezolva disfuncționalitățile apărute în aplicarea Legii educației nr. 1/2011, la data de 30 decembrie 2013 a intrat în vigoare *OUG nr. 117/2013 privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 și pentru luarea unor măsuri în domeniul învățământului*. Principalele modificări propuse prin OUG sunt: *modificarea duratei studiilor liceale* (de la 3 la 4 ani) pentru garantarea unei formări corespunzătoare a competențelor elevilor pentru acest nivel de școlarizare (în concordanță cu cele opt competențe-cheie consacrate în UE); *introducerea unor teste trans-disciplinare de tip PISA la Evaluarea Națională*; *introducerea admiterii la liceu* (în cazul în care numărul candidaților este mai mare decât numărul de locuri); *alocarea către universitățile de stat a unui fond distinct pentru dezvoltarea instituțională* care se adresează celor mai performante instituții de învățământ superior din fiecare categorie și se atribuie după criterii de performanță bazate pe standarde internaționale etc.

MEN are în vedere *includerea în învățământul obligatoriu a grupei mari de la grădiniță și generalizarea, la nivel național, a înscrierii electronice a copiilor în învățământul preșcolar și primar*, pentru care se configurează un sistem electronic (vezi Tabelul nr. 3).

Totodată, în scopul **accelerării reformei învățământului profesional**, *OUG nr. 117/2013 prevede introducerea învățământului profesional și tehnic cu durata de 3 ani*, începând cu anul școlar 2014/2015 (vezi Tabelul nr. 3), ca și acțiune de continuare a relansării, în anii 2012-2014, a învățământului profesional și tehnic cu durata de 2 ani. Ordonanța *reglementează modalitatea de certificare a competențelor absolvenților din cadrul filierei tehnologice și vocaționale*¹⁸ precum și *posibilitatea continuării studiilor în învățământul liceal pentru absolvenții învățământului profesional care promovează examenul de certificare a calificării profesionale*. Ordonanța mai prevede și faptul că *absolvenții învățământului obligatoriu care intrerup studiile pot finaliza, până la vârsta de 18 ani, cel puțin un program de pregătire profesională care permite dobândirea unei calificări corespunzătoare Cadrului Național al Calificărilor (CNC) și că învățământul postliceal se încheie cu un examen de certificare a competențelor profesionale*.

Pentru evaluarea **impactului reformelor din domeniul educației**, s-au desfășurat dezbateri cu actorii interesați (inspectorate școlare, sindicate, autorități locale) în care au fost analizate problemele tehnice apărute în aplicarea *Legii educației naționale (LEN)* și în urma cărora legea a

¹⁸ Absolvenții clasei a X-a din cadrul filierei tehnologice sau vocaționale care au finalizat un stagiu de pregătire practică pot susține examen de certificare a calificării corespunzător nivelului de certificare stabilit prin Cadrul Național al Calificărilor (CNC).

fost amendată prin *OUG nr. 117/2013*. Totodată, Institutul de Științe ale Educației a elaborat analize cu privire la impactul principalelor măsuri de reforma cuprinse în LEN (de ex. introducerea clasei pregătitoare)¹⁹. MEN intenționează să-și *configureze un mecanism de evaluare a impactului reformelor în domeniul educației*, destinat creșterii capacității MEN de culegere a datelor din sistemul educațional.

Pentru consolidarea **capacității sale administrative atât la nivel central, cât și la nivel local**, MEN a realizat unele progrese în implementarea de acțiuni orientate către îmbunătățirea capacității de management și implementare a proiectelor, reorganizarea și dezvoltarea bazei sale de date. Cu asistența tehnică a Băncii Mondiale, MEN implementează un proiect strategic ce include elaborarea unei strategii de modernizare, un sistem de evaluare a performanțelor, o matrice a competențelor, noi regulamente interne de funcționare și fișe de post în vederea îmbunătățirii managementului strategic și a leadership-ului la nivelul ministerului. La începutul anului 2014, MEN a finalizat analiza serviciilor/proceselor-cheie în domeniul educației și a sistemului informatic existent, precum și activitatea de revizuire a *Sistemului Național de Indicatori pentru Educație*. În trim. II/2014, ministerul intenționează să operaționalizeze *Consiliul de coordonare a agențiilor subordonate* (pentru învățământul preuniversitar), în vederea unei abordări integrate a activităților specifice acestor instituții și realizării de acțiuni comune privind implementarea politicilor educaționale.

Pentru **alinieră învățământului universitar la cerințele pieței muncii**, MEN a continuat, în 2013, să actualizeze *Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior* (RNCIS) și standardele de evaluare privind programele de studii universitare.

MEN va continua actualizarea standardelor de evaluare ale *Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior* (ARACIS) pentru programele de studii universitare în vederea corelării între planurile de învățământ și calificările universitare.

MEN a implementat proiecte finanțate din FSE – POS DRU ce au vizat, în principal, elaborarea de studii de inserție a absolvenților de învățământ superior pe piața muncii, dar și de instrumente (metodologii, analize etc.) de monitorizare a inserției (vezi Tabelul nr. 3).

Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior (CNSPIS), organism consultativ al MEN la nivel național, a realizat analiza indicatorilor raportați de universități și a elaborat o propunere prin care se pun bazele pentru dezvoltarea, în perioada următoare, a unui sistem informatic strategic și a unor baze de date (inclusiv cu indicatori actualizați) pentru învățământul superior și pentru fundamentarea politicilor educaționale în raport cu cerințele pieței muncii (vezi Tabelul nr. 3).

Pentru **îmbunătățirea accesului persoanelor defavorizate la educație**, MEN continuă implementarea programelor sale sociale și va extinde programele de tipul *A doua șansă*, mai ales în zonele rurale și în cele cu populație de etnie romă (vezi Tabelul nr. 3).

Strategia națională privind reducerea părăsirii timpurii a școlii este în curs de elaborare cu asistența tehnică a BM, printr-un proiect finanțat prin FSE-POS DRU. Proiectul preliminar de strategie a fost elaborat și include șapte domenii prioritare de intervenție, însoțite de alocări bugetare orientative după cum urmează: *Consolidarea calității sistemului de educație și îngrijire timpurie a copiilor; Dezvoltarea programelor de remediere și de sprijin; Îmbunătățirea atractivității, calității și relevanței ÎPT; Regândirea și îmbunătățirea impactului asistenței sociale și al măsurilor de incluziune socială; Furnizarea unei oferte adecvate de programe educaționale de calitate pentru A Doua Șansă; Întărirea capacității de planificare strategică și de monitorizare a implementării strategiei; Dezvoltarea capacității de monitorizare a programelor menite să reducă părăsirea timpurie a școlii*. MEN intenționează prelungirea termenului de finalizare a strategiei pentru luna iulie 2014, astfel încât direcțiile strategice ale strategiei să fie corelate cu documentele

¹⁹ <http://www.ise.ro/implementarea-clasei-pregatitoare-in-romania-2012-2013>

de programare financiară 2014-2020.

În scopul **accelerării tranziției de la îngrijirea instituțională la îngrijirea alternativă pentru copiii lipsiți de îngrijire părintească** și pentru sprijinirea autorităților administrației publice locale în vederea dezvoltării serviciilor de îngrijire de zi destinate prevenirii separării copilului de familie, MMFPSPV finanțează dezvoltarea rețelei de servicii comunitare, în 2013 fiind înființate 18 servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familie, iar alte 100 proiecte pentru care au fost semnate contractele de finanțare sunt în curs de implementare.

RST 6

Să consolideze guvernanta și calitatea instituțiilor și a administrației publice, în special prin îmbunătățirea capacității de planificare strategică și bugetară, prin sporirea profesionalismului funcționarilor publici printr-o mai bună gestionare a resurselor umane și prin întărirea mecanismelor de coordonare între diferitele niveluri de guvernare; să îmbunătățească semnificativ calitatea actelor legislative, prin utilizarea evaluărilor impactului și a evaluărilor sistematice; să depună eforturi suplimentare pentru asigurarea unei absorbții mai rapide a fondurilor UE, în special prin consolidarea sistemelor de gestiune și de control și prin îmbunătățirea procedurilor de achiziții publice.

Punerea în aplicare a recomandării COM în materie de administrație publică este asigurată prin acțiuni de tip legislativ, dar și de ordin administrativ/instituțional, transpuse, în mare parte, în proiecte ce beneficiază de susținere financiară din fonduri europene și de asistența tehnică a BM.

Planificarea strategică și bugetară constituie o prioritate pentru SGG/CPM, principalele rezultate obținute constând în elaborarea unui instrument de prioritizare a politicilor guvernamentale - *Planul Anual de Lucru al Guvernului pentru 2014*, adoptarea²⁰ acestuia de către executiv, operaționalizarea *Consiliului de Planificare Strategică*, structură menită să asigure o mai bună corelare între procesul decizional și alocarea bugetului.

În plus, pentru a avea o imagine de ansamblu asupra priorităților strategice de guvernare, SGG/CPM a demarat în 2013 două proiecte, având ca obiective crearea unui sistem de implementare a priorităților guvernamentale și a unei unități-suport (la nivelul CPM), respectiv dezvoltarea unui sistem de monitorizare/evaluare a principalelor documente strategice. În activitatea sa, Unitatea de implementare²¹ se va axa pe susținerea reformei în sectorul energetic, al achizițiilor publice, punerea în aplicare a *Planului național pentru investiții strategice și crearea de locuri de muncă*, cu accent pe angajarea tinerilor, modernizarea sistemelor de colectare a taxelor și impozitelor. De asemenea, SGG/CPM are în implementare un proiect destinat dezvoltării sistemului integrat de management al politicilor, de natură să contribuie la creșterea eficacității fluxului de documente între Centrul Guvernului și instituțiile administrației publice centrale.

Consolidarea capacității instituțiilor de elaborare și coordonare a politicilor publice, a celei de management financiar și organizațional rămâne un obiectiv important, autoritățile române continuând demersurile de implementare a planurilor de acțiune derivate din recomandările BM²². În 2013, planurile au fost revizuite, astfel încât acestea să contribuie la întărirea eficienței administrației publice. Versiunea lor actualizată a fost înaintată COM și BM în ianuarie 2014.

Pentru a facilita accesarea fondurilor europene în perioada de programare 2014-2020, o atenție deosebită este acordată definitivării procesului de elaborare a *Strategiei pentru consolidarea administrației publice* și adoptare a acesteia de către guvern. O variantă de lucru a proiectului de strategie a fost realizată în februarie-martie 2014, având ca punct de plecare *analiza*²³ *cauzelor*

²⁰ Ședința de guvern din 29 ianuarie 2014. Pe baza propunerilor incluse în PALG, Departamentul pentru Relația cu Parlamentul a pregătit programul legislativ aferent anului 2014.

²¹ Creată formal, la nivelul CPM, în trim. I/2014.

²² Analiza funcțională a administrației publice centrale din România (2010, 2011)

²³ Document aprobat de Primul-ministru în decembrie 2013.

structurale ce au condus la o capacitate administrativă redusă. În cursul lunii aprilie 2014, au loc consultări cu instituțiile ce vor fi implicate în implementarea strategiei (MFP, MMFPSPV, ANFP etc.), dar și cu alți factori interesați, astfel încât să fie identificate și agreeate acele proiecte strategice de reformă care vor produce schimbări în administrația publică în perioada 2014-2020. Proiectul de strategie urmează să fie supus aprobării guvernului în mai 2014.

Din perspectiva **sporirii profesionalismului funcționarilor publici**, ANFP s-a axat pe activitatea de fundamentare a deciziilor de modificare/completare a legislației²⁴ primare din domeniu, precum și pe monitorizarea aplicării unitare a reglementărilor specifice, elaborând rapoarte semestriale privind respectarea normelor de conduită, standardele etice și implementarea procedurilor disciplinare. Componenta de formare specializată și perfecționare profesională s-a aflat, de asemenea, în atenția ANFP, în 2013 fiind organizate 305 programe menite să contribuie la dezvoltarea abilităților și competențelor personalului din administrația publică centrală și locală. Cât privește *formarea specialiștilor din administrație responsabili cu planificarea teritorială*, MDRAP a semnat în septembrie 2013 contractul de finanțare pentru proiectul prin care va fi pus în practică un program național în acest sens.

Referitor la **întărirea mecanismelor de coordonare între diferitele niveluri de guvernare**, unele demersuri au fost deja întreprinse în contextul derulării procesului de regionalizare-descentralizare, demarat în februarie 2013. Pentru *continuarea descentralizării administrative și financiare*, au fost elaborate propunerile de modificare și completare a actelor normative necesare pentru transferul de competențe administrative și financiare către autoritățile administrației publice locale, precum și proiectul legii privind descentralizarea, asupra căruia guvernul și-a angajat răspunderea în fața Parlamentului pe 19 noiembrie 2013. Având în vedere Decizia CCR nr. 1/2014²⁵ prin care legea descentralizării a fost declarată neconstituțională în ansamblul său, în perioada 2014-2016 guvernul intenționează să reia elaborarea cadrului legislativ necesar pentru continuarea procesului de descentralizare. În ce privește *organizarea și funcționarea regiunilor*, cadrul normativ a fost analizat de către MDRAP, însă formularea de propuneri de modificare a principalelor acte normative din domeniu este condiționată de organizarea și validarea referendumului național pentru revizuirea Constituției.

În vederea **îmbunătățirii calității actelor legislative**, SGG/CPM are în implementare o serie de acțiuni demarate în 2013. Pentru *actualizarea Strategiei pentru o reglementare mai bună*, se află în curs de implementare proiectul referitor la revizuirea cadrului strategic privind buna reglementare. La începutul lunii martie 2014, a avut loc o consultare publică privind direcțiile de acțiune ale noii strategii în domeniu, document care urmează să fie finalizat în luna iunie 2014. Pentru *revizuirea procedurilor de evaluare preliminară a impactului* este în curs de definitivare un proiect de HG, care urmează să fie supus aprobării guvernului în trim. II/2014. După intrarea în vigoare a acestui act normativ, CPM va putea demara măsura privind *monitorizarea implementării prevederilor legale cu privire la utilizarea instrumentelor bazate pe dovezi*. De asemenea, CPM are în vedere *consolidarea capacității ministerelor de a elabora analize de impact economic și financiar*, prin intermediul unui proiect finanțat prin PO AT. La finele anului 2013, au avut loc discuții cu BM în vederea contractării de asistență tehnică.

În scopul **creșterii capacității de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune**, au continuat să fie întreprinse măsuri pentru *sprijinirea beneficiarilor în identificarea și asigurarea resurselor financiare necesare derulării proiectelor*, dar și pentru asigurarea unui management eficace de proiect. Astfel, a fost introdus un nou mecanism de decontare²⁶, care sprijină beneficiarii aflați în imposibilitatea de a achita facturile pentru servicii/bunuri/execuție lucrări recepționate acceptate la plată. Acest mecanism permite ca facturile transmise de contractori și avizate de beneficiari să fie decontate direct de Autoritățile de Management (AM), eliminându-se presiunea asupra bugetelor

²⁴ Codul de conduită a funcționarilor publici (Legea nr. 7/2004), Statutul funcționarilor publici (Legea nr. 188/1999)

²⁵ Decizie publicată în M.O. nr. 123 din 19.02.2014.

²⁶ Prin OUG nr. 27/2013, OUG nr. 76/2013 și OUG nr. 84/2013.

beneficiarilor. În scopul intensificării plăților către beneficiari, pe parcursul anului 2013, guvernul a aprobat alocarea temporară către AM-uri a 9 mld. lei din veniturile obținute din privatizare.

Susținerea beneficiarilor pentru asigurarea unui management eficace de proiect s-a realizat prin acordarea de sprijin direct în pregătirea documentațiilor de atribuire pentru unii beneficiari din administrația publică centrală și locală, ale căror proiecte prioritare aprobate se confruntă cu dificultăți și întâzieri din cauza achizițiilor publice; MFE are în curs de implementare două proiecte destinate îmbunătățirii capacității beneficiarilor de a implementa proiecte, respectiv întăririi capacității instituționale a administrației publice din România pentru o gestionare eficientă a fondurilor structurale.

Pentru *optimizarea cerințelor și practicilor de control și audit din partea organismelor abilitate*, dar și pentru asigurarea unei interpretări unitare a prevederilor legale privind eliminarea neregulilor, a fost constituit un grup de lucru permanent care emite soluții unitare, pe baza sesizărilor primite de la AM sau rezultate din propria activitate, grupul devenind operațional din iunie 2013.

A fost consolidată capacitatea administrativă a structurilor responsabile de managementul și controlul PO prin ocuparea a 1.643 posturi din totalul de 1.800 posturi existente, precum și prin semnarea a 25 contracte de servicii cu instituțiile financiare internaționale în vederea îmbunătățirii procesului de utilizare a fondurilor structurale și de coeziune. În plus, MFE a semnat un acord-cadru cu 39 firme de consultanță, pe doi ani, pentru asistență acordată AM și OI în evaluarea cererilor și verificarea cererilor de rambursare, precum și în orice alte activități care sunt necesare pentru îmbunătățirea implementării proiectelor. A fost elaborat un *Cod de etică și integritate*, MFE urmând să raporteze stadiul aplicării prevederilor acestui cod și se află în curs de elaborare un acord de servicii între MFE și BM, în vederea stabilirii unui sistem de management al performanței în gestionarea fondurilor UE, bazat pe indicatori de performanță.

Pe parcursul anului 2013, MFE a implementat și monitorizat *Planul de acțiuni pentru îmbunătățirea capacității administrative în utilizarea fondurilor UE*²⁷. Ca urmare a consultării cu reprezentanții COM, planul va fi revizuit și preluat într-un nou document denumit *Plan de măsuri prioritare pentru întărirea capacității de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune*.

În scopul prevenirii unor eventuale deficiențe în *managementul sistemelor de gestiune și control al PO*, a fost aprobat²⁸ *Ghidul privind principalele riscuri identificate în domeniul achizițiilor publice*, iar pentru clarificarea și structurarea procedurilor de evaluare la nivelul POS CCE și POS DRU, au fost revizuite și aprobate procedurile și manualele evaluatorilor. În plus, a fost stabilit un mecanism eficient și flexibil pentru efectuarea plăților către beneficiarii finali/contractori, prin care facturile transmise de contractori și avizate de beneficiari sunt decontate direct de AM-uri. De asemenea, a fost stabilită aplicarea decontării cererilor de plată pentru toate PO și reducerea timpului de procesare a cererilor de rambursare de la 45 zile la 20 zile²⁹, precum și derularea unei proceduri simplificate în cazul achizițiilor³⁰, pentru beneficiarii din mediul privat care vor publica anunțurile de achiziții pe pagina web a MFE. Pentru stabilirea unei metodologii unitare de elaborare și monitorizare a previziunilor de plată, MFE a decis contractarea de asistență tehnică atât pentru elaborarea metodologiei, cât și pentru realizarea efectivă a previziunilor, pe baza datelor istorice și a evoluțiilor în sistemul de implementare, prima previziune fiind anticipată pentru trim. II/2014 și au fost inițiate demersuri pentru *eficientizarea procesului de investigare a suspiciunilor de fraudă și conflict de interese, dar și pentru efectuarea evaluării de risc*, adaptate fiecărui PO, care să cuprindă măsuri specifice de diminuare și gestionare a unor eventuale deficiențe.

²⁷ Elaborat în decembrie 2012

²⁸ Ordinul comun MFE/ME/MDRAP/MMFPSPV/MMSC/MT, publicat în august 2013.

²⁹ Prin OUG nr. 84/2013

³⁰ Achiziții de bunuri de peste 30.000 euro, de servicii cu o valoare între intervalul 30.000-200.000 euro, respectiv de lucrări cu o valoare între 100.000 – 5.000.000 euro.

La 15 martie 2014, plățile către beneficiari depășeau 37,4 mld. lei, reprezentând cca. 38,68% din alocarea UE pentru 2007-2013, în timp ce rambursările intermediare de la COM ajungeau la 6,43 mld. euro, ceea ce reprezintă o rată de absorbție de 33,48%.

Pentru a îmbunătăți **sistemul de achiziții publice**, autoritățile naționale au pus accent pe punerea în aplicare a recomandărilor studiului Deloitte & Touche³¹ *Evaluarea Sistemului de Achiziții Publice din România*. În acest context, ANRMAP a finalizat în 2013 elaborarea codului achizițiilor publice și a unui set de ghiduri și instrucțiuni pentru eliminarea practicilor neunitare și îndrumarea autorităților contractante. La începutul anului 2014, ANRMAP a întocmit *Planul de acțiune al Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice*, având ca obiectiv principal simplificarea și flexibilizarea procedurilor de achiziție publică. Pentru combaterea conflictului de interese, au fost introduse noi prevederi legislative prin Legea nr.193/2013 și prin HG nr.183/2013.

În plus, implementarea acestei recomandări este susținută prin angajamentele asumate pentru următoarele 12 luni și direcțiile de acțiune aferente acestora, care tratează aspecte legate de redefinirea cadrului strategic, instituțional și legislativ în domeniul managementului funcției publice și al funcționarilor publici, definirea mecanismului de control al calității reglementărilor, implementarea *Planului de măsuri prioritare pentru întărirea capacității de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune*, adoptarea *Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice 2014 – 2020* (vezi Tabelul nr. 3).

RST 7

Să îmbunătățească și să simplifice mediul de afaceri, în special prin reducerea sarcinii administrative pentru IMM-uri și prin punerea în aplicare a unei strategii coerente în materie de e-guvernare; să faciliteze și să diversifice accesul IMM-urilor la finanțare; să asigure realizarea unei asocieri mai strânse între cercetare, inovare și întreprinderi, în special prin acordarea unui statut prioritar activităților de cercetare și dezvoltare care sunt susceptibile să atragă investiții private; să intensifice eforturile în sensul îmbunătățirii calității și independenței sistemului judiciar, precum și a eficienței acestuia în materie de soluționare a cauzelor și de combatere a corupției.

Pentru **reducerea sarcinilor administrative**, în martie 2014, SGG/CPM a transmis COM situația privind simplificările realizate în perioada 2012-2013. **Valoarea simplificărilor** se ridică la aproximativ 288,6 mil. lei, ceea ce **reprezintă cca. 15,33% din valoarea sarcinilor administrative care grevează mediul de afaceri**, cuantificate prin cele cinci proiecte de măsurare a costurilor administrative care s-au încheiat. În trim. II/2014, se vor finaliza ultimele trei proiecte de măsurare a costurilor administrative³², iar ministerele vor transmite SGG/CPM **planurile aferente simplificărilor prevăzute pentru anul 2014**.

Pentru **reducerea sarcinilor administrative la nivelul IMM-urilor**, eforturile MFP s-au concentrat pe **creșterea numărului declarațiilor fiscale depuse on-line³³, reducerea numărul taxelor și tarifelor nefiscale cu încă 9 taxe/tarife, simplificarea a 25 de proceduri vamale, acordarea a 31 de certificate de amânare la plată a TVA în vamă și efectuarea plății a 438 mil. lei către profesioniști (conform Legii nr.72/2013)**. În 2013, datorită simplificărilor introduse de ONRC **gradul de depunere on-line a cererilor de înregistrare în registrul comerțului pentru înființarea întreprinderilor a fost mai mare cu 82%, față de 2012³⁴**.

Au fost adoptate **Ordinul ANRE nr. 59/2013 și HG nr. 1028/2013** prin care se urmărește **facilitarea accesului noilor utilizatori la rețeaua electrică**. De asemenea, se află în dezbatere la parlament două acte normative prin care se urmărește îmbunătățirea procedurilor de prevenire a **insolvenței și de insolvență (proiectul Codului insolvenței)** și **clarificarea regimului juridic al invențiilor de serviciu (proiectul Legii invențiilor de serviciu)**. A fost adoptat de parlament proiectul de **Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 346/2004³⁵** prin care se instituie obligativitatea aplicării **Testului IMM și a principiilor Think small first și Only Once** de către administrația

³¹ Studiu realizat la solicitarea COM în anul 2010.

publică. În plus, vor fi inițiate module demonstrative pentru sprijinirea a patru instituții în efectuarea analizelor de impact, inclusiv a *Testului IMM*³⁶.

În 2013, a continuat **reforma privind implementarea Directivei servicii**, prin aplicarea de măsuri punctuale de evaluare și ameliorare a legislației sectoriale din domeniul serviciilor³⁷. La 15 martie 2014, în cadrul platformei electronice *Punctul de Contact Unic*, erau disponibile 477 de proceduri administrative (144 în limba engleză), fiind emise 829 de certificate digitale pentru utilizatorii înscrși în portal. Pentru **dezvoltarea serviciilor de e-guvernare**, MSI a elaborat proiectul *Strategiei privind Agenda Digitală* și a *Planului național privind rețelele Next Generation*, ambele documente urmând a fi supuse aprobării guvernului în trim. II/2014.

Pentru **creșterea accesului la finanțare** au fost îmbunătățite schemele de garantare aferente programelor *Kogălniceanu* și *Prima Casă* și, din ianuarie 2014, se implementează două noi programe³⁸ pentru acordarea de finanțări nerambursabile în limita a 200 mii euro și de garanții pentru obținerea de credite pentru capital de lucru și realizarea proiectelor de investiții. Pentru dezvoltarea economică a întreprinderilor mari și a IMM-urilor, prin scheme de ajutor de stat³⁹ și ajutor de *minimis*, au fost finanțate 1.983 de întreprinderi, din care 1.955 IMM-uri, valoarea ajutorului acordat ridicându-se la 617,69 mil. lei. Prin FEDR (inițiativa JEREMIE) au fost acordate garanții în valoare totală de 201,5 mil. euro pentru finanțarea a 1.800 de proiecte ale IMM-urilor. Au fost atrase fonduri, în valoare totală de 88 mil. euro⁴⁰, pentru implementarea de noi instrumente financiare destinate creșterii accesului IMM-urilor la credite.

Pentru **asigurarea unei asocieri mai strânse între cercetare, inovare și întreprinderi** și pentru creșterea investițiilor private în sectoarele industriale cu potențial de dezvoltare și inovare, au fost finalizate consultările publice pentru versiunile preliminare ale *Strategiei Naționale pentru CDI 2014-2020* (împreună cu cele două instrumente pentru implementarea strategiei: *Planul Național de CDI 2014-2020* și componenta dedicată obiectivului tematic *Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării din viitorul PO Competitivitate*) și ale *Strategiei Naționale pentru Competitivitate* (SNC), documentele strategice finale urmând a fi înaintate guvernului spre aprobare în trim. II/2014. În plus, ME a finalizat proiectul *Strategiei Naționale de Export a României 2014-2020* și urmează să finalizeze, în trim. IV/2014, proiectul *documentului de Politică industrială a României, cu elemente de reindustrializare*, axat pe competitivitate și inovare în domeniile de specializare inteligentă⁴¹, precum și proiectul *Strategiei guvernamentale pentru dezvoltarea Sectorului IMM și îmbunătățirea mediului de afaceri – Orizont 2020*.

Pentru **stimularea investițiilor private în CDI și consolidarea bazei industriale**, în cadrul inițiativei

³² Pentru domeniile gestionate de MMFPSPV împreună cu MS și MEN; MMSC; MJ.

³³ Gradul de depunere on-line a declarațiilor fiscale, pentru declarațiile care se pot depune în acest mod, în perioada 1 ianuarie – 15 martie 2014, a fost de 84,25% în creștere cu 2 p.p. față de sfârșitul anului trecut

³⁴ Simplificările operate de ONRC în 2012 au generat următoarele efecte: *costul înregistrării pentru o întreprindere cu un singur asociat a ajuns să fie sub 100 de euro, iar înregistrarea întreprinderilor se realizează în 3 zile*

³⁵ *Legea privind stimularea înființării și dezvoltării IMM-urilor*

³⁶ Proiectul de asistență tehnică *Dezvoltarea capacității ministerelor de a elabora analize economice și financiare în vederea sprijinirii procesului de formulare a politicilor publice relevante pentru programarea și implementarea instrumentelor structurale*, cu finanțare din PO AT, al cărui beneficiar este SGG/CPM, urmează să demareze după semnarea contractului cu BM în trim. II/2014.

³⁷ Au fost înlăturate cerințele excesive la stabilire și/sau a potențialelor restricții la accesul pe piață al prestatorilor temporari în următoarele domenii: consultanță fiscală, consultanță în domeniul proprietății industriale, servicii furnizate de arhitecți sau veterinari, servicii de educație și formare profesională, servicii din domeniul turismului, școli de șoferi, construcții, artizanat, servicii de distribuție, servicii de proiectare, executare, verificare și exploatare a instalațiilor electrice din sistemul electroenergetic.

³⁸ Schema de *minimis* pentru IMM și *Programul de Garantare a Creditelor pentru IMM-uri*, în valoare totală de 560 mil. euro.

³⁹ Schemele de ajutor de stat gestionate de MFP au contribuit la consolidarea bazei industriale prin finanțarea unor proiecte de investiții cu efect multiplicator în economie în domeniile TIC, materiale de construcții, electronice și electrocasnice, aeronautică, turism, sănătate (servicii medicale). În perioada 2007-2013 valoare totală a investițiilor realizate s-a ridicat la 3.081,21 mil. euro, prin care s-au creat 20.107 de noi locuri de muncă și s-au realizat contribuții la bugetele locale în valoare totală de 1.753,77 mil. euro

⁴⁰ Noua componentă de garantare din inițiativa JEREMIE cu subvenționarea dobânzii și *Programul româno-elvețian pentru IMM-uri*

⁴¹ Domenii prioritare de specializare inteligentă identificate în cadrul studiului JASPERS și care fundamentează *Strategia Națională de CDI 2014-2020* sunt: bio-economia, eco-tehnologia, TIC, energie și mediu.

JEREMIE, fondul de capital de risc Caliyist a făcut două investiții de capital (de peste 30%) în dezvoltarea a două IMM-uri inovative din domeniul TIC și al telefoniei mobile. De asemenea, au fost contractate 39 de proiecte inovative integrate (din care 14 sunt proiecte de CDI), inițiate de managerii a cinci *poli de competitivitate* pentru inovarea produselor și tehnologiilor în domeniul auto, robotică și mobilier, iar pentru dezvoltarea lanțurilor valorice a fost finalizată evaluarea tehnico-financiară a proiectelor inovative propuse de 27 de *clustere*.

În ceea ce privește *dezvoltarea activităților de CDI în interiorul întreprinderilor*, prin PNCDI II⁴² și FEDR au fost finanțate peste 1.200 de proiecte pentru sprijinirea investițiilor private în CDI. Până în martie 2014, au fost finalizate 141 de proiecte derulate fie în parteneriat public-privat, fie de start-up-uri și spin-off-uri inovative sau având ca scop aplicarea de produse, procese sau tehnologii inovative în întreprinderi, rezultând 112 cereri de brevete depuse, 57 de rezultate de CD transferate și implementate în întreprinderi și 730 de locuri de muncă nou create. Volumul fondurilor private atrase în CDI se ridică la cca. 300 mil. euro. De asemenea, au fost contractate alte 141 proiecte pentru susținerea parteneriatelor dintre universități/institute de cercetare și întreprinderi și sprijinirea întreprinderilor inovative, iar pentru programele *Parteneriate* și *Inovare* ale PNCDI II au fost lansate noi competiții de proiecte.

Pentru *îmbunătățirea performanțelor sistemului de CDI* și pentru direcționarea fondurilor publice către domenii științifice și tehnologice performante, de interes pentru mediul privat, a continuat *procesul de evaluare, clasificare și certificare a celor 46 de institute naționale de CD (INCD)*. Toate cele 39 de institute naționale evaluate până la sfârșitul anului 2013 au primit clasificări de categorie A, ceea ce permite certificarea acestora pentru acordarea finanțării instituționale de bază.

În ceea ce privește *îmbunătățirea calității și independenței sistemului judiciar*, autoritățile române au continuat procesul de modificare legislativă, CSM îndeplinind rolul de principal garant al independenței justiției. A continuat, de asemenea, procesul de reformă în justiție (inițiat prin adoptarea și implementarea noului *Cod Civil* și a celui de *Procedură Civilă*), la 1 februarie 2014, intrând în vigoare *pachetul reformei penale*.

Referitor la *combaterea corupției*, DNA (la nivel de urmărire penală), ÎCCJ și celelalte instanțe (pentru faza de judecată) au înregistrat rezultate semnificative. În ultimii șapte ani, rata de confirmare a inculpărilor DNA prin intermediul unor hotărâri judecătorești definitive a atins 90,25%⁴³. ANI a obținut rezultate notabile în ultimii cinci ani, rata de confirmare a deciziilor sale privind situațiile de incompatibilitate și a deciziilor administrative în cazurile de conflict de interese depășind 80%. În urma deciziilor ANI, au fost confiscate averi personale nejustificate în valoare de peste 1 milion euro.

RST 8

Să promoveze concurența și eficiența în industriile de rețea, prin asigurarea independenței și a capacității de acțiune a autorităților naționale de reglementare și prin continuarea reformei guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor deținute de stat din sectoarele energiei și transporturilor; să adopte un plan cuprinzător și pe termen lung în domeniul transporturilor și să îmbunătățească infrastructura de comunicații în bandă largă; să continue să dereglementeze prețurile la gaze și la electricitate și să îmbunătățească eficiența energetică; să îmbunătățească integrarea transfrontalieră a rețelelor energetice și să accelereze punerea în aplicare a proiectelor de interconectare a rețelelor de gaze.

Pentru **Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE)**, statutul de

⁴² *Planul național de CDI II, pentru perioada 2007-30 iunie 2014* aprobat prin HG nr. 1123/18.12.2013 pentru modificarea HG nr. 475/2007.

⁴³ 496 inculpați au fost condamnați prin hotărâri judecătorești definitive, dintre care aproape jumătate dețineau funcții politice, inclusiv un fost prim-ministru, un ministru, opt parlamentari, un secretar de stat, 26 de primari, vice-primari și prefecți, 50 de directori de companii de stat și instituții publice, 60 de funcționari din cadrul autorităților de control

autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar, este asigurat de *OUG nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea ANRE*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012. Finanțarea ANRE este asigurată integral din venituri proprii.

Prin adoptarea *Legii nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale*, a fost stabilit calendarul de **eliminare treptată a preturilor reglementate** pentru clienții finali. Pentru gazele naturale, calendarul de eliminare treptată a preturilor reglementate se aplică de la 1 decembrie 2012, pentru clienții industriali, respectiv de la 1 iulie 2013, pentru clienții casnici. Pentru energia electrică, dereglementarea prețurilor a început la 1 septembrie 2012 pentru clienții noncasnici, respectiv la data de 1 iulie 2013, pentru clienții casnici.

În **domeniul transporturilor** au fost continuate măsurile de *reformă a guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor de stat*. În baza criteriilor de performanță stabilite pentru selectarea managerilor și membrilor consiliilor de administrație la companiile aflate sub autoritatea MT⁴⁴, pe parcursul anului 2013, au fost selectați administratori pentru 20 astfel de companii (5 regi autonome și 15 societăți/companii).

În ceea ce privește pregătirea *privatizării companiei TAROM*, MT monitorizează evoluția rezultatelor operaționale și financiare înregistrate de companie ca urmare a introducerii managementului privat și analizează oportunitatea modificării metodei de vânzare a pachetului minoritar de acțiuni. În funcție de rezultatele economico-financiare obținute de compania TAROM, MT va stabili momentul demarării procedurilor de privatizare, precum și procentajul de acțiuni care va face obiectul vânzării.

În cadrul proiectului de asistență tehnică (finanțat prin POS T) pentru elaborarea *Master Planului General de Transport (MPGT)*, în 2013, au fost finalizate o serie de rapoarte tehnice⁴⁵, precum și documentele necesare pentru etapa de notificare din cadrul procedurii de *Evaluare strategică de mediu*. În calitate de autoritate contractantă, în trim. III/2013, MT a aprobat două dintre rapoartele tehnice elaborate de consultantul proiectului: *Raportul-diagnostic privind datele necesare elaborării MPGT și Raportul privind Ghidul național de evaluare a proiectelor în sectorul de transport*.

În septembrie 2013, consultantul proiectului a înaintat MT o primă versiunea preliminară a MPGT. Pentru modificarea și completarea documentului astfel încât să ofere un grad de detaliere sporit și o fundamentare suplimentară a nevoilor de dezvoltare a sectorului de transport, în martie 2014 a fost încheiat un act adițional la contractul de asistență tehnică, care prevede ca o nouă versiune preliminară a MPGT să fie predată MT în trim. II/2014, iar versiunea finală a documentului strategic, împreună cu *Evaluarea strategică de mediu* și un rezumat al întregului proiect să fie definitive până la sfârșitul lunii iulie 2014.

În vederea **îmbunătățirii eficienței energetice**, au fost înregistrate progrese⁴⁶ în aplicarea *schemei de ajutor de stat pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență*, sumele totale acordate ca bonus, în perioada aprilie 2011 – decembrie 2013, fiind de 2,67 mld. lei. În perioada ianuarie – decembrie 2013, de schema de sprijin au beneficiat 36 de operatori.

⁴⁴ Stabilirea criteriilor de performanță pentru selectarea managerilor și membrilor consiliilor de administrație la companiile aflate sub autoritatea MT este una dintre activitățile desfășurate în cadrul proiectului *Suport pentru punerea în aplicare a unei strategii generale în sectorul de transport*. Proiectul are ca scop, printre altele, acordarea de asistență pentru introducerea managementului privat în companiile de stat (conform acordului cu FMI) și este implementat în contextul *Analizei funcționale a BM*.

⁴⁵ *Raportul - diagnostic privind datele necesare elaborării MPGT, Raportul privind Ghidul național de evaluare a proiectelor în sectorul de transport și a metodologiei de prioritizare a proiectelor de investiții din cadrul MPGT și Ghidul pentru elaborarea analizelor cost-beneficiu și de risc a proiectelor de transport, Raportul privind bazele de date primare și consolidate, inclusiv metodologia de colectare a datelor, Raportul privind modelul național de transport pentru România și Manual de utilizare pentru modelul național de transport*.

⁴⁶ Măsurile privind îmbunătățirea eficienței energetice, prezentate în acest capitol, constituie în același timp contribuții la atingerea obiectivului național *Europa 2020* din acest domeniu.

În cadrul *campaniilor de informare a populației și a mediului de afaceri* privind importanța creșterii eficienței energetice, au fost organizate 8 seminarii, în 6 orașe, cu participarea a aproximativ 370 de cursanți.

Pentru *promovarea contractului de performanță energetică la nivelul municipalităților*, ANRE a organizat reuniuni de lucru cu echipa de consultanță BERD, precum și cu reprezentanții *European PPP Expertise Centre*. A fost realizat, de asemenea, un seminar online (*webinar*) despre contractele bazate pe performanțele energetice.

S-au înregistrat progrese și în derularea programului *Termoficare 2006-2015 căldură și confort* (componenta căldură), pentru care, în anul 2013, au fost încheiate 21 de contracte, în valoare totală de 32,07 mil. lei (suma totală efectiv utilizată fiind în valoare de 24,62 mil. lei). Prin punerea în funcțiune a obiectivelor de investiții incluse în program, a fost înregistrată o economie de energie de cca. 21.127 tep/an.

Pentru sprijinirea *investițiilor în instalațiile și echipamentele care conduc la economii de energie* în întreprinderile din industrie, în cadrul POS CCE, până la data de 15 martie 2014, au fost semnate 39 contracte de finanțare în valoare totală de 870 mil. lei.

Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe (prin mecanismele de finanțare aprobate de OUG nr. 18/2009 și OUG nr. 69/2010) a condus la efectuarea recepțiilor la finalizarea lucrărilor pentru 657 blocuri (23.347 apartamente) și la acordarea a 15 credite cu dobânda subvenționată (pentru asociațiile de proprietari și proprietarii de locuințe unifamiliale).

Progrese vizibile au fost făcute, de asemenea, în contractarea proiectelor din cadrul *Schemei de finanțare pentru sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe (DMI 1.2 - POR 2007-2013)*, din cele 108 proiecte depuse până la 15 martie 2014 fiind contractate 34.

În vederea *îmbunătățirii eficienței energetice în gospodăriile și comunitățile cu venituri reduse*, au fost organizate cursuri pentru perfecționarea specialiștilor din domeniu (peste 450 de participanți), au fost identificate două zone pentru producerea unor materiale izolatoare durabile și au fost realizate activități de informare în șapte centre de informare.

Pentru introducerea sistemelor de *contorizare inteligentă*, au fost stabiliți pașii procedurali de aprobare a planurilor de acțiune ale operatorilor de distribuție.

În ceea ce privește **integrarea transfrontalieră a rețelelor energetice**, pentru realizarea *interconectării de gaze România – Bulgaria*, au fost finalizate Stația de măsurare a gazelor naturale (SMG) Giurgiu și conducta dintre SMG Giurgiu și punctul de subtraversare situat pe malul românesc al Dunării. Se află în lucru conductele de subtraversare a Dunării.

La 7 aprilie 2014, COM a adoptat Decizia de modificare a Deciziei⁴⁷ sale din 6 septembrie 2010 privind acordarea de asistență financiară din partea UE pentru proiectul de interconectare a SNT RO-BG în domeniul gazelor naturale pe ruta Giurgiu-Ruse. Prin această Decizie, COM a extins până la 31.12.2014 termenul de punere în aplicare a proiectului, ca urmare a solicitărilor beneficiarilor (Transgaz și Bulgartransgaz) și ministerelor de resort din România și Bulgaria.

În ceea ce privește *implementarea fluxurilor fizice reversibile la interconectările de gaze*, pentru *interconectarea Siliștea - Negru Vodă – Isaccea*, a fost realizat sistemul de curgere inversă la SMG Negru Vodă. Pentru celelalte activități, termenul de finalizare a fost depășit, iar continuarea acțiunii depinde de Decizia COM privind aprobarea noii soluții tehnice propuse de Transgaz.

Pentru *implementarea fluxurilor fizice reversibile la interconectarea de gaze Giurgiu – Ruse*, documentul care stabilește detaliile tehnice ale proiectului este încă în discuții cu partenerul bulgar.

⁴⁷ Decizia C(2010) 5962 din 6 septembrie 2010 privind acordarea de asistență financiară din partea UE pentru Acțiunea EEPR-2009-INTg-RO-BG-SI2.569565/SI2.569582 în domeniul Regulamentului (CE) Nr. 663/2009 pentru punctele de interconexiune gaze și energie electrică.

În vederea **dezvoltării infrastructurii de internet în bandă largă**, proiectul *Planului național privind rețelele Next Generation* a fost elaborat de MSI și trimis la COM și MFE pentru consultare. În urma primirii de observații de la COM, MSI a decis decalarea termenului de finalizare și adoptare a planului (prin HG), în trim. II/2014.

3.2 PLANUL DE IMPLEMENTARE A GARANȚIEI PENTRU TINERET 2014-2015

Pentru **combaterea șomajului în rândul tinerilor**, a fost elaborat *Planul de implementare a garanției pentru tineret 2014 – 2015*, aprobat în ședința de guvern din 23 decembrie 2013.

Planul combină măsuri în domeniul ocupării, formării profesionale continue și al educației. Acestea sunt menite să sprijine tinerii care aparțin categoriilor dezavantajate pentru a (re)intra pe piața muncii sau în sistemul de educație sau de formare profesională continuă, pentru a obține recunoașterea formală a competențelor dobândite în sistem non-formal sau informal sau demararea unor afaceri. În acest scop, prin intermediul a 26 de *Centre de garanție pentru tineret* și a *Serviciului Public de Ocupare* (SPO) se realizează în mod gratuit profilul profesional al tinerilor și consilierea combinată cu orientarea în carieră.

Prin mecanismul de intervenție timpurie sunt identificați tinerii cu nivel incomplet al educației inițiale, fiindu-le oferite opțiuni de (re)inserție în sistemul de educație inițială, prin programe de tipul “a doua șansă”, sau prin acordarea unor alocații financiare de tipul “bani pentru liceu” sau “bursa profesională”, măsuri ce sunt gestionate de Ministerul Educației Naționale.

În cazul în care este necesară obținerea unor competențe corelate cu cerințele pieței muncii, tinerilor le sunt oferite programe de ucenicie, subvenționate din bugetul asigurărilor pentru șomaj (BAȘ), existând posibilitatea de cofinanțare din FSE sau Inițiativa pentru Ocuparea Tinerilor (IOT). Ucenicia este însoțită de certificarea formării profesionale și de consiliere privind cariera.

Prin îndrumare și consiliere, tânărul aflat în căutarea unui loc de muncă poate obține plasarea pe piața muncii, angajatorii primind o subvenție pe perioadă determinată, cu obligația menținerii raporturilor de muncă și după finalizarea perioadei de subvenționare.

Absolvenții de studii superioare pot beneficia de un stagiul pe o durată de șase luni, angajatorii primind, în acest caz, o subvenție acordată din BAȘ, ce poate fi suplimentată din FSE sau IOT. Tânărul beneficiază, astfel, de mentorat în cadrul companiei și/sau formare profesională, perioada de stagiul constituind vechime în specialitate.

În cazul tinerilor aflați în risc de marginalizare socială⁴⁸, SPO poate oferi un contract de solidaritate pentru o perioadă de maximum trei ani, asigurându-le accesul la formare profesională continuă, plasare pe piața muncii (angajatori de inserție socială) și îndrumare și consiliere în vederea obținerii unui loc de muncă.

Prin schemele destinate dezvoltării antreprenoriatului se asigură tinerilor sprijin financiar, consultanță, inclusiv sub forma mentoratului, finanțarea putând fi acordată din bugetul de stat, BAȘ, sau sub forma unor pachete financiare integrate (FSE și IOT).

Fondurile provenite din FSE sau IOT sunt accesibile pentru toate tipurile de scheme, inclusiv pentru intervenția timpurie, (re)încadrarea în sistemul de educație și certificarea competențelor dobândite în sistem informal sau non-formal și pentru formarea profesională și ocupare. Aceste fonduri pot suplimenta bugetele schemelor destinate integrării tinerilor pe piața muncii prin subvenționarea angajării dezvoltarea antreprenoriatului și stimularea mobilității tinerilor aflați în șomaj de lungă durată. Îndrumarea și consilierea în carieră (activități de mentorat realizate în contextul stagiilor efectuate de către absolvenții de învățământ superior sau pentru tinerii

⁴⁸ Tineri cu nivel incomplet de educație sau formare profesională, fără familie, tineri care au fost în detenție sau provin dintr-o instituție pentru îngrijirea copilului

antreprenori sau pentru cei aflați în risc de marginalizare socială) pot beneficia la rândul lor de fondurile acordate prin FSE sau prin IOT.

Parteneriatul se află în centrul *garanției pentru tineret*, sindicatele, mediul de afaceri, camerele de comerț, asociațiile patronale, precum și întreprinderile individuale fiind implicate activ. Un accent deosebit este pus pe colaborarea cu organizațiile pentru tineret, ale societății civile și cu alte organizații reprezentative pentru grupurile dezavantajate.

Întreaga schemă se sprijină pe realizarea în următoarele luni a unei baze de date integrate, care va fi administrată de SPO.

Până la 31 martie 2014, după primele trei luni de implementare a schemei, au beneficiat de programe de măsuri active cca. 17.000 tineri din cele trei regiuni eligibile pentru finanțarea din IOT, din care 5.129 tineri au fost angajați. În celelalte cinci regiuni au fost incluși în programe de măsuri active 24.260 tineri, din care 9.689 tineri angajați (pentru detalii vezi Tabelul nr. 4).

4. EVOLUȚII ȘI MĂSURI NOI ÎN ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR NAȚIONALE EUROPA 2020

4.1 EVOLUȚIA OBIECTIVELOR NAȚIONALE ÎN PERIOADA 2010-2013

Pornind de la concluziile Consiliului European din martie 2010, România a declanșat procesul de stabilire a țintelor naționale *Europa 2020* sub coordonarea Departamentului pentru Afaceri Europene din cadrul Guvernului României. În acest scop, au fost create și operaționalizate șapte grupuri de lucru sectoriale (câte un grup de lucru pentru fiecare obiectiv al *Strategiei Europa 2020*, cu excepția obiectivului „20/20/20 - energie-schimbări climatice”, pentru care au fost constituite trei grupuri), formate din reprezentanți ai instituțiilor cu responsabilități în îndeplinirea obiectivelor și coordonate de ministerul cu atribuții majore în domeniul respectiv.

Pe baza a trei scenarii - optimist, realist și pesimist – grupurile de lucru au formulat propuneri preliminare pentru valorile țintelor naționale *Europa 2020*. În iunie 2010, setul final de valori a fost validat în cadrul *Grupului de lucru la nivel înalt* (secretari de stat) și aprobat în ședință de guvern. În reuniunea trilaterală Comisia Europeană - Președinția Consiliului UE – România, desfășurată la Bruxelles în data de 7 octombrie 2010, partea română a prezentat setul de valori ale țintelor naționale *Europa 2020*, așa cum apar în coloana a doua a Tabelului nr. 1 din anexă.

În perioada 2010 - 2013, atât la nivel european, cât și național, evoluția în atingerea țintelor *Europa 2020* a fost influențată de criza economică și financiară, care a avut un impact negativ major asupra nivelurilor de ocupare a forței de muncă și sărăciei și a limitat evoluțiile în ceea ce privește restul obiectivelor *Strategiei Europa 2020*. Face excepție obiectivul de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, unde criza economică a avut un impact pozitiv, determinat îndeosebi de reducerea activităților de producție și de transport.

În România, pentru perioada mai sus menționată, evoluțiile înregistrate în atingerea țintelor naționale *Europa 2020* sunt, în general, conforme cu tendințele de la nivelul UE: **rata ocupării** a înregistrat o creștere, de la 63,3% în 2010, la 63,9% în 2013, valoare ce se situează la 6,1 p.p. sub ținta națională; **investițiile în cercetare – dezvoltare - inovare** (CDI) au cunoscut o creștere ușoară, de la 0,46% din PIB în 2010, la 0,49% din PIB în 2012, dar sub nivelul de creștere înregistrat la nivelul UE (de cca. 0,05 p.p.), situându-se la mare distanță de ținta națională pentru 2020, de 2% din PIB; în ceea ce privește **emisiile de gaze cu efect de seră**, România ocupă locul trei în UE, cu o reducere a emisiilor de 49,54% în 2011, față de 1990, în condițiile în care media de reducere a emisiilor de GES la nivelul UE a fost de cca. 18%; **ponderea energiei din surse**

regenerabile în consumul final brut (22,9% în 2012) a atins un nivel foarte apropiat de obiectivul asumat pentru anul 2020 (24%), situându-se peste media UE 28, de 14,1% în 2012; referitor la **eficiența energetică**, România înregistrează valori sub țintele indicative naționale, în timp ce consumul de energie primară, la nivelul UE, a scăzut cu cca. 8% în perioada 2006 - 2012; România continuă să aibă o rată ridicată a **părăsirii timpurii a școlii** comparativ cu media UE 28 (11,9%), iar progresele înregistrate sunt lente (de la 18,4% în 2010 la 16,9% în 2013); în schimb, **rata populației cu vârsta de 30-34 ani absolventă a unei forme de educație terțiară** a crescut semnificativ, de la 18,1% în 2010 la 23,2% în 2013, situându-se la doar 3,5 p.p. față de ținta asumată, dar încă la distanță față de media UE 28 (36,8%); în anul 2012, **rata sărăciei** a crescut față de anul anterior, ca în marea majoritate a statelor membre, doar două state (Germania și Letonia) atingând țintele intermediare.

4.2 PROGRESE ÎNREGISTRATE ȘI MĂSURI NOI PENTRU PERIOADA URMĂTOARE

Ocuparea forței de muncă

Conform datelor furnizate de Eurostat, în anul 2013, **rata ocupării** pentru grupa de vârstă 20-64 ani a fost de 63,9%, în creștere cu 0,1 p.p. față de anul anterior, situându-se la o distanță de 6,1 p.p. față de ținta națională pentru anul 2020.

În anul 2013, rata ocupării tinerilor (15-24 ani) a atins nivelul de 23,5%, în scădere cu 0,4 p.p. față de anul anterior.

În vederea **combaterii muncii nedecarate**, Inspekția Muncii (IM) a continuat implementarea *Strategiei naționale privind reducerea incidenței muncii nedecarate*. Până la 28 februarie 2014, în *Registrul General de Evidență a Salariaților* au fost înregistrate 5.625.899 contracte de muncă, din care 435.527 contracte pe durată determinată. În primele două luni ale anului 2014, IM a realizat 22.377 controale, având ca rezultat încheierea a 547 contracte individuale de muncă.

Flexibilizarea procedurilor de angajare a lucrătorilor zilieri a condus la creșterea numărului celor care au desfășurat activități cu caracter ocazional la 532.877 persoane în februarie 2014, față de 516.310 persoane, cât erau în evidențele IM în decembrie 2013.

Ca urmare a implementării *Programului de ocupare* finanțat din bugetul asigurărilor de șomaj (BAȘ), în perioada ianuarie 2013 - martie 2014, au fost încadrate în muncă 380.317 persoane. Complementar acestui program, din FSE au fost finanțate proiecte destinate **stimulării angajării șomerilor pe termen lung**, până la data de 15 martie 2014, cca. 133.500 persoane beneficiind de măsuri active de ocupare.

Pentru **creșterea calității ocupării persoanelor rezidente în mediul rural**, din FEADR au fost finanțate programe de *formare profesională*, până la 15 martie 2014, 27.306 fermieri care dețin exploatații de semi-subsistență și tineri ce au preluat o exploatație agricolă finalizând cursurile de formare profesională. În scopul diversificării economiei rurale și creșterii competitivității sectorul agricol, până la 15 martie 2014, au fost sprijinite financiar 114 *ferme de familie*, iar 12.998 persoane au beneficiat de finanțare prin măsura de *instalare a tinerilor fermieri*. Din FEADR au fost alocate fonduri pentru *înființarea și dezvoltarea micro-întreprinderilor în sectorul non-agricol și încurajare a activităților turistice*, până la 15 martie 2014, fiind sprijinite financiar 4.566 întreprinderi și create/ menținute 9.559 locuri de muncă.

Prin FSE a fost finanțată *asigurarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale*, până la data de 15 martie 2014, cca. 153.000 persoane rezidente în mediul rural beneficiind de programe de instruire, servicii de orientare/consiliere, evaluarea învățării anterioare etc.

Din FEDR au fost alocate fonduri pentru creșterea contribuției IMM-urilor la **diversificarea**

economiilor la nivel regional/ local și pentru crearea de locuri de muncă⁴⁹. Până la 15 martie 2014, au fost create cca. 9.950 locuri de muncă, alte 12.600 locuri de muncă urmând a fi create după finalizarea altor 1.615 proiecte (pentru detalii vezi Tabelul nr. 2).

Prin programele de **formare profesională continuă** (FPC) pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, finanțate din BAȘ, în perioada ianuarie 2013 - martie 2014, au fost instruite 41.934 persoane, din care 14.565 persoane au fost încadrate în muncă. Complementar, prin FSE a fost finanțată formarea profesională a lucrătorilor și promovarea culturii antreprenoriale, până la data de 15 martie 2014, aprox. 220.800 persoane fiind incluse în astfel de programe.

Ca soluție pentru **ocuparea tinerilor**, în anul 2013, a fost implementat *Planul național privind stimularea ocupării tinerilor*, 44.395 elevi fiind incluși în programe personalizate de consiliere și orientare în carieră, iar cca. 29.860 tineri beneficiind de o ofertă de angajare.

În următoarele douăsprezece luni, în scopul **îmbunătățirii participării pe piața muncii**, măsurile avute în vedere se axează pe subvenționarea angajatorilor pentru a încadra în muncă șomerii care, în termen de cinci ani de la data angajării, îndeplinesc condițiile pentru a solicita pensia anticipată parțială sau pentru limită de vârstă. Pentru persoanele care au părăsit timpuriu școala, sunt planificate o serie de măsuri centrate pe evaluarea și certificarea competențelor dobândite în sistemul informal sau non-formal de educație și formare profesională.

Pentru **creșterea mobilității forței de muncă** va fi finalizată reforma rețelei naționale a serviciilor de ocupare a forței de muncă EURES România, măsura conducând la o mai bună corelare a cererii cu oferta de locuri de muncă și la identificarea de noi oportunități de angajare în cadrul UE pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă.

În scopul **diminuării disparităților regionale în materie de ocupare**, se are în vedere susținerea investițiilor la nivel regional/ local pentru înființarea de noi întreprinderi și crearea de locuri de muncă.

Cercetare, dezvoltare, inovare

În anul 2012, conform ultimelor date furnizate de INS⁵⁰, valoarea investițiilor în CD a fost de 0,49% din PIB (0,30% PIB – surse publice și 0,19% PIB – surse private).

Pentru anul 2013, nivelul investițiilor în CD, din bugetul de stat, estimat de MEN pe baza datelor privind execuția bugetară preliminară, este de 0,25 % din PIB⁵¹.

Pentru **stimularea creșterii investițiilor private în CDI**, au fost susținute financiar cca. 1.200 de proiecte destinate *dezvoltării activităților proprii de CDI ale întreprinderilor* și derulate fie în parteneriat public-privat, fie de start-up-uri și spin-off-uri inovative sau având ca scop aplicarea de produse, procese sau tehnologii inovative în întreprinderi. Dintre acestea s-au finalizat 141 de proiecte, rezultând 112 cereri de brevete depuse, 57 de rezultate de CD transferate și implementate în întreprinderi și 730 de locuri de muncă nou create.

În plus, prin *OG nr. 8/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar – fiscale*⁵², deducerea suplimentară pentru activitățile de CDI a fost majorată, de la 20% la 50% din cheltuielile eligibile.

În 2013, a continuat implementarea măsurilor destinate *dezvoltării resurselor umane și a bazei materiale pentru cercetare*, care contribuie atât la **întărirea performanțelor sistemului național de CDI**, cât și la realizarea *Spațiului European de Cercetare*. Au fost susținute financiar 1.385 de proiecte de cercetare post doctorală și exploratorie și pentru constituirea de tinere echipe de

⁴⁹ POR – Domeniile majore de intervenție 4.1, 4.3 și 5.2

⁵⁰ Date semi-definitive publicate de INS în *Anuarul Statistic al României*, ediția 2013.

⁵¹ Datele privind cheltuielile private pentru activitatea de CD, la nivelul anului 2013, nu sunt disponibile.

⁵² Publicat în MO nr. 54/23.01.2013, partea I.

cercetare independente și cca. 170 de proiecte de infrastructură, din care au fost finalizate 64 de proiecte, rezultând peste 280 de laboratoare de CD nou create sau modernizate.

Consolidarea dimensiunii europene a CDI, în scopul integrării în *Spațiul European de Cercetare* și creșterii vizibilității și a capacității de afirmare a cercetătorilor din România, a fost continuată prin asigurarea finanțării și derularea a peste 750 de proiecte cu participare românească în cadrul programului PC7 și al altor inițiative europene și internaționale în domeniul CDI (EURATOM, EUREKA, EUROSTARS, JTIs, CERN, FAIR, STAR etc.).

În 2013 a început **implementarea proiectului *Extreme Light Infrastructure – Nuclear Physics/ ELI-NP*** (au fost demarate lucrările de construcție a clădirii principale „*laser-gama*” și semnate contractele de achiziție publică pentru sistemele laser și fascicul gama) și au fost create premisele realizării **Centrului internațional de studii avansate pentru sisteme fluvii-delte-mări/Danubius** (a fost elaborată versiunea 7.2 a *Cărții Albe* privind domeniile științifice abordate în cadrul centrului și a fost înființat *Comitetul Internațional de Inițiativă pentru Danubius*, în scopul pregătirii proiectului de infrastructură de CD pentru includerea sa pe lista de proiecte a ESFRI⁵³).

Pentru următoarea perioadă, **principalele direcții de acțiune** în domeniul CDI (detalii în Tabelul nr. 3) reflectă o continuare a obiectivelor din perioada 2007-2013 și vizează, pe de o parte, întărirea legăturii dintre cercetare și întreprinderi prin **promovarea prioritară a activităților de CDI din sectoarele economice cu potențial de creștere și cu relevanță publică** (sprijinirea dezvoltării activităților de CDI în sectorul privat; dezvoltarea resurselor umane pentru CDI și instruirea cercetătorilor și a inginerilor în problematica drepturilor industriale și a proprietății intelectuale) și, pe de altă parte, **îmbunătățirea capacității administrative a sistemului național de CDI pentru creșterea eficienței investițiilor în domeniu** (gruparea tuturor instituțiilor naționale de cercetare în subordinea MEN; elaborarea *Foii naționale de parcurs privind infrastructurile de CDI*; elaborarea ghidului pentru stabilirea structurii rapoartelor anuale standardizate ale unităților de cercetare și promovarea accesului la literatura științifică de specialitate pentru toate organizațiile de cercetare).

Mediu și schimbări climatice

Conform ultimelor date disponibile⁵⁴ din *Inventarul Național al Emisiilor de Gaze cu Efect de Seră* (GES), totalul emisiilor de GES (excluzând LULUCF) a scăzut cu **52,06%** între 1990 și 2012 (de la 247,68 mil. tone CO₂ echivalent la 118,73 mil. tone CO₂ echivalent), iar totalul emisiilor de GES (incluzând LULUCF) a scăzut cu **67,20%** între 1990 și 2012 (de la 225,16 mil. tone CO₂ echivalent la 73,85 mil. tone CO₂ echivalent). Valorile emisiilor de gaze cu efect de seră, înregistrate în perioada raportată, arată că România se înscrie în obiectivul de reducere a emisiilor de GES asumat.

Emisiile de GES din sectoarele neacoperite de schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră - EU ETS (sectoare denumite în continuare non-ETS) au crescut între 2005 și 2012 cu **1,17%**⁵⁵ (de la 71,59 mil. tone CO₂ echivalent la 72,43 mil. tone CO₂ echivalent)⁵⁶.

România a continuat politicile care vizează **reducerea emisiilor de GES** și **promovarea producerii de energie din surse regenerabile**. MMSC derulează pe parcursul a doi ani (iunie 2013 - iunie 2015) un program în parteneriat cu Banca Mondială, pentru implementarea *Strategiei Naționale privind Schimbările Climatice* (aprobată prin HG nr. 529/2013), elaborarea *Planului Național de Acțiune privind Schimbările Climatice*, precum și un studiu referitor la *Creșterea Verde - un proces eficient de tranziție către o economie cu emisii reduse de carbon pentru*

⁵³ Forumul Strategic European pentru Infrastructuri de Cercetare.

⁵⁴ Date furnizate de MMSC, conform ultimei versiuni a *Inventarului Național al Emisiilor de Gaze cu Efect de Seră* (INEGES), elaborată de România în luna martie 2014, pentru perioada 1989-2012.

⁵⁵ Până anul 2020, în sectoarele non-ETS, România poate emite cu 19% mai multe GES față de anul de referință 2005.

⁵⁶ Sursa: EUROSTAT – pentru anul 2012 este prezentat nivelul prognozat al emisiilor non-ETS

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=0&language=en&pcode=t2020_35&tableSelection=1

România.

Cu finanțare din *Fondul pentru Mediu*, sunt derulate 40 de proiecte care vor contribui la **creșterea ponderii energiei din surse alternative, nepoluante și fără emisii de GES în total consum de energie** (capacitatea electrică a sistemelor de încălzire instalate prin aceste proiecte este de 185,30 MW). În 2013-2014 au fost finalizate șase proiecte, cu o putere instalată de 19MW și cu beneficiari operatori economici. Prin ”*Programul privind instalarea sistemelor de încălzire care utilizează energie regenerabilă, inclusiv înlocuirea sau completarea sistemelor clasice de încălzire (Casa Verde)*”, au fost instalate 19.420 sisteme pentru gospodării individuale și 207 sisteme pentru persoane juridice. De asemenea, prin *POS Mediu*, sunt în derulare șapte proiecte în valoare totală de 1.538,36 mil. lei pentru re tehnologizarea a șapte instalații mari de ardere, în scopul **creșterii eficienței energetice** a acestora.

Pentru **reducerea emisiilor de GES din sectorul transporturi**, în perioada ianuarie 2013 – martie 2014, au fost derulate în continuare măsuri pentru retragerea din uz a automobilelor poluante și încurajarea achiziției de automobile cu emisii scăzute și automobile electrice și hibride. Au fost scoase din uz 19.846 de autovehicule cu grad înalt de emisii poluante (pentru fiecare autoturism casat a fost acordat un voucher în valoare de 6.500 lei, plătit din *Fondul pentru Mediu* prin *Programul de stimulare a înnoirii parcului auto - Programul RABLA*). În aceeași perioadă, au fost înregistrate la *Registrul Auto Român* 669 de autovehicule hibride aparținând categoriei autoturisme și 19 autovehicule electrice.

În vederea **atenuării efectelor schimbărilor climatice**, prin intermediul *Fondului pentru Mediu* au fost efectuate lucrări de împădurire pe 704 ha terenuri degradate, finanțate prin *Programul de îmbunătățire a calității mediului prin împădurirea terenurilor degradate, reconstrucția ecologică și gospodărirea durabilă a pădurilor* în valoare de 22,90 mil. lei.

În anul 2013, Regia Națională a Pădurilor – Romsilva a realizat lucrări de regenerare a pădurilor pe 26 ha terenuri degradate, iar la nivelul Inspectoratelor Teritoriale de Regim Silvic și Vânătoare s-au împădurit integral 755 ha. În anul 2014, Romsilva va începe lucrările de ameliorare a terenurilor degradate în doua perimetre de ameliorare pe o suprafață totală de 434 ha (P.A. Borcea, la Direcția Silvică Călărași – 318 ha și P.A. Remetea Mică la Direcția Silvică Timiș – 116 ha), în condițiile aprobării hotărârii de guvern de preluare a terenurilor respective de la Agenția Domeniilor Statului.

În perioada 1 ianuarie 2013- 1 aprilie 2014, în cadrul „*Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități*”, au fost derulate 231 contracte pentru extinderea, reabilitarea și înființarea de spații verzi în localități, în valoare de 172,84 mil. lei. Dintre acestea au fost finalizate 84 contracte, cu o valoare a finanțării de 50,36 mil. lei.

Pentru **susținerea dezvoltării durabile și îmbunătățirea calității mediului**, România a continuat programele de dezvoltare a **infrastructurii de mediu**. Astfel, în martie 2014, au fost inventariate la nivel național 1225 rețele de canalizare, din care 734 funcționale și 491 în diferite stadii de executare. În ceea ce privește stațiile de epurare a apelor uzate, în decembrie 2013, existau 716 stații, din care 568 funcționale și alte 148 stații finalizate, la care populația nu a fost racordată încă. Astfel, gradul de acoperire cu sisteme de colectare a apelor uzate corespunde unei încărcări biologice de cca. 60% locuitori echivalenți, iar gradul de acoperire cu stații de epurare a apelor uzate corespunde unei încărcări biologice de cca. 50% locuitori echivalenți.

În cadrul programului *Protecția resurselor de apă, sisteme integrate de alimentare cu apă, stații de tratare, canalizare și stații de epurare*, sunt în derulare 179 proiecte, în valoare de 1.002,44 mil. lei cu finanțare de la Fondul pentru Mediu. Precizăm că două proiecte cu o valoare a finanțării de 4,47 mil. lei, au fost finalizate în 2013.

Investițiile realizate în perioada 2007 – 2013 pentru **infrastructura de apă uzată** se ridică la cca. 3.809,37 mil. euro, din care 51,2% pentru reabilitarea și extinderea rețelelor de canalizare și 48,8% pentru reabilitarea și construirea de noi stații de epurare.

Prin POS Mediu se derulează 45 de proiecte în domeniul apei/apei uzate, cu o valoare totală de 18.352,28 mil. lei. Prin implementarea acestor proiecte, în 278 de localități vor fi reabilitați/realizați circa 6.430 km rețea de canalizare și vor fi realizate 203 stații noi de epurare care vor deservi circa 10.558.687 locuitori echivalenți. De asemenea, vor fi reabilitați/realizați circa 4.083 km de rețea de distribuție și transport a apei potabile și vor fi realizate 189 de stații de clorinare și tratare a apei.

În ceea ce privește **managementul deșeurilor**, până la începutul anului 2014 sunt demarate 30 proiecte în cadrul POS Mediu, în valoare totală de 4.714,75 mil. lei. Odată cu finalizarea acestor proiecte 14.747.217 locuitori vor beneficia de sisteme de management integrat al deșeurilor. Până la sfârșitul trim. I/2014 au fost închise 185 de depozite de deșeuri vechi în zonele rurale și 25 de depozite de deșeuri municipale vechi, în zonele urbane.

Pentru îmbunătățirea managementului deșeurilor, inclusiv al deșeurilor periculoase, agenții economici au în derulare 46 de proiecte, în valoare de 130,03 mil. lei, finanțate din *Fondul pentru Mediu*, prin *Programul privind gestionarea deșeurilor, inclusiv a deșeurilor periculoase*.

În ceea ce privește **protecția naturii**, siturile *Natura 2000* ocupă circa 22,7% din teritoriul țării. Pentru aceste arii, a fost intensificat procesul de îmbunătățire a managementului. Astfel, au fost atribuite în custodie/administrare 664 de arii naturale protejate, s-au elaborat studiile specifice și au fost aprobate⁵⁷ 115 noi situri de importanță comunitară, iar 28 de situri de importanță comunitară existente au fost extinse. Totodată, au fost aprobate 40 de noi arii de protecție avifaunistică și au fost extinse 20 de arii de protecție avifaunistică existente.

Prin POS Mediu, în domeniul protecției naturii și conservării biodiversității se află în implementare 176 de proiecte, în valoare totală de 927,57 mil. lei, prin care se vor realiza 268 planuri de management. Până la sfârșitul trim. I/2014 au fost finalizate 33 de proiecte în valoare totală de 118,78 mil. lei. Pentru ariile naturale protejate și siturile *Natura 2000* au fost aprobate deja 11 planuri de management.

În completarea angajamentelor evidențiate mai sus, în Tabelul nr. 3 din anexă sunt prezentate detalii privind principalele reforme referitoare la combaterea schimbărilor climatice, care vor fi inițiate în următoarele 12 luni. Astfel, va demara operaționalizarea *Strategiei Naționale privind Schimbările Climatice 2013-2020*, se vor îmbunătăți sistemele de protecție împotriva riscului de inundații și va fi acreditat *Aeroportul Internațional Henri Coandă București*, conform standardului de certificare a managementului emisiilor de CO₂.

Surse regenerabile de energie

În anul 2012, ponderea energiei din SRE în consumul final brut de energie a fost de 22,9%⁵⁸, față de 21,4%⁵⁹ în anul 2011.

În conformitate cu traiectoria orientativă stabilită prin Directiva 2009/28/CE, valoarea aferentă anului 2012 trebuia să fie (cel puțin) 19,04%. Prin aplicarea unor măsuri de eficiență energetică, dar și ca urmare a efectelor crizei economice, valoarea estimată a consumului final brut de energie este mai redusă decât cea prognozată în *Planul național de acțiune în domeniul energiei din surse regenerabile/PNAER* (24.305 mii tep⁶⁰ valoare estimată față de 26.956 mii tep valoare prognozată pentru anul 2012) și acest lucru a contribuit la creșterea ponderii energiei din SRE în consumul final de energie. Cantitatea de energie din SRE consumată în anul 2012 a fost de 5.570 mii tep, cu puțin mai mare decât cea din anul 2011 (5.175 mii tep), dar mai redusă decât în anul 2010 (5.606

⁵⁷ OM nr. 2387/29.09.2011 privind modificarea și completarea OM nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene *Natura 2000* în România.

⁵⁸ Sursa: EUROSTAT

⁵⁹ Sursa: EUROSTAT

⁶⁰ Tone Echivalent Petrol

mii. tep). Condițiile meteorologice au determinat o scădere importantă a producției de energie hidroelectrică, care a fost parțial compensată de creșterea producției de energie electrică eoliană.

Pentru atingerea țintei naționale *Europa 2020* în domeniul surselor regenerabile de energie, a fost continuată promovarea acestora **prin intermediul certificatelor verzi**. Aplicarea schemei de acordare a certificatelor verzi, în perioada 1 ianuarie 2013 – 15 martie 2014, a condus la punerea în funcțiune a 2099 MW nou instalați în grupuri energetice utilizând SRE. În consecință, la data de 15 martie 2014, puterea instalată în centralele care beneficiază de sistemul de promovare era de 4399 MW.

În plan legislativ, *Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie* a fost modificată și completată de OUG nr. 57/2013 (aprobată prin Legea nr. 23/2014) și de OUG nr. 79/2013.

Notificarea *Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie* (cu modificările și completările ulterioare) a fost transmisă COM la data 20 martie 2014.

În urma revizuirii schemei de acordare a certificatelor verzi, începând cu data de 1 iulie 2013, a fost aplicată amânarea temporară a acordării unei cote de certificate verzi pentru producătorii de energie regenerabilă. Până la data de 28.02.2014, au fost amânate temporar 3.337.260 certificate verzi.

Pentru îndeplinirea prevederilor *Legii nr. 23/2014*, ANRE a emis *Ordinul nr. 12/2014* privind stabilirea cotei obligatorii de achiziție de certificate verzi aferentă anului 2013 și *Ordinul nr. 14/2014* privind actualizarea valorilor limită de tranzacționare a certificatelor verzi și a contravalorii unui certificat verde neachiziționat, aplicabile pentru anul 2014.

Începând cu 1 ianuarie 2014, este activat mecanismul de ajustare la supracompensare stabilit prin *HG nr. 994/2013* privind aprobarea măsurilor de reducere a numărului de certificate verzi în situațiile prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. a), c) și f) din *Legea nr. 220/2008* pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie.

În vederea **modernizării și realizării de noi capacități de producere a energiei electrice și termice**, a fost continuată, prin intermediul POS CCE⁶¹, sprijinirea investițiilor pentru valorificarea biomasei, a resurselor hidro-energetice (în unitățile cu putere instalată mai mică sau egală cu 10 MW), solare, eoliene și a biocombustibililor. Până la 15 martie 2014, au fost invitați la contractare 126 de beneficiari. 82 dintre aceștia au semnat contractele, iar proiectele sunt în curs de implementare, suma finanțării aprobate fiind 2,276 mld. lei.

La 15 martie 2014, puterea instalată aferentă proiectelor finanțate în cadrul Axei 4 - POS CCE era de cca. 326 MW_e (energie electrică) și 76 MW_t (energie termică).

Promovarea SRE, prin intermediul Fondului pentru Mediu, a fost continuată prin *Programul privind instalarea sistemelor de încălzire care utilizează energie regenerabilă, inclusiv înlocuirea sau completarea sistemelor clasice de încălzire (Casa verde)*. Prin acest program, până la data de 15 martie 2014, au fost susținute financiar 19.420 sisteme pentru gospodării individuale și 207 sisteme pentru persoane juridice, pentru instalarea unor sisteme de încălzire care utilizează SRE.

În vederea **elaborării unor sisteme de certificare pentru instalatorii din domeniul SRE**, au fost introduse în *Clasificarea Ocupațiilor din România*, patru calificări (corespunzătoare instalatorilor pentru pompe de căldură, sisteme geotermale, sisteme fotovoltaice solare și sisteme termice solare) și au fost elaborate două standarde ocupaționale (pentru instalatorul de sisteme de utilizare termică a SRE și pentru instalatorul de sisteme fotovoltaice).

Pentru **sprijinirea măsurilor vizând modernizarea și reabilitarea rețelelor de transport și**

⁶¹ Axa prioritară 4 (AP 4): Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării, în contextul combaterii schimbărilor climatice/ Domeniul major de intervenție 4.2 Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi (DMI 2).

distribuție, în vederea unei mai bune preluări în rețea a energiei produse din surse regenerabile de energie a fost elaborat proiectul *Programului Operațional Infrastructura Mare 2014-2020*.

În următoarele 12 luni, în vederea **îmbunătățirii eficienței sistemelor de sprijin pentru energia din surse regenerabile**, sunt avute în vedere măsuri care vizează *elaborarea metodologiei de stabilire a cotei anuale obligatorii de certificate verzi și evaluarea periodică (anuală) a indicatorilor specifici (investiție specifică/MW putere instalată, rata internă de rentabilitate) necesari analizei de supracompensare a sistemului de promovare prin certificate verzi*.

Stabilirea cotelor obligatorii de energie electrică susținută prin sistemul de promovare va contribui la buna funcționare a mecanismelor de piață pentru tranzacționarea certificatelor verzi.

Prin determinarea valorilor indicatorilor specifici se vor aduce contribuții la evitarea supra-compensării pentru una sau mai multe dintre tehnologiile aplicate în producerea energiei electrice din surse regenerabile.

Pentru valorificarea surselor regenerabile de energie va fi implementat un *mecanism de finanțare pentru realizarea de investiții inițiale și retehnologizarea hidrocentralelor*, precum și pentru *investiții inițiale și retehnologizarea centralelor de producere a energiei termice ce utilizează energia geotermală*.

Implementarea proiectelor de investiții pentru producerea energiei din surse regenerabile (cofinanțate din *Fondul pentru mediu*) va contribui la creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie și, implicit, la atingerea țintei *Europa 2020* în acest domeniu.

Se estimează, de asemenea, contribuții la îmbunătățirea calității mediului, conservarea și protejarea ecosistemelor, precum și la dezvoltarea economică a regiunilor în care se realizează investițiile. Va fi extinsă producția de electricitate din surse regenerabile, estimându-se producerea a 6.600 MWh/an energie electrică și realizarea unei capacități instalate de 3 MWe.

Producția de energie termică din surse regenerabile va fi extinsă, de asemenea, estimându-se producerea a 5.900 MWh/an energie termică și realizarea unei capacități instalate de 1,5 MWt.

Eficiența energetică

Pentru anul 2012, a fost estimată o reducere a consumului de energie primară de 7300 mii tep (16,6%)⁶² față de prognoza PRIMES din anul 2007⁶³.

Consumul de energie primară a fost de 35.648 mii tep, în anul 2011⁶⁴, și este estimat la 36.600 pentru 2012⁶⁵. În 2007, COM a prognozat pentru România un consum de energie primară de 41.890 mii tep, în anul 2010, și de 46.946 mii tep, în anul 2015. Nu sunt precizate valori de prognoză pentru anii 2011 și 2012, dar se pot estima valori de 42.900 mii tep pentru anul 2011 și 43.900 mii tep pentru anul 2012. Rezultă, astfel, pentru anii 2011 și 2012, o reducere a consumului de energie primară de 7.252 mii tep (16,9%), respectiv 7300 mii tep (16,6%) față de prognoza PRIMES din 2007.

Pentru atingerea țintei naționale *Europa 2020* în domeniul **eficienței energetice**, au fost înregistrate progrese în aplicarea *schemei de ajutor de stat pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență*, sumele totale acordate ca bonus, în perioada aprilie 2011 – decembrie 2013, fiind de 2,67 mld. lei.

⁶² Estimare ME/DE

⁶³ Conform *PNR 2007-2013*, în stabilirea țintei naționale de economisire a energiei s-a avut în vedere prognoza consumului de energie primară, realizată cu ajutorul modelului PRIMES 2007.

⁶⁴ Institutul Național de Statistică, *Balanța energetică și structura utilajului energetic*, noiembrie 2012

⁶⁵ Estimare ME/DE

În perioada ianuarie – decembrie 2013, de schema de sprijin au beneficiat 36 de operatori⁶⁶.

În cadrul *campaniilor de informare a populației și a mediului de afaceri* privind importanța creșterii eficienței energetice, au fost organizate 8 seminarii, în 6 orașe, cu participarea a aproximativ 370 de cursanți.

Pentru *promovarea contractului de performanță energetică la nivelul municipalităților*, ANRE a organizat reuniuni de lucru cu echipa de consultanță BERD, precum și cu reprezentanții *European PPP Expertise Centre*. A fost realizat, de asemenea, un seminar online (*webinar*) despre contractele bazate pe performanțele energetice.

S-au înregistrat progrese și în derularea programului *Termoficare 2006-2015 căldură și confort* (componenta căldură), pentru care, în anul 2013, au fost încheiate 21 de contracte, în valoare totală de 32,07 mil. lei (suma totală efectiv utilizată fiind în valoare de 24,62 mil. lei). Prin punerea în funcțiune a obiectivelor de investiții incluse în program, a fost înregistrată o economie de energie de cca. 21.127 tep/an.

Pentru sprijinirea *investițiilor în instalațiile și echipamentele care conduc la economii de energie* în întreprinderile din industrie, în cadrul POS CCE, până la data de 15 martie 2014, au fost semnate 39 contracte de finanțare în valoare totală de 870 mil. lei.

Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe (prin mecanismele de finanțare aprobate de OUG nr. 18/2009 și OUG nr. 69/2010) a condus la efectuarea recepțiilor la finalizarea lucrărilor pentru 657 blocuri (23.347 apartamente) și la acordarea a 15 credite cu dobândă subvenționată (pentru asociațiile de proprietari și proprietarii de locuințe unifamiliale).

Progrese vizibile au fost făcute, de asemenea, în contractarea proiectelor din cadrul *Schemei de finanțare pentru sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe (DMI 1.2 - POR 2007-2013)*, din cele 108 de proiecte depuse până la 15 martie 2014 fiind contractate 34.

În vederea *îmbunătățirii eficienței energetice în gospodăriile și comunitățile cu venituri reduse*, au fost organizate cursuri pentru perfecționarea specialiștilor din domeniu (peste 450 de participanți), au fost identificate două zone pentru producerea unor materiale izolatoare durabile și au fost realizate activități de informare în șapte centre de informare.

Pentru introducerea sistemelor de *contorizare inteligentă*, au fost stabiliți pașii procedurali de aprobare a planurilor de acțiune ale operatorilor de distribuție.

În următoarele 12 luni, în vederea **îmbunătățirii eficienței energetice, sunt avute în vedere măsuri care vizează:** modernizarea parcului de material rulant la METROREX; modernizarea eficientă a sistemelor proprii de producere și transport a energiei termice la SNTFM CFR-Marfă SA; reabilitarea și modernizarea clădirilor și spațiilor de producție și administrative ale SNTFM CFR-Marfă SA; elaborarea metodologiei de stabilire a prețurilor de vânzare și a condițiilor de preluare pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și livrată din centrale de cogenerare de mică putere și centrale de micro-cogenerare; finalizarea *Planului național de acțiune în domeniul eficienței energetice III*; elaborarea *Raportului anual de progres privind îndeplinirea obiectivelor naționale de eficiență energetică*.

Informații suplimentare privind aceste măsuri sunt incluse în Tabelul nr. 3.

Reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii

Pe fondul crizei economice, rata părăsirii timpurii a școlii a fost de 18,4% în anul 2010, în creștere cu 1,8 p.p. față de anul 2009 (16,6%), însă în anul 2012 a scăzut cu un punct procentual, respectiv până la 17,4%. Datele provizorii ale INS pentru trim. IV/2013 indică o valoare ușor

⁶⁶ Măsurile prezentate în acest capitol (și stadiul implementării acestora) constituie atât contribuții la atingerea obiectivelor naționale *Europa 2020*, cât și un răspuns la recomandările specifice de țară privind eficiența energetică (RST 8). Stadiul implementării acestor măsuri se regăsește în Capitolul 3 al PNR 2014, la RST 8.

descendentă a indicatorului, de 16,9%.

MEN continuă reformele în domeniul educației și formării, în vederea asigurării unui învățământ adaptat cerințelor pieței muncii și centrat pe dezvoltare personală și socială, cu impact pozitiv asupra prevenirii și combaterii părăsirii timpurii a școlii.

În scopul dezvoltării educației timpurii (0-6 ani) și a creșterii calității acesteia, în anul 2014 vor fi aduse clarificări de ordin legislativ privind organizarea și funcționarea serviciilor de educație timpurie pentru a deveni, treptat, servicii universale. În urma efectuării unei analize, MEN va elabora o propunere de modificare a *Legii Educației Naționale* în vederea atribuirii statutului de învățământ obligatoriu grupei mari din învățământul preșcolar. MEN va reglementa conținutul educativ și standardele de referință pentru educația ante-preșcolară (0-3 ani).

MEN va continua reforma curriculară prin modernizarea curriculumului școlar și îmbunătățirea sistemului de evaluare a elevilor. Astfel, începând cu anul 2014, MEN va generaliza evaluările naționale la finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a și pentru competențele din învățământul profesional și tehnic.

În scopul îmbunătățirii accesului la resurse și instrumente digitale în învățământul preuniversitar, MEN va asigura conectarea a 2400 de școli la internet la finalul proiectului *Internet în școala ta* și va publica pe portalul său resursele didactice elaborate deja prin proiecte FSE în cadrul POS DRU.

MEN va continua să asigure deschiderea sistemului de educație și formare către toți tinerii și asigurarea accesului egal la educație, în special pentru grupurile cu riscuri particulare.

Pe lângă finalizarea *Strategiei naționale privind reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii*, MEN va implementa măsuri de prevenire și intervenție, inclusiv prin acordarea de sprijin individualizat elevilor expuși riscului de părăsire timpurie a școlii prin extinderea, la nivel local, a programelor de tipul *Școala după școală*.

MEN va implementa măsuri de compensare și intervenție pentru grupurile cu riscuri particulare, prin multiplicarea programelor de tipul *A doua șansă*, în special în zonele rurale și în cele cu populație de etnie romă și va crea cadrul metodologic privind *Alfabetizarea funcțională* pentru facilitarea intervențiilor destinate creșterii nivelului de alfabetizare.

La fel ca și în anii anteriori, MEN va continua și în anul școlar 2014/2015 implementarea de programe sociale (*Cornul și laptele, Bani de liceu, Euro 200, Rechizite școlare, Acordarea de burse, Decontarea transportului*), iar elevii din mediul rural și mic urban vor beneficia de extinderea cu 600 de unități a parcului de microbuze școlare.

Creșterea ponderii populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară

Ca urmare a măsurilor de adaptare a învățământului superior la cerințele pieței muncii și a facilitării accesului la educația terțiară, ponderea populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară a înregistrat o creștere continuă, de cca. 5 p.p. în ultimii patru ani: 18,1% în anul 2010, 20,5% în 2011, 21,8% în 2012 și 23,2% în trim. IV/2013.

Pentru asigurarea, în următorii ani, a unui învățământ superior deschis, de calitate, competitiv și adaptat pieței muncii, MEN va finaliza, în cursul anului 2014, *Strategia Națională pentru Învățământul Terțiar din România*. Elaborarea strategiei se realizează cu asistența tehnică a BM, printr-un proiect cofinanțat prin POS DRU.

În scopul adaptării învățământului superior la cerințele pieței muncii, MEN va consolida instrumentele de monitorizare a inserției absolvenților de învățământ superior pe piața muncii, în vederea realizării periodice a unor studii de prognoză și a diseminării rezultatelor acestora. În acest scop, MEN va realiza o platformă informatică care va facilita accesul universităților la instrumentele de monitorizare realizate până în prezent (prin proiectele POS DRU deja implementate) și va adapta și particulariza aceste instrumente. Totodată MEN va consolida un

sistem informatic strategic pentru învățământul superior care va contribui la fundamentarea politicilor sale educaționale.

MEN va continua implementarea *programelor sociale pentru studenți* (burse, subvenții pentru cazare și masă, decontarea parțială a transportului) pentru sprijinirea studenților din mediul rural, a grupurilor dezavantajate și a studenților non-tradiționali în vederea creșterii ratei de participare în învățământul terțiar. În plus, MEN va promova acordarea unei suplimentări de 200 de Euro la bursa⁶⁷ primită de acei studenți ERASMUS care provin din mediul rural sau din grupuri dezavantajate și va continua alocarea de locuri speciale pentru studenții de etnie romă în universitățile de stat.

În scopul sporirii *mobilității absolvenților sistemelor de educație și formare profesională*, MEN va asigura introducerea în sistemele de educație și formare profesională a instrumentelor de mobilitate din portofoliul european *Europass* (*Suplimentul la diplomă pentru ciclul Bologna* și *Suplimentul la certificatul de calificare profesională*).

Pentru crearea și dezvoltarea unui cadru de învățare pe tot parcursul vieții, deschis și accesibil, MEN va finaliza în cursul anului 2014 *Strategia Națională de Învățare pe Tot Parcursul Vieții*. Elaborarea strategiei se realizează cu asistența tehnică a BM, printr-un proiect finanțat prin POS DRU.

Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC) va continua să dezvolte sistemul de calificări din România prin gestionarea/ actualizarea registrelor naționale ale furnizorilor de formare, precum și prin elaborarea și aprobarea de standarde ocupaționale în educație și formare profesională. ANC se va consolida instituțional și își va ameliora relația cu angajatorii prin constituirea *Consiliului Autorității Naționale pentru Calificări*.

MEN va demara crearea cadrului instituțional pentru învățarea pe tot parcursul vieții prin finalizarea *Metodologiei privind organizarea și funcționarea Centrelor comunitare de învățare permanentă*.

Incluziunea socială

Conform datelor publicate de Eurostat, în anul 2012, rata riscului de sărăcie după transferurile sociale a înregistrat valoarea de 22,6%, comparativ cu 23,4% cât era la nivelul anului 2008. Prin urmare, în anul 2012 s-a înregistrat o reducere a numărului de persoane sărace cu 164.000 față de anul 2008.

Conform Eurostat, în anul 2012, ponderea populației care locuiește în gospodării în care intensitatea muncii este foarte scăzută (exprimată ca procent din total populație) a fost de 7,4%, iar rata privațiunilor materiale severe a înregistrat nivelul de 29,9%.

Pentru a asigura protecția socială a celor mai vulnerabile categorii ale populației⁶⁸, aflate în risc de marginalizare socială, România a **revizuit sistemul de beneficii sociale pentru familie și copii**⁶⁹, până în luna martie 2014, cca. 256.413 persoane beneficiind de alocația pentru susținerea familiei și aprox. 240.357 persoane de acordarea venitului minim garantat.

În condițiile în care România a trecut la liberalizarea prețurilor la energie electrică și la gaze

⁶⁷ 700 Euro pe lună, comparativ cu 500 Euro pe lună cât este bursa normală.

⁶⁸ Persoane sau familii care sunt în risc de a-si pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială.

⁶⁹ OUG nr. 42/2013 privind venitul minim garantat, precum și pentru modificarea Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei

naturale, au fost instituite măsuri de **protecție socială pentru consumatorii vulnerabili**⁷⁰. La nivelul lunii februarie 2014, au fost acordate ajutoare sociale pentru încălzirea cu gaze naturale pentru 184.011 gospodării (478.199 persoane beneficiare) și, respectiv, pentru 10.850 gospodării în cazul încălzirii cu energie electrică (24.579 persoane beneficiare)⁷¹.

În contextul aplicării politicilor de **combateră a sărăciei în rândul copiilor**, au fost alocate fonduri autorităților publice locale pentru dezvoltarea serviciilor de îngrijire de zi destinate prevenirii separării copilului de familie. MMFPSPV a finalizat construcția și dotarea a 12 case de tip familial/apartamente și a unui centru de recuperare, 112 de copii beneficiind de îngrijire de calitate în casele și apartamentele nou create. A fost finanțată dezvoltarea rețelei de servicii comunitare la nivelul municipiilor, orașelor, comunelor și a Municipiului București, până la 15 martie 2014, fiind înființate 18 servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familie (centre de zi, centre de consiliere, centre de asistență pentru readaptarea copiilor cu probleme psihosociale), alte 100 proiecte pentru care au fost semnate contractele de finanțare aflându-se în diverse stadii de implementare.

În vederea definirii unor măsuri integrate destinate **combaterii sărăciei și excluziunii sociale a comunităților defavorizate de la nivel urban**, este în curs de finalizare studiul privind identificarea zonelor dezavantajate și realizarea *hărților sărăciei și a strategiilor de integrare socială pentru comunitățile dezavantajate* (inclusiv populația de etnie romă). Până la 15 martie 2014, BM a transmis o primă variantă a *Atlasului privind hărțile de sărăcie* la nivel regional, județean și al localităților, un *Manual de intervenție integrată pentru incluziunea comunităților defavorizate* și șase proiecte conceptuale pentru fiecare categorie de zonă defavorizată - în funcție de condițiile specifice de viață ale populației din zonă.

În domeniul **incluziunii sociale active**, până la 15 martie 2014, aproximativ 46.700 persoane aparținând grupurilor vulnerabile au participat la programe de calificare/ recalificare și reconversie profesională sau au beneficiat de măsuri vizând creșterea egalității de șanse finanțate din FSE. Au fost înființate 285 de structuri de economie socială, fiind create 4.684 locuri de muncă.

Din FEDR a fost finanțată **reabilitarea infrastructurii serviciilor sociale**⁷², până la 15 martie 2014, fiind finalizată modernizarea a 105 centre sociale. Aceasta a condus la creșterea capacității de cazare, astfel încât 24.470 persoane beneficiază de servicii sociale oferite de aceste centre.

Din FEDR au fost alocate fonduri pentru **reabilitarea infrastructurii educaționale**⁷³, până la 15 martie 2014, fiind finalizată modernizarea a 139 unități de învățământ. Au fost reabilite/modernizate cinci campusuri pentru educație preuniversitară și două campusuri universitare. Se estimează că aprox. 96.474 elevi și 10.147 studenți pot beneficia de reabilitarea/modernizarea infrastructurii acestor unități de învățământ (din care 51.372 elevi și 450 studenți beneficiază deja de infrastructura modernizată).

În următoarele douăsprezece luni, în scopul **modernizării sistemului de asistență socială**, se are în vedere gestionarea managementului financiar și asigurarea monitorizării plăților, utilizând exclusiv programul SAFIR. Măsura va conduce la o mai bună direcționare a beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale către segmentele cele mai defavorizate de populație.

Crearea *Registrului electronic central pentru persoanele cu dizabilități* va asigura un sistem informatic unitar de colectare și raportare a datelor privind persoanele cu dizabilități. *Modernizarea*

⁷⁰ OG nr. 27/2013 pentru modificarea și completarea OUG nr. 70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece

⁷¹ Diferența dintre numărul ajutoarelor și cel al persoanelor beneficiare este determinată de faptul că ajutoarele se acordă per gospodărie, care, de regulă, este formată din mai multe persoane. Cifrele reprezintă media lunară în sezonul rece 2013 - 2014, o situație finală cu privire la aceste beneficii putând fi furnizată la data de 15 mai 2014.

⁷² POR, DMI 3.2. - *Reabilitarea /modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale.*

⁷³ POR, DMI 3.4. - *Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă.*

sistemului de evaluare a persoanelor cu dizabilități va conduce la realizarea unor noi proceduri, instrumente și criterii armonizate de evaluare medicală după modelul social al abordării dizabilităților.

Reforma în domeniul sănătății a continuat prin îmbunătățirea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de sănătate, eficientizarea economică a sistemului de sănătate, modernizarea și echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate, optimizarea sistemului de furnizare a serviciilor medicale, stabilirea pachetului de servicii medicale de bază și a pachetului minimal de servicii medicale, îmbunătățirea finanțării serviciilor de tratament ambulatoriu, toate aceste direcții de acțiune având ca scop creșterea eficienței sistemului de sănătate și a calității serviciilor oferite cetățenilor.

Implementarea programelor de prevenție a continuat, fiind realizate 18 programe profilactice și curative în domeniul sănătății femeii și copilului. Prin aplicarea *Programului pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor* peste 1 milion de pensionari (cu venituri sub 700 de lei/lună) au beneficiat de medicamente compensate.

În vederea **eficientizării economice a sistemului de sănătate**, a continuat procesul de implementare a programelor *Fișa electronică a pacientului* și *Cardul național de sănătate* (fiind tipărite 9.000.000 carduri).

A demarat proiectul care vizează creșterea calității serviciilor medicale, finanțat prin *Programul de cooperare elvețiano-român*, fiind realizată selecția a trei județe (Botoșani, Tulcea, Sălaj) în care vor fi implementate proiectele pilot pentru îmbunătățirea accesului la servicii sociale și de sănătate.

A continuat **dezvoltarea și modernizarea infrastructurii furnizorilor de servicii medicale**, până la 15 martie 2014, fiind finalizată reabilitarea a 30 unități medicale, cu finanțare din FEDR. Datele de monitorizare, înregistrate pentru opt din proiectele finalizate, indică faptul că peste 274.600 persoane au beneficiat de infrastructura de sănătate reabilitată. În scopul îmbunătățirii *dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență (SMURD)*⁷⁴, au fost finalizate opt contracte, fiind echipate 543 unități mobile. Prin programul *Reforma sectorului sanitar – faza a II-a (APL2)*, realizat cu sprijinul BM, s-a finalizat reabilitarea a cinci secții de obstetrică-ginecologie la spitalul municipal Rădăuți și la spitalele județene de urgență din Bacău, Suceava, Neamț, Bihor.

Proiectul *Strategiei naționale de sănătate 2014-2020* - lansat în dezbatere publică la sfârșitul anului 2013 și republicat pe site-ul MS, la data de 25 februarie 2014 – răspunde principalelor probleme de sănătate publică, vizând modalitățile prin care se va asigura accesul la servicii de sănătate, utilizarea resurselor în serviciile de sănătate, precum și îmbunătățirea capacității instituționale la toate nivelurile. Se estimează că hotărârea de guvern pentru aprobarea strategiei va fi adoptată în cursul trim. II/ 2014.

Cadrul de reglementare pentru furnizarea și monitorizarea serviciilor de asistență medicală și sistemul de achiziții a medicamentelor și dispozitivelor medicale pentru spitale au fost îmbunătățite prin desemnarea MS ca unitate de achiziții centralizată și prin elaborarea reglementărilor privind acest mod de achiziție. Pe parcursul anului 2013, s-au desfășurat primele proceduri de achiziție centralizată, în urma cărora s-au obținut economii semnificative pentru sistemul sanitar. În vederea *creșterii eficacității serviciilor oferite în asistența medicală primară*, pentru anul 2014 a fost prevăzută o creștere cu 11,91% a fondurilor alocate acestui tip de asistență, comparativ cu anul 2013.

În privința **pachetului de servicii medicale de bază** se estimează că acesta va intra în vigoare la 1 mai 2014, iar *pachetul minimal de servicii medicale*, începând cu data de 1 ianuarie 2015. În scopul *reducerii utilizării excesive a internărilor în spitale*, s-a îmbunătățit finanțarea serviciilor de tratament ambulatoriu, astfel încât, pentru anul 2013, bugetul alocat ambulatoriului de specialitate a

⁷⁴ POR, DMI 3.3. - *Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență.*

fost mărit cu 50% față de anul 2012, iar pentru anul 2014 s-a prevăzut o creștere cu 10,73% a fondurilor alocate serviciilor de asistență ambulatorie de specialitate.

În următoarele 12 luni, în scopul **îmbunătățirii eficienței și a sustenabilității financiare a sistemului de sănătate**, se are în vedere finalizarea sistemului centralizat de achiziții publice pentru zece grupe principale de medicamente, elaborarea unor niveluri de referință pentru costurile furnizării de servicii în spitale, precum și dezvoltarea capacității de evaluare a tehnologiilor în sănătate (pentru medicamente, în vederea actualizării listei medicamentelor compensate). În vederea *gestionării infrastructurii de sănătate și asistență medicală la nivel regional* va continua modernizarea infrastructurii serviciilor de sănătate (pentru detalii vezi Tabelul nr. 3).

5. MĂSURI SUPLIMENTARE DE REFORMĂ ȘI UTILIZAREA FONDURILOR STRUCTURALE

Această secțiune descrie măsurile suplimentare de reformă, adoptate în vederea abordării priorităților stabilite în *Analiza Anuală a Creșterii* și a angajamentelor care nu au fost incluse în capitolele 3 și 4. De asemenea, ea include măsurile luate în contextul Strategiei *Europa 2020*, care nu sunt neapărat legate de un obiectiv anume al acestei strategii, cum ar fi acțiunile prevăzute în cadrul politicilor privind îmbunătățirea mediului de afaceri, politica industrială și administrația publică.

În plus, în mod specific pentru PNR 2014, se prezintă pe scurt coerența dintre prioritățile de finanțare pentru perioada 2014-2020 și obiectivele naționale din cadrul Strategiei *Europa 2020*.

5.1 MĂSURI SUPLIMENTARE DE REFORMĂ

Îmbunătățirea mediului de afaceri

Proiectul *Strategiei Guvernamentale pentru dezvoltarea sectorului IMM și îmbunătățirea mediului de afaceri – Orizont 2020*⁷⁵ prevede creșterea semnificativă a soldului net de IMM-uri active economic, dezvoltarea întreprinderilor existente și crearea de noi locuri de muncă până la sfârșitul anului 2020, vizând atingerea următoarelor ținte: *creșterea densității IMM-urilor la 35 de IMM-uri/1000 de locuitori, depășirea pragului de 670.000 de IMM-uri active și a pragului de 3,2 mil. angajați în IMM-urile active.*

Pentru **consolidarea sectorului IMM** este esențială **îmbunătățirea mediului de afaceri** în termeni de reducerea a costurilor de conformare și a timpilor de așteptare în parcurgerea unor proceduri, precum și de creștere a calității reglementărilor⁷⁶.

Guvernul României va continua **procesul de debirocratizare și simplificare a procedurilor administrative**. Pentru a crea efecte tangibile pentru mediul de afaceri, guvernul are în vedere inițierea de **măsuri anuale de simplificare** și de evaluare și monitorizare **periodică a barierelor administrative din mediul de afaceri**⁷⁷, la nivelul întregii administrații. De altfel, utilizarea FESI 2014-2020 pentru îmbunătățirea competitivității IMM-urilor este condiționată⁷⁸ de adoptarea unor

⁷⁵ Proiectul urmează să fie finalizat pentru a fi supus dezbaterii publice la sfârșitul lunii aprilie 2014.

⁷⁶ În clasamentul Doing Business întocmit în iunie 2013 de Banca Mondială. România figura pe locul 73 din 189 de state monitorizate în ceea ce privește susținerea întreprinderilor pe tot ciclul lor de viață. Prin comparație, Danemarca era pe locul 5, Marea Britanie pe locul 10, Polonia pe locul 45, Ungaria pe locul 54, Bulgaria pe locul 58, Republica Cehă pe locul 75. <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/romania/>

⁷⁷ În conformitate cu recomandările formulate de experți în cadrul proiectului de AT "Identificarea și simplificarea barierelor administrative cu care se confruntă mediul de afaceri; elaborarea și implementarea unor indicatori calitativi și cantitativi de monitorizare", care va fi finalizat în aprilie 2014.

⁷⁸ Anexa XI a Regulamentului (UE) Nr.1303/2013, condiționalitatea 3.1

măsuri pentru a reduce timpul și costurile necesare creării unei întreprinderi, precum și pentru a reduce timpul necesar obținerii de licențe și autorizații având în vedere obiectivele SBA. În acest scop, în perioada de programare 2014-2020, prin FSE vor fi susținute investițiile pentru consolidarea capacității de gestionare a furnizării serviciilor oferite de autoritățile și instituțiile publice în vederea creșterii capacității de răspuns la solicitările adresate de către cetățeni și întreprinderi. Pentru reducerea semnificativă a sarcinilor administrative la nivelul întreprinderilor, în principal a IMM-urilor va fi consolidat **mediul de afaceri digital**, din FEDR urmând a fi susținute investițiile pentru dezvoltarea, la nivelul întregii administrații a unei noi generații de *ghişee unice electronice interoperabile*, de tipul *Open data*. Pentru **creșterea calității și predictibilității reglementărilor** prin FSE vor fi susținute investițiile în consolidarea structurilor din administrația publică implicate în elaborarea politicilor și a reglementărilor pentru aplicarea studiilor de impact, inclusiv a *Testului IMM* și evaluarea costurilor administrative în cazul noilor propuneri de reglementări și politici publice.

Pe termen scurt (vezi Tabelul nr. 3), se va **simplifica procesul de înființare a întreprinderilor** prin reducerea/simplificarea procedurilor cu 20% și a timpului de înființare cu 30%, față de situația actuală și va fi finalizată **restructurarea ghișeului unic pentru IMM și a PCU**, prin crearea unei platforme interoperabile funcționale cu un singur punct de contact. De asemenea, vor fi **dezvoltate serviciile on-line oferite de ONRC mediului de afaceri, cetățenilor și instituțiilor publice** prin care: se va asigura disponibilitatea informațiilor înregistrate în registrul comerțului, on-line, în timp real; va fi introdus un nou mecanism pentru optimizarea timpului aferent înființării unei întreprinderi și va crește accesului întreprinderilor din România la informații despre întreprinderile partenere de afaceri din SM. Măsurile preconizate includ și stabilirea unui cadru strategic de politică publică pentru sprijinirea întreprinderilor nou-înființate favorabile incluziunii, care să asigure legătura între serviciile adecvate dezvoltării întreprinderilor și serviciile financiare (accesul la capital), inclusiv pentru grupuri defavorizate/zonă defavorizate⁷⁹.

Având în vedere tendința de restrângere a creditării și de creștere a solicitărilor de credite din partea IMM-urilor pentru capital de lucru și pentru investiții de dezvoltare⁸⁰, preocupările guvernului sunt orientate către **creșterea accesului IMM-urilor la finanțare și diminuarea poverii fiscale**. Va fi implementat *Programul româno-elvețian pentru IMM-uri*, prin care vor fi susținute aproximativ 284 de IMM-uri și *componenta de garantare din inițiativa JEREMIE cu subvenționarea dobânzii și preluarea riscului de creditare*, prin care vor fi susținute cca. 1.500 de IMM-uri (vezi Tabelul nr.3). Începând cu 1 iulie 2014, IMM-urile vor putea reinvesti profitul pentru achiziționarea de echipamente de înaltă tehnologie pentru dezvoltare și creare de noi locuri de muncă. Pentru creșterea ratei proiectelor de investiții bancabile propuse de IMM-uri se are în vedere **dezvoltarea mentoratului destinat susținerii IMM-urilor în accesarea instrumentelor financiare**, prin implementarea *Programului Small Business Support* și *înființarea mediatorului de credite* (vezi Tabelul nr. 3).

Pentru **diversificarea instrumentelor financiare destinate IMM-urilor inovative**, va fi operaționalizată o *rețea pilot de business angels*, în vederea susținerii proiectelor cu risc sporit de finanțare destinate lansării pe piață de noi produse și servicii(vezi Tabelul nr. 3).

În perioada de programare 2014-2020, prin FEDR pentru creșterea competitivității IMM-urilor vor fi susținute investiții în dezvoltarea antreprenoriatului și a serviciilor suport și va fi implementată o gamă variată de instrumente financiare, adaptate eșecurilor de piață, care să răspundă necesităților de dezvoltate a IMM-urilor.

Politica industrială

Pentru a răspunde provocărilor legate de globalizare și de tranziția la economia ecologică, România

⁷⁹ Anexa XI a Regulamentului (UE) Nr.1303/2013, condiționalitatea 8.2

⁸⁰ Sondaj FEI septembrie 2013

și-a propus abordarea conceptul de competitivitate atât la nivel național, din perspectiva menținerii/ dezvoltării/ diversificării activităților economice, cât și la nivelul întreprinderilor, urmărind sporirea cotei lor de piață la nivel local/regional și pe terțe piețe. Pornind de la această abordare, *Strategia națională pentru competitivitate 2014-2020 (SNC)* definește provocările la care trebuie să răspundă România pentru a reduce decalajele de competitivitate până în 2020. Pentru a răspunde unor priorități ale SNC cu impact în **revitalizarea, consolidarea și diversificarea bazei industriale din România**, ME va finaliza în trim. IV/2014 proiectul *Documentului de politică industrială a României*.

Documentul va reflecta preocupările Guvernului României referitoare la **revitalizarea, consolidarea și diversificarea bazei industriale din România**, prin îmbunătățirea capacității de inovare la nivelul întreprinderilor, utilizarea eficientă a resurselor naturale disponibile și specializarea inteligentă, necesare pentru adaptarea produselor la o economie ecologică.

În perioada de programare 2014-2020, pentru adaptarea sectoarelor industriale și a serviciilor conexe la cerințele economiei ecologice de **utilizare eficientă a resurselor**, vor fi susținute investițiile pentru dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de gestionare a deșeurilor și investițiile noi/ de modernizare pentru reducerea consumului și utilizarea mai eficientă a resurselor naturale. Pentru **stimularea inovării pe întreg lanțul valoric și asigurarea dezvoltării bazei industriale prin specializarea inteligentă**⁸¹, prin FEDR, vor fi **susținute investițiile private în CDI** și activitățile de cercetare participative dintre întreprinderi și organizații de CD pentru creșterea productivității sectoarelor industriale și internalizarea activităților de CD la nivelul întreprinderilor. De asemenea, pentru **promovarea inovării în industria prelucrătoare și serviciile conexe**, prin FEDR vor fi susținute financiar întreprinderile start-up și spin-off. Pentru **creșterea capacității de interacționare a IMM-urilor în cadrul lanțurilor valorice/ poliilor de competitivitate și de internaționalizare**, în perioada de programare 2014-2020, din FEDR vor fi finanțate **investițiile în dezvoltarea antreprenoriatului, îmbunătățirea productivității IMM-urilor și crearea condițiilor pentru oportunități de dezvoltare/inovare, inclusiv prin susținerea investițiilor tehnologice avansate, în exploatarea comercială a noilor idei și a rezultatelor cercetării și va fi susținut accesul IMM-urilor la o gamă diversificată de instrumente financiare pentru finanțarea proiectelor inovative propuse de clustere/poli de competitivitate**. În plus, vor fi susținute **investițiile în dezvoltarea infrastructurii de inovare și transfer tehnologic, organizată pe principiul specializării inteligente**.

O atenție deosebită se va acorda asigurării **securității lanțului de aprovizionare cu produse alimentare**. Prin FEADR vor fi susținute investițiile în întreprinderi pentru prelucrarea și marketingul produselor agricole. De asemenea, va fi susținut accesul fermierilor la servicii consultanță în scopul îmbunătățirii performanțelor economice și de mediu și va fi încurajată asocierea dintre fermieri/întreprinderi/universități/institute de cercetare pentru dezvoltarea de noi practici, procese și tehnologii.

Pe termen scurt, pentru **dezvoltarea capacității de export a clusterelor și internaționalizarea IMM-urilor participante în aceste structuri**, acțiunile vor fi orientate către creșterea capacității instituționale a ME de **furnizare de servicii pentru exportatori, în special pentru IMM-uri**. Se urmărește **crearea unei rețele de export; înființarea a două centre de promovare a exporturilor în Regiunile de Dezvoltare Nord-Est și Sud-Muntenia și crearea a două pagini virtuale pentru aceste centre, precum și înființarea unui centru logistic și de export în EUA și acordarea de instruire IMM-urilor pentru penetrarea pe piețele externe** (vezi Tabelul nr. 3).

În plus, România va continua **politica de integrare a clusterelor românești în rețelele transnaționale**, folosind experiența acumulată prin participarea în proiectele europene: SEENECO - Rețeaua Sud Est Europeană a Clusterelor de Excelență, ClusterPoliSEE - Politici de cluster mai inteligente pentru Europa de Sud-Est și **CLUSTERIX - Clusters for European Innovation Cross-**

⁸¹ Domenii prioritare de specializare inteligentă identificate în cadrul studiului JASPERS și care fundamentează Strategia Națională de CDI 2014-2020 sunt: bio-economia, eco-tehnologia, TIC, energie și mediu

*Linking*⁸².

Prin FEDR, va fi susținută **transformarea sectoarelor industriale/serviciilor tradiționale**: sănătate/produse farmaceutice; sănătate-turism și eco-turism; textile/pielărie; lemn/mobilier; industrii creative; energie/managementul mediului; industriile primare aferente lanțurilor valorice, care au potențial de creștere a valorii adăugate.

Pe termen scurt, începând cu luna iulie 2014, pentru modernizarea și re tehnologizarea întreprinderilor, Guvernul va **introduce scutirea impozitului pe profitul reinvestit** în vederea creșterii atractivității mediului investițional și a creșterii competitivității și a productivității muncii la nivelul întreprinderilor care achiziționează echipamente de înaltă tehnologie.

Pentru **consolidarea bazei industriale și creșterea competitivității întreprinderilor** este esențială reducerea costurilor de conformare și a timpilor de așteptare în parcurgerea unor proceduri și de creștere a calității reglementărilor⁸³. Guvernul României va continua **procesul de debirocratizare și de simplificare a procedurilor administrative**.

Administrație publică

În ultimii ani, **modernizarea administrației publice** a reprezentat o prioritate pentru toate statele membre UE, menținerea ritmului reformelor în domeniu fiind esențială⁸⁴. Pentru România, necesitatea consolidării capacității administrative a fost reflectată și în recomandările specifice de țară formulate de către Comisie în mai 2013 și adoptate de Consiliul European în iunie 2013. Astfel, creșterea profesionalismului funcționarilor publici, a calității reglementărilor, îmbunătățirea ratei de absorbție a fondurilor europene, consolidarea sistemului achizițiilor publice constituie, potrivit COM, aspecte care converg către atingerea obiectivului de a avea o administrație publică eficientă.

De altfel, continuarea reformei în administrație - cu accent pe creșterea autonomiei colectivităților locale, armonizarea legislației în vederea eficientizării actului administrativ, introducerea unui sistem de indicatori de evaluare a modului de funcționare a instituțiilor de la nivel central și local, revizuirea normelor de funcționare și reglementare a acestui sector - se înscrie în categoria obiectivelor urmărite cu prioritate de către Guvernul României.

Potrivit *Acordului de Parteneriat* propus de România pentru perioada de programare 2014-2020, printre elementele-cheie pentru investițiile FESI se numără eficiența și eficacitatea administrației, orientarea către nevoile cetățenilor, capacitatea de dezvoltare, coordonare și implementare, monitorizare și evaluare a politicilor la toate nivelurile de guvernare, profesionalismul și motivarea resurselor umane.

În acest context, **noile angajamente** în materie de administrație publică, asumate pentru următoarele 12 luni, vin să completeze măsurile deja întreprinse în cadrul PNR 2011-2013, fiind orientate către **creșterea calității administrației publice, îmbunătățirea condițiilor privind locuirea la nivel național, îmbunătățirea administrării fondurilor europene, continuarea reformei privind sistemul de achiziții publice**. Punerea în aplicare a acestor angajamente va antrena efecte pozitive atât din perspectiva managementului funcției publice și al funcționarilor publici, a calității serviciilor publice furnizate beneficiarilor și a reglementărilor, cât și din perspectiva asigurării cadrului legislativ și instituțional în materie de locuire, a creșterii absorbției fondurilor europene și a funcționării eficiente a sistemului de achiziții publice.

⁸² Integrarea clusterelor românești din domeniile mecatronică, logistică și industria alimentară în rețele transnaționale

⁸³ În clasamentul Doing Business întocmit în iunie 2013 de Banca Mondială, România figura pe locul 73 din 189 de state monitorizate în ceea ce privește susținerea întreprinderilor pe tot ciclul lor de viață. Prin comparație, Danemarca era pe locul 5, Marea Britanie pe locul 10, Polonia pe locul 45, Ungaria pe locul 54, Bulgaria pe locul 58, Republica Cehă pe locul 75

⁸⁴ Așa cum arată raportul Comisiei Europene – *Analiza Anuală a Creșterii 2014*

Fiecare nou angajament este susținut cu **direcții majore de acțiune** axate, în principal, pe continuarea procesului de descentralizare, redefinirea cadrului strategic, instituțional și legislativ în domeniul managementului funcției publice și al funcționarilor publici, organizarea de programe de formare specializată și perfecționare profesională, definirea mecanismului de control al calității reglementărilor, elaborarea *Strategiei naționale a locuirii*, revizuirea și implementarea *Planului de măsuri prioritare pentru întărirea capacității de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune*, adoptarea *Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice pentru perioada 2014–2020* (a se vedea Tabelul nr. 3).

Totodată, vor fi continuate demersurile de elaborare/adoptare a *Codului administrativ și a Codului de procedură administrativă*, instrumente juridice menite să confere predictibilitate, coerență și stabilitate cadrului legislativ în domeniu. Procedura de aprobare a *Codului administrativ* este condiționată, însă, de modificarea/revizuirea normelor aplicabile administrației publice locale, în contextul derulării procesului de regionalizare-descentralizare. Ulterior aprobării acestuia de către guvern (termen preconizat pentru trim. I/2015), va fi demarat procesul de elaborare a proiectului *Codului de procedură administrativă*. Adoptarea unor astfel de instrumente juridice va contribui la îmbunătățirea, clarificarea și simplificarea anumitor prevederi legale în vigoare, asigurarea unei terminologii omogene, eficientizarea activității autorităților administrației publice.

5.2 CORELAREA OBIECTIVELOR NAȚIONALE EUROPA 2020 CU PRIORITĂȚILE DE FINANȚARE PENTRU PERIOADA 2014-2020

Acordul de Parteneriat pentru perioada 2014-2020 (AP) constituie documentul prin care Guvernul României a stabilit prioritățile de finanțare pentru utilizarea *fondurilor europene structurale și de investiții* (FESI), având ca obiectiv global reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială între România și statele membre ale UE. La 31 martie 2014, România a transmis Comisiei Europene prima versiune oficială a *Acordului de Parteneriat 2014-2020*.

Cadrul financiar multianual pentru 2014-2020 definește prioritățile în materie de cheltuieli care sunt orientate către creștere economică durabilă, locuri de muncă și competitivitate, în conformitate cu strategia UE de creștere economică, *Europa 2020*. Având în vedere faptul că AP a fost elaborat în acord cu prevederile PNR, programarea FESI alocate României pentru perioada 2014-2020 se bazează pe implementarea unei abordări integrate în sistemul de management al acestor fonduri, abordare de natură să asigure concentrarea intervențiilor în vederea unei creșteri inteligente, sustenabile și favorabile incluziunii. Astfel, acțiunile întreprinse în direcția provocărilor identificate în AP⁸⁵ vor avea un rol important în atingerea obiectivelor asumate de România în contextul strategiei *Europa 2020*.

În acest context, prezentăm mai jos corelarea dintre obiectivele naționale *Europa 2020*, asumate prin PNR și prioritățile de finanțare din fonduri europene⁸⁶, definite în AP.

Ocuparea forței de muncă

În conformitate cu PNR, asigurarea condițiilor adecvate pentru *(re)integrarea tinerilor pe piața muncii, inclusiv a tinerilor NEETs*⁸⁷ reprezintă una dintre prioritățile României pentru perioada 2014 – 2020, așa cum este reflectată și în AP.

În vederea *îmbunătățirii participării la piața muncii a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă*, din FSE urmează a fi finanțate măsuri active de ocupare, cu accent pe șomerii de lungă

⁸⁵ Potrivit AP, o economie modernă și competitivă presupune concentrarea pe următoarele provocări: *competitivitatea și dezvoltarea locală, oamenii și societatea, infrastructura, resursele, administrația și guvernarea*.

⁸⁶ FEDR, FSE, FC, FEADR și FEPAM.

⁸⁷ Tineri cu vârsta cuprinsă între 16 și 25 ani care nu sunt cuprinși nici în sistemul de educație sau formare și nici nu sunt angajați

durată, persoanele inactive lucrătorii în vârstă (55+), persoanele de etnie romă, persoanele cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile, persoanele care au părăsit timpuriu sistemul de educație sau cu nivel scăzut de calificare, inclusiv populația din mediul rural.

Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor/ lucrătorilor afectați de restructurarea industrială constituie, de asemenea, una dintre prioritățile pentru perioada 2014 – 2020. Din FSE se alocă fonduri pentru *dezvoltarea unei forțe de muncă pregătite/adaptate schimbărilor pieței muncii*, precum și pentru susținerea *antreprenoriatului și a ocupării pe cont propriu*.

În vederea *diversificării economiei din zonele rurale către sectoarele non-agricole* și pentru crearea/ menținerea locurilor de muncă, în perioada 2014 - 2020, din FEADR urmează a se finanța înființarea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici non-agricole și dezvoltarea activității celor existente, precum și dezvoltarea și înființarea unităților de procesare, comercializare și marketing a produselor agricole. Pentru a îmbunătăți șansele de ocupare a persoanelor din comunitățile pescărești afectate de restructurarea industrială, din FEPAM se vor finanța crearea de noi întreprinderi mici în afara sectorului de pescuit și dezvoltarea antreprenoriatului în domeniul acvaculturii, precum și dobândirea de noi competențe corelate cu cerințele pieței muncii.

O altă prioritate a României pentru perioada 2014-2020 o reprezintă *modernizarea Serviciului Public de Ocupare*, inclusiv la nivel local. Pentru aceasta, se are în vedere dezvoltarea de instrumente de analiza și prognoza spre a asigura o cunoaștere cât mai aprofundată a nevoilor în continua schimbare ale pieței muncii, formarea personalului din instituțiile de ocupare a forței de muncă, elaborarea de mecanisme eficiente de căutare a unui loc de muncă, inclusiv prin noile soluții digitale/media, parteneriate cu mediul de afaceri, instituții de învățământ sau furnizorii privați de servicii de ocupare, măsuri care se regăsesc printre principalele angajamente asumate atât în PNR 2014, cât și în AP.

Cercetare, dezvoltare, inovare

În conformitate cu PNR, precum și cu *Strategia națională pentru CDI 2014-2020*, care constituie și cadrul prin care se îndeplinesc condiționalitățile ex-ante pentru utilizarea fondurilor europene, în vederea încadrării pe traiectoria de atingere a țintei naționale *Europa 2020, consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării* reprezintă o prioritate a României pentru perioada 2014-2020. În acest scop, România are în vedere *stimularea investițiilor private în CDI, dezvoltarea infrastructurii de CDI și deblocarea potențialului de excelență în cercetare și inovare*.

Pentru *stimularea investițiilor private în CDI* vor fi promovate activitățile de CDI din sectoarele economice cu potențial de creștere. În acest scop, FEDR sprijină colaborarea dintre întreprinderi și organizații de CD, încurajând transferul de cunoștințe, tehnologie și personal cu competențe avansate în CDI, în vederea inovării de procese și produse în domeniile de specializare inteligentă. Prin FEDR se vor finanța proiectele derulate de întreprinderi, individual sau în parteneriat cu institute de CD/universități, de start-up-uri și spin-off-uri inovative, proiectele destinate dezvoltării entităților de transfer tehnologic, precum și cele pentru dezvoltarea resurselor umane pentru cercetare și inovare (inclusiv instruirea cercetătorilor în problematica drepturilor industriale și a proprietății intelectuale și asigurarea, în cadrul universităților, de personal specializat în transfer tehnologic și în comercializarea rezultatelor cercetării).

În ceea ce privește *dezvoltarea infrastructurii de cercetare*, atât ca parte a unor clustere existente/emergente sau centre de excelență, cât și în domeniile cu avantaje competitive și potențial de creștere, din FEDR, vor fi finanțate proiectele pentru crearea și modernizarea marilor infrastructuri de CD, precum și a unor rețele de centre de CD, coordonate la nivel național și racordate la rețele europene și internaționale de profil. De asemenea, vor fi susținute investițiile pentru dezvoltarea infrastructurii de transfer tehnologic, la nivel regional.

Pentru *deblocarea potențialului de excelență în cercetare și inovare*, din FEDR se va finanța participarea cercetătorilor români la programul *Orizont 2020*, precum și la alte programe europene

și internaționale (inițiative de programare comună, inițiative tehnologice comune, parteneriate europene pentru inovare, CERN, ESA etc.). România sprijină cercetarea fundamentală și exploratorie de frontieră, precum și internaționalizarea cercetării românești și are în vedere atragerea de personal cu competențe avansate din străinătate pentru consolidarea capacității românești de cercetare și o mai bună integrare în *Spațiul European de Cercetare*.

Combaterea schimbărilor climatice și promovarea dezvoltării durabile

Una dintre prioritățile prevăzute în PNR, dar și în AP o reprezintă *trecerea la o economie bazată pe emisii reduse de CO₂*. În acest scop, deosebit de importantă este elaborarea *Planului național de acțiune privind schimbările climatice*, document ce face obiectul unui proiect de asistență tehnică a Băncii Mondiale, cofinanțat din FEDR, prin POAT. Acest plan este necesar pentru punerea în aplicare a *Strategiei naționale privind schimbările climatice 2013-2020*.

Dintre condiționalitățile ex-ante referitoare la elaborarea și implementarea politicilor din domeniul mediului, pentru domeniul deșeuri, România își asumă elaborarea, până în trimestrul II/2015, a *Planului național de gestionare a deșeurilor*, care va conține și *Planul național de prevenire a generării deșeurilor*. Definitivarea și aprobarea prin HG nr. 870/2013 a *Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor 2014-2020* a constituit fundamentul pentru îndeplinirea condiționalității ex-ante specifice sectorului deșeuri.

O serie de priorități avute în vedere atât în AP, cât și în PNR 2014 pun accentul pe *îmbunătățirea managementului resurselor de apă prin existența unei politici tarifare privind apa și prin recuperarea costurilor serviciilor legate de utilizarea apei*. Astfel, în cadrul procesului de implementare a *Directivei Cadru Apă 2000/60/CE, până la sfârșitul lui 2015, România va elabora al 2-lea Plan de Management al Bazinelor Hidrografice, prilej cu care va fi realizată o analiză internă privind identificarea externalităților ca parte componenta a costurilor de mediu precum și a eventualului impact asupra resursei de apă*.

De asemenea, în AP sunt prevăzute o serie de priorități pentru reducerea emisiilor de carbon în sectoare cum ar fi sectorul agriculturii și sectorul pescuitului.

Surse regenerabile de energie

În conformitate cu PNR 2014, principala prioritate pentru atingerea obiectivului național *Europa 2020* în domeniul SRE vizează *valorificarea surselor regenerabile de energie mai puțin utilizate în comparație cu potențialul de dezvoltare identificat prin PNAER*. Măsurile subsumate acestei priorități vor fi susținute financiar de intervențiile prin FESI prevăzute în AP sub Obiectivul Tematic 4 *Sprijinirea trecerii la economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele*.

Prin accesarea FEDR și FC, vor fi finanțate în cadrul PO *Infrastructura Mare* măsuri referitoare, în principal, la producerea și distribuția energiei electrice și termice din surse regenerabile de energie.

Eficiența energetică

Pentru atingerea obiectivului național *Europa 2020* în domeniul eficienței energetice, conform PNR, eforturile se vor îndrepta în direcția implementării rețelelor inteligente de distribuție a energiei, promovării cogenerării de înaltă eficiență, promovării unui transport eficient al energiei electrice și a gazului, precum și îmbunătățirii eficienței energetice a clădirilor publice și rezidențiale.

Susținerea financiară a acestor priorități se va realiza prin FESI sub Obiectivul Tematic 4 *Sprijinirea trecerii la o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele*.

Reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii

Finalizarea *Strategiei Naționale de Reducere a Părăsirii Timpurii a Școlii* reprezintă atât principala

condiționalitate ex-ante pentru încheierea AP care vizează ținta de reducere a ratei părăsirii timpurii a școlii, cât și principala prevedere de ordin strategic prevăzută în PNR 2014 pentru atingerea acestei ținte. Atât proiectul de strategie, cât și proiectul de AP, dar și măsurile avute în vedere în PNR 2014 pun accentul pe prioritățile de intervenție comune și considerate esențiale pentru atingerea obiectivului, în speță: consolidarea calității sistemului de educație și îngrijire timpurie; acțiuni de prevenire și intervenție vizând părăsirea timpurie a școlii, prin proiecte de tipul *Școala după școală* sau destinate grupurilor cu nevoi particulare; îmbunătățirea atractivității, calității și relevanței învățământului profesional și tehnic; dezvoltarea programelor educaționale de remediere și de sprijin de tipul *A doua șansă*, mai ales în zonele rurale și în cele cu populație de etnie romă. Toate acestea vor fi susținute prin FSE.

Creșterea ponderii populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară

Finalizarea *Strategiei naționale pentru învățământul terțiar* reprezintă condiționalitatea ex-ante care vizează ținta de creștere a ponderii de absolvenți de învățământ superior, dar și principalele măsuri de ordin strategic prevăzute în PNR 2014 pentru atingerea acestei ținte. Finalizarea acestei strategii a fost decalată pentru sfârșitul lunii mai 2014, astfel încât direcțiile sale de acțiune să fie corelate cu AP. Printre prioritățile de intervenție comune regăsite la nivelul PNR 2014, al strategiei, dar și în AP, amintim: creșterea relevanței programelor de învățământ superior în acord cu nevoile pieței muncii; sprijinirea studenților din mediul rural și din grupurile dezavantajate pentru a participa la învățământul terțiar; încurajarea mobilităților studențești; întărirea parteneriatelor între universități - mediul privat și actorii din domeniul cercetării și inovării, instruirea personalului din învățământul superior în ceea ce privește conținutul educațional inovator și resursele de învățare moderne și flexibile etc. Toate acestea vor fi susținute prin FSE.

Acțiunile aferente priorităților de investiții din acest domeniu vor fi corelate cu investițiile pentru dezvoltarea infrastructurii sistemului de educație, finanțate prin FEDR.

Incluziunea socială / reducerea sărăciei

În conformitate cu PNR, pentru *realizarea unui sistem de asistență socială echitabil și de calitate*, în perioada 2014-2020, România are în vedere realizarea unei abordări bazate pe parteneriat. Accentul va fi pus pe întărirea capacității furnizorilor publici și privați pentru a oferi servicii de calitate, asigurându-se tranziția de la modelul instituțional către serviciile sociale oferite la nivelul comunității, inclusiv dezvoltarea infrastructurii centrelor de îngrijire. O atenție deosebită se acordă îmbunătățirii competențelor specialiștilor din domeniul asistenței sociale, precum și dezvoltării sistemului de monitorizare, evaluare și colectare a datelor - sistemul informatic SAFIR⁸⁸ și registrul electronic al furnizorilor de servicii sociale (publici și privați), aceste măsuri regăsindu-se printre principalele angajamente asumate atât în PNR 2014, cât și în AP.

În scopul *reducerii incidenței și a concentrării spațiale a sărăciei*, în perioada 2014 - 2020 urmează a fi alocate fonduri pentru integrarea socio-economică a persoanelor din comunitățile marginalizate, inclusiv a persoanelor de etnie romă, sau din zonele sărace/defavorizate de la nivel urban. Se vor finanța construirea/îmbunătățirea infrastructurii de locuire pentru persoanele din comunitățile urbane defavorizate⁸⁹, a infrastructurii sociale (educație, sănătate, servicii sociale), a infrastructurilor de economie socială, precum și construirea/reabilitarea centrelor integrate de intervenție medico-socială. O atenție deosebită va fi acordată proiectelor integrate care vor avea în

⁸⁸ Sistem informatic integrat care asigură gestionarea unitară la nivel național a informațiilor privind stabilirea și acordarea beneficiilor de asistență socială prin administrarea centralizată a beneficiarilor (persoane, familii), cât și a sumelor alocate de la bugetul de stat (bază de date unică și sistem de plată integrat și unificat pentru beneficiile de asistență socială).

⁸⁹ Comunități cu acces deficitar la infrastructură, comunități dezavantajate din punct de vedere economic localizate în orașe monoindustriale mici, zone sărace izolate localizate în orașe mici, comunitățile care trăiesc în zona gropilor de gunoi, în zone semi-rurale, în zone tip „ghetou”.

vedere intervenții din domeniile ocupării forței de muncă, educației, incluziunii sociale și sănătății.

În vederea *reducerii disparităților și a dezechilibrelor economico-sociale între zonele urbane și rurale*, din FEADR va fi sprijinită financiar crearea grupurilor de acțiune locală în vederea elaborării strategiilor de dezvoltare locală la nivelul comunităților din zonele rurale și din orașele mici (sub 20.000 locuitori). Din FEPAM se alocă fonduri pentru crearea grupurilor de acțiune locală în domeniul pescuitului, în regiunile situate de-a lungul coridorului Dunării și în comunitățile pescărești afectate de restructurarea industrială, precum și pentru implementarea măsurilor definite conform acestor strategii și a proiectelor de cooperare. Pentru asigurarea unor condiții decente de viață pentru populația rurală, în perioada 2014 - 2020, din FEADR se finanțează investițiile în crearea, extinderea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică din spațiul rural⁹⁰, accentul fiind pus pe îndeplinirea angajamentelor de țară.

România are în vedere *dezvoltarea economiei sociale*, pentru crearea de noi locuri de muncă și incluziunea socială a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, precum și pentru îmbunătățirea serviciilor oferite la nivel local.

Conform PNR, dar și AP, un sector important pentru dezvoltarea României în perioada 2014-2020 îl reprezintă și sănătatea, astfel că propunerile de finanțare din FESI vizează prioritățile *Strategiei Naționale de Sănătate 2014-2020*, realizarea acestora conducând la îmbunătățirea infrastructurii de sănătate, inclusiv la asigurarea unor servicii de calitate, precum și la creșterea accesului la aceste servicii pentru întreaga populație, în special pentru cele mai vulnerabile segmente, prin dezvoltarea îngrijirii primare, a serviciilor acordate în ambulatoriu și a serviciilor de urgență, precum și a spitalelor de urgență regionale și județene.

6. ASPECTE INSTITUȚIONALE ȘI IMPLICAREA PĂRȚILOR INTERESATE

PNR 2014 a fost elaborat sub coordonarea MAE, pe baza contribuțiilor ministerelor și instituțiilor componente ale *Grupului de lucru pentru Strategia Europa 2020*.

La baza PNR au stat documentele elaborate în cadrul a șapte grupuri de lucru sectoriale (câte unul pentru fiecare obiectiv Europa 2020, un grup pentru administrație publică și unul pentru mediul de afaceri) coordonate de către MAE, constituite din reprezentanți ai principalelor ministere și instituții ale administrației publice centrale. De asemenea, PNR a inclus rezultatele dezbaterilor publice cu privire la reflectarea *Strategiei Europa 2020* în *Acordul de Parteneriat 2014 – 2020* organizate de principalele ministere în perioada septembrie 2013 - martie 2014.

Elaborarea proiectului PNR 2014

Elaborarea proiectului *PNR 2014* a avut în vedere, în primul rând, metodologia recomandată statelor membre de SG COM în documentul atașat scrisorii Ares(2013)3248869 - din data de 15/10/2013. Pe baza structurii și conținutului propuse în această metodologie, a fost conceput proiectul PNR, care urmărește să asigure, în același timp, continuitatea reformelor din etapa anterioară și preluarea de măsuri noi, care să corespundă cerințelor *Acordului de Parteneriat* și principalelor măsuri de reformă convenite cu Comisia Europeană și cu organismele financiare internaționale.

Prima versiune a documentului a fost transmisă, spre consultare și aprobare, tuturor instituțiilor implicate în implementare. Propunerile de completare și modificare transmise de acestea au fost

⁹⁰ Drumuri de interes local, infrastructură de apă/apă uzată, inclusiv pentru localitățile sub 10.000 locuitori, infrastructură educațională/de îngrijire.

analizate și preluate (în funcție de relevanță).

PNR 2014 a fost validat din punct de vedere tehnic de către *Grupul de lucru pentru strategia Europa 2020* și a fost asumat, la nivel politic, de toate instituțiile implicate în implementare, în reuniunea *Grupului de lucru interministerial pentru Semestrul European* din data de 25 aprilie 2014.

PNR 2014 a fost aprobat în ședința de guvern din data de 6 mai 2014.

Consultarea părților interesate

Pentru a face vizibilă, în România, *Strategia Europa 2020* și pentru a asigura transparența implementării acesteia, PNR și rapoartele de progres sunt postate pe portalul MAE.

În același timp, propunerile preliminare și versiunea finală a PNR fac obiectul dezbaterilor publice organizate atât la nivelul instituțiilor implicate, cât și la nivel național. Astfel, procesul de informare și consultare publică a continuat în perioada septembrie 2013 – martie 2014 prin organizarea unor evenimente menite să aducă în prim plan măsurile care trebuie implementate în vederea atingerii obiectivelor propuse în contextul *Strategiei Europa 2020*, a creșterii gradului de implicare a autorităților locale în elaborarea și implementarea PNR, precum și a antrenării societății civile în elaborarea versiunii finale a PNR 2014.

Cele două comisii pentru afaceri europene ale Parlamentului României au fost informate asupra principalelor realizări și măsuri incluse în PNR 2014, urmând ca prezentarea versiunii finale a PNR 2014 să fie organizată după derularea alegerilor pentru Parlamentul European.

Monitorizarea implementării

Implementarea PNR se bazează pe un plan de acțiune elaborat anual, care detaliază măsurile de implementare și definește responsabilități, indicatori de realizare și bugete necesare. Planul include acțiuni pentru punerea în aplicare a recomandărilor specifice de țară, motiv pentru care aprobarea planului se face în cursul lunii iulie, după andosarea recomandărilor de către Consiliul European.

Procesul de monitorizare a implementării PNR 2014 are două componente: una internă, asigurată de fiecare instituție responsabilă pentru realizarea măsurilor din domeniul de competență și o altă componentă, la nivelul guvernului, asigurată de MAE, în calitate de coordonator național. Progresele înregistrate în implementarea reformelor și a recomandărilor specifice de țară sunt examinate și evaluate periodic (trimestrial) pe baza rapoartelor pe care instituțiile implementatoare le transmit coordonatorului național al *Strategiei Europa 2020*. Acesta va elabora forma consolidată a raportului de progres, care conține evaluarea stadiului de implementare, semnalează eventualele întârzieri sau derapaje în aplicarea măsurilor programate și propune măsuri corective. Raportul este prezentat guvernului.

TABELUL 1: ȚINTE NAȚIONALE EUROPA 2020
(date disponibile la 15 martie 2014)

Obiective Europa 2020	Ținta 2020	PROGRESE				
		Valoare inițială/an	2010	2011	2012	2013
1. Rata de ocupare a populației cu vârsta de 20-64 ani	70%	-	63,3%*	62,8%*	63,8%*	63,9%*
2. Investiții în cercetare și dezvoltare (% din PIB)	2% (1% surse publice + 1% surse publice)	0,47%** (0,28% surse publice + 0,19% surse publice) /2009	0,46%** (0,28% surse publice + 0,18% surse private)	0,50%** (0,31% surse publice + 0,17% surse private)	0,49% ** (0,30% PIB surse publice + 0,19% PIB surse private)	0,25% PIB⁹¹ , buget de stat.
3. Energie și schimbări climatice (20/20/20)						
<i>Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră față de anul de bază 1990</i>	20%	0 /1990	52,29%	49,54%	52,06%⁹²	49,74⁹³%
<i>Ponderele energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie</i>	24%	17,8%* /2005	23,2%*	21,2%*	22,9%*	n.a.
<i>Creșterea eficienței energetice (exprimată ca reducere a consumului de energie primară)</i>	19% (10 Mtep)	-	n.a.	16,9%⁹⁴ (7,25 Mtep)	16,6%⁹⁵ (7,3 Mtep)	n.a.
4. Educație						
<i>Rata părăsirii timpurii a școlii</i>	11,3%	15,9% /2008	18,4%	17,5%	17,4%**	Trim. IV: 16,9%**
<i>Rata populației cu vârsta de 30-34 ani absolventă a unei forme de educație terțiară</i>	26,7%	16% /2008	18,1%	20,4%	21,8%**	Trim. IV: 23,2%**
5. Promovarea incluziunii sociale, în special prin reducerea sărăciei - reducerea cu cel puțin 20 milioane a numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială	Reducerea cu 580 mii a nr. de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, raportat la anul 2008	4.988.000 persoane* /2008	-466.000 persoane*	-240.000 persoane*	-164.000 persoane*	n.a.

* Sursa: Eurostat

** Sursa: Institutul Național de Statistică (INS)

⁹¹ Estimare realizată de MEN. Datele privind cheltuielile private pentru activitatea de CD la nivelul anului 2013 nu sunt disponibile.⁹² Date furnizate de MMSC, conform ultimei versiuni a *Inventarului Național al Emisiilor de Gaze cu Efect de Seră (INEGES)*, elaborată de România în luna martie 2014, pentru perioada 1989-2012.⁹³ Nivel prognozat – sursa: MMSC⁹⁴ Estimare ME/DE⁹⁵ Estimare ME/DE

TABELUL 2: RAPORTARE PRIVIND OBIECTIVELE NAȚIONALE EUROPA 2020

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Ocuparea forței de muncă		
<p>Rata ocupării (grupa de vârstă 20-64 ani) – 63,9% în anul 2013</p> <p>În anul 2013, rata ocupării pentru grupa de vârstă 20-64 ani a fost de 63,9%, în creștere cu 0,1 p.p. față de anul anterior, situându-se la o distanță de 6,1 p.p. față de ținta națională pentru anul 2020.</p>	<p>Facilitarea tranzițiilor de la șomaj sau inactivitate către ocupare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - implementarea Programului de ocupare (măsuri active de ocupare finanțate din BAȘ); - stimularea angajării șomerilor pe termen lung, inclusiv a celor din zonele rurale (programe de măsuri active finanțate din FSE). <p>Dezvoltarea economiilor locale și crearea de noi locuri de muncă⁹⁷ (proiecte implementate la nivel local cu finanțare din FEDR):</p> <ul style="list-style-type: none"> - crearea și dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor - dezvoltarea micro-întreprinderilor la nivel regional și local - dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism de către IMM-uri (proiecte finanțate prin FEDR pentru dezvoltarea turismului balnear din mediul urban și rural) <p>Creșterea calității ocupării persoanelor rezidente în mediul rural:</p>	<p>Ca urmare a implementării programelor de măsuri active s-au obținut următoarele rezultate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 380.317 persoane au fost angajate, din acestea, 13.142 persoane aparțin categoriilor dezavantajate⁹⁶, 893 persoane aflate în risc de marginalizare socială, pentru care ANOFM a asigurat servicii de acompaniament personalizat; - 133.570 de persoane (din care 91.041 femei și 56.707 tineri) au participat la programe de formare profesională și au beneficiat de servicii personalizate de informare și consiliere profesională și de programe de stimulare a mobilității geografice și ocupaționale. <p>Ca urmare implementării proiectelor de investiții destinate reducerii disparităților regionale/ locale și creșterii contribuției IMM-urilor la dezvoltarea economiilor locale și crearea de locuri de muncă au fost înregistrate următoarele progrese:</p> <ul style="list-style-type: none"> - au fost finalizate 29 proiecte, fiind create 2.696 locuri de muncă. Pentru alte 96 proiecte aflate în curs de implementare se estimează crearea a cca. 10.000 noi locuri de muncă. - au fost finanțate 1.778 proiecte destinate micro-întreprinderilor din mediul urban. Ca urmare a finalizării a 1.442 proiecte, au fost create 6.466 locuri de muncă, pentru restul proiectelor aflate în curs de implementare se estimează crearea a 1.921 noi locuri de muncă. - au fost finalizate 47 proiecte, fiind create/ menținute 787 locuri de muncă, alte 682 locuri de muncă urmând a fi create după finalizarea a încă 77 proiecte. <p>Din punct de vedere a pieței muncii, investițiile finanțate din FEADR destinate <i>instalării tinerilor fermieri înființarea și dezvoltarea de micro-întreprinderi</i> au avut un impact semnificativ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 12.998 tineri fermieri, din care 5.502 femei au beneficiat de finanțare;

⁹⁶ Șomeri în vârstă de peste 45 ani sau care sunt părinți unici întreținători ai familiei

⁹⁷ POR Domeniile de intervenție 4.1. 4.3. și Domeniul de intervenție 5.2

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	<ul style="list-style-type: none"> - instalarea tinerilor fermieri (din FEADR finanțează demararea activităților economice și investițiile în sectorul agricol de către rezidenții din mediul rural, cu vârsta de cel mult 40 de ani); - înființarea și dezvoltarea microîntreprinderilor din sectorul non-agricol (măsură finanțată din FEADR ce are ca obiectiv reducerea numărului de persoane ocupate în activități agricole cu o productivitate scăzută); - înființarea și dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor turistice (măsură finanțată din FEADR destinată atragerii surplusului de populație ocupată în agricultură către sectorul servicii); - asigurarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale (din FSE finanțează formarea profesională a rezidenților din spațiul rural, precum și integrarea pe piața muncii a persoanelor inactive, inclusiv a celor care își câștigă existența din agricultura de subzistență). 	<p>- 2.728 micro-întreprinderi înființate, fiind create/menținute 8.755 locuri de muncă (aferele celor 1.491 proiecte finalizate);</p> <p>- 1.838 proiecte finanțate, fiind create/menținute 804 locuri de muncă (aferele celor 130 proiecte finalizate);</p> <p>- 153.078 persoane au participat la programe integrate de formare profesională, servicii de orientare/ consiliere, evaluarea învățării anterioare etc.</p>
	<p>Consolidarea competențelor profesionale ale forței de muncă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formare profesională pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă (program finanțat din BAȘ); - îmbunătățirii calificării profesionale a angajaților (programe finanțate din FSE destinate calificării și perfecționării profesionale a angajaților); - formare profesională în domeniul agricol, forestier și agro-alimentar (programe finanțate din FEADR destinate îmbunătățirii și perfecționării cunoștințelor și competențelor manageriale în domeniul agricol, forestier și agro-alimentar, introducerii de noi tehnologii, agriculturii ecologice). 	<p>Ca urmare a implementării programelor de formare profesională s-au obținut următoarele rezultate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 41.934 persoane, din care 14.565 persoane au fost încadrate în muncă; - 220.850 persoane, din care 81.943 femei au participat la programe destinate îmbunătățirii calificărilor profesionale a angajaților; - 27.306 persoane au participat la cursuri de formare profesională în domeniul agricol, forestier și agro-alimentar.
	<p>Integrarea tinerilor pe piața muncii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - consiliere și orientare în carieră 	<p>Ca urmare a implementării <i>Planul Național privind Stimularea Ocupării Tinerilor 2013</i> au fost înregistrate următoarele rezultate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 44.395 elevi au beneficiat de <i>programe personalizate de consiliere și</i>

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	<ul style="list-style-type: none"> - organizarea Bursei locurilor de muncă pentru tineri - dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor (programe multianuale, finanțate de la bugetul de stat, destinate înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii). 	<p><i>orientare în carieră</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 12.789 tineri absolvenți au primit o ofertă de angajare - 15.569 noi locuri de muncă create și 11.789 întreprinderi înființate de către tineri.
Cercetare, dezvoltare, inovare		
<p>Investiții în CDI – 0,49% din PIB în 2012⁹⁸ (30% din PIB – surse publice și 19% din PIB – surse private)</p> <p>În anul 2012, nivelul investițiilor în CDI a crescut cu 0,02 p.p. comparativ cu 2009 (0,47% din PIB). Creșterea nu a fost, însă, una constantă, ponderea cheltuielilor cu CDI în PIB fluctuând permanent în perioada menționată: o scădere de 0,01p.p., de la 0,47% în 2009, la 0,46% în 2010, urmată de o creștere până la 0,50% din PIB în 2011 și de o altă scădere cu 0,01 p.p. în 2012.</p>	<p>Dezvoltarea bazei materiale pentru cercetare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - implementarea programului <i>Capacități</i> al PNCDI II⁹⁹ (proiecte de infrastructuri mari de CD finanțate din bugetul de stat); - dezvoltarea infrastructurilor publice și private de CD (proiecte pentru modernizarea sau crearea de noi infrastructuri de CD finanțate prin FEDR). <p>Dezvoltarea resurselor umane pentru cercetare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - implementarea programului <i>Resurse umane al PNCDI II</i> (proiecte de cercetare post doctorală, pentru stimularea constituirii de tinere echipe de cercetare independente și pentru premierea rezultatelor în cercetare finanțate prin bugetul de stat); - implementarea programului <i>Idei al PNCDI II</i> (proiecte pentru sprijinirea activităților de cercetare exploratorie finanțate prin bugetul de stat). <p>Dezvoltarea activităților proprii de CDI ale întreprinderilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - implementarea programelor <i>Parteneriate și Inovare ale PNCDI II</i> (proiecte de cercetare aplicativă derulate în colaborare și pentru dezvoltarea de produse, sisteme și tehnologii 	<p>Măsura sprijină participarea României la <i>Spațiului European de Cercetare</i> și deschiderea sistemului de CDI către mediul științific european și internațional, prin dezvoltarea infrastructurilor mari, de înaltă performanță, cu impact științific și tehnologic major.</p> <p>Ca urmare a implementării programelor pentru dezvoltarea bazei materiale de CD au fost finanțate 150 de proiecte de infrastructură de CD, din care s-au finalizat 62 de proiecte (35 din categoria infrastructurilor mari de CD), care s-au concretizat în 281 de laboratoare noi create sau modernizate.</p> <p>Măsura sprijină participarea României la <i>Spațiului European de Cercetare</i> și conduce la formarea noilor generații de cercetători și a școlilor doctorale și post-doctorale de excelență.</p> <p>Prin PNCDI II, cca. 1.385 de proiecte de cercetare post-doctorală și exploratorie, pentru stimularea constituirii de tinere echipe de cercetare independente și pentru premierea rezultatelor în cercetare au primit sprijin financiar, în valoare totală de peste 230 mil. lei.</p> <p>Ca urmare a implementării programelor destinate dezvoltării activităților proprii de CDI ale întreprinderilor au fost înregistrate următoarele rezultate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - au fost finanțate cca. 900 de proiecte pentru sprijinirea investițiilor private în CDI și au fost lansate apelurile de proiecte pentru 2013 în cadrul programului <i>Parteneriate</i> și a subprogramului <i>Cecuri de inovare</i> (au fost semnate contracte pentru 38 de proiecte din cele 141 declarate

⁹⁸ Pentru anul 2013, nivelul investițiilor în CDI, din bugetul de stat, estimat de Ministerul Educației Naționale pe baza datelor privind execuția bugetară preliminară, este de 0,25% din PIB. Datele privind cheltuielile private pentru activitatea de CD, la nivelul anului 2013, nu sunt disponibile.

⁹⁹ *Planul Național de CDI II pentru perioada 2007 – iunie 2014*, conform HG nr. 1123/18 decembrie 2013 pentru modificarea HG nr. 475/2007.

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	<p>inovative și pentru stimularea exportului <i>high-tech</i> finanțate prin bugetul de stat);</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea inovării în întreprinderi (proiecte de CDI derulate fie în parteneriat public-privat, fie de start-up-uri și spin-off-uri inovative, fie în cadrul unor poli de competitivitate sau pentru aplicarea de produse, procese sau tehnologii inovative finanțate din FEDR). 	<p>eligibile);</p> <ul style="list-style-type: none"> - au fost finanțate 39 de proiecte integrate (din care 14 proiecte de CDI) implementate de entitățile asociate în 5 <i>poli de competitivitate</i>, care au ca scop dezvoltarea de produse și servicii noi în domeniile auto, robotică și mobilier, pentru care volumul fondurilor private atrase se ridică la 10,13 mil. lei; - au fost finanțate 485 de proiecte derulate fie în parteneriat public-privat, fie de start-up-uri și spin-off-uri inovative sau pentru aplicarea de produse, procese sau tehnologii inovative, din care s-au finalizat 141 de proiecte, rezultând 112 cereri de brevete depuse, 57 de rezultate de CD transferate și implementate în întreprinderi și 730 de locuri de muncă nou create.
	<p>Promovarea proiectelor de construcție a infrastructurilor de cercetare pan-europene <i>Extreme Light Infrastructure – Nuclear Physics (ELI-NP)</i> și Centrul internațional „Dunărea” de studii avansate pentru sisteme fluvii-delte-mări (Danubius)</p>	<p>Măsura sprijină participarea României la <i>Spațiului European de Cercetare</i> și contribuie la îmbunătățirea capacității de cercetare, creșterea investițiilor private și crearea de noi locuri de muncă în domenii precum fizica nucleară și astrofizica, știința materialelor și științele vieții etc.</p> <p>Pentru implementarea proiectului <i>ELI – NP</i>, au fost demarate lucrările de construcție a clădirii principale „<i>laser-gama</i>”, au fost recepționate infrastructurile de rezistență ale clădirilor civile aparținând complexului de clădiri al <i>ELI-NP</i> și au fost semnate contracte de achiziție publică pentru sistemele laser.</p> <p>Pentru realizarea <i>Centrului Danubius</i> a fost elaborată versiunea 7.2 a <i>Cărții Albe</i> privind domeniile științifice care vor fi abordate în cadrul centrului și a fost înființat <i>Comitetul Internațional de Inițiativă pentru Danubius</i> pentru pregătirea proiectului de infrastructură de CD, în vederea includerii pe lista de proiecte a <i>ESFRI</i>¹⁰⁰.</p>
	<p>Finanțarea participării la Programul cadru pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și activități inovative al UE, precum și la alte inițiative europene și internaționale în domeniul CDI (EURATOM, Eureka, JTIs, Eurostars, CERN, FAIR etc.)</p>	<p>Măsura impulsionază participarea României la realizarea <i>Spațiului European de Cercetare</i>, prin creșterea gradului de implicare a României în producția științifică și tehnică, realizată în parteneriat european/internațional, în domenii de înaltă tehnologie.</p> <p>Sunt în derulare peste 750 de proiecte cu participare românească în cadrul programului PC7 și al altor inițiative europene și internaționale în domeniul CDI, nivelul cheltuielilor efectuate, din bugetul de stat, pentru susținerea participării la aceste proiecte ridicându-se la peste 100 mil. lei.</p>
	<p>Elaborarea Strategiei naționale de CDI 2014-2020 (SNCDI) și a Planului național de CDI 2014-2020 (PNCDI)</p>	<p>Măsura are scop promovarea inovării și îmbunătățirea transferului tehnologic prin dezvoltarea componentei de <i>specializare inteligentă</i>, precum și stabilirea priorităților de investiții în domeniul CDI și asigurarea finanțării</p>

¹⁰⁰ Forumul Strategic European pentru Infrastructuri de Cercetare.

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
		<p>multianuale a acestora.</p> <p>În decembrie 2013, versiunile preliminare ale SNCDI și ale celor două instrumente pentru implementarea strategiei (PNCDI și componenta dedicată obiectivului tematic <i>Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării</i> din viitorul Program Operațional Competitivitate) au fost finalizate și publicate pe site-ul MEN, pentru dezbatere publică. Deși cu întârziere față de termenul asumat inițial (trim. IV/2013), documentele strategice finale urmează să fie înaintate guvernului spre aprobare, în trim. II/2014.</p>
Mediu și schimbări climatice		
<p>Reducerea emisiilor de GES (excluzând LULUCF¹⁰¹) - 52,06% [între anii 1990 și 2012]</p> <p>Pe fondul crizei economice tot mai accentuate, totalul emisiilor de GES (excluzând LULUCF) continuă trendul de scădere (de la 123,36 mil. tone CO₂ echivalent, în anul 2011, la 118,73 mil. tone CO₂ echivalent, în anul 2012), în felul acesta România înregistrând cca. 30 puncte procentuale peste reducerea asumată a emisiilor de GES pentru anul 2020 – cu 20% față de anul de referință 1990.</p>	<p>Diminuarea emisiilor de GES din sectorul energiei</p> <ul style="list-style-type: none"> - creșterea ponderii de energie din surse alternative, nepoluante și fără emisii GES în consumul total de energie; - re tehnologizarea unor unități mari de ardere și stimularea producerii de energie din surse nepoluante. <p>Limitarea emisiilor GES din domeniul transporturilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - stimularea înnoirii parcului auto; - monitorizarea numărului de vehicule de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic. <p>Creșterea suprafețelor împădurite:</p> <ul style="list-style-type: none"> - împădurirea terenurilor degradate 	<p>Creșterea ponderii energiei din surse alternative, nepoluante, regenerabile și fără emisii GES în total consum de energie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - prin <i>Programul privind creșterea producției de energie din surse regenerabile</i> au fost aprobate pentru finanțare 40 proiecte, cu o capacitatea electrică a sistemelor de încălzire ce vor fi instalate de 185,30 MW); în 2013-2014 au fost finalizate 6 proiecte, cu o putere instalată de 19MW și cu beneficiari - operatori economici; - prin <i>Programul „Casa Verde”</i> au fost instalate 19.420 sisteme pentru gospodării individuale și 207 sisteme pentru persoane juridice. - calitatea aerului în 7 localități va fi îmbunătățită semnificativ prin re tehnologizarea a 7 sisteme/unități mari de ardere, finanțate din <i>POS Mediu</i> prin intermediul a 7 proiecte. <p>Eficientizarea consumului de resurse și reducerea emisiilor de GES prin sporirea performanțelor tehnice și energetice ale parcului auto.</p> <ul style="list-style-type: none"> - prin <i>Programul RABLA</i> au fost scoase din uz 19.846 de autoturisme vechi, cu grad înalt de emisii. - în perioada ianuarie 2013 – martie 2014, Registrului Auto Român (RAR) a eliberat 669 cărți de identitate pentru autovehicule hibride și 19 pentru autovehicule electrice. <p>Mai buna utilizare a terenurilor degradate și îmbunătățirea factorilor de mediu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - prin <i>“Programul de îmbunătățire a calității mediului prin împădurirea terenurilor degradate, reconstrucția ecologică și gospodărirea durabilă a pădurilor”</i>, au fost împădurite 704 ha terenuri degradate, cu finanțare din <i>Fondul pentru Mediu</i>;

¹⁰¹ LULUCF - utilizarea terenului, schimbarea utilizării terenului și silvicultura

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	- împăduriri realizate de RNP – Romsilva.	- în 2013, Romsilva a realizat împăduriri pe 26 ha de teren impropriu pentru utilizare în agricultură, iar la nivelul Inspectoratelor Teritoriale de Regim Silvic și Vânătoare s-au împădurit integral 755 ha.
	Extinderea spațiilor verzi în localități	Pentru îmbunătățirea factorilor de mediu și a calității vieții în localități, sunt în derulare 231 proiecte pentru extinderea, reabilitarea și înființarea de spații verzi, cu finanțare de la bugetul de stat, prin <i>Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități</i> , 84 de proiecte fiind deja finalizate.
Surse regenerabile de energie		
<p>Ponderea energiei din SRE în consumul final brut de energie - 22,9% în 2012¹⁰², față de 21,4% în anul 2011¹⁰³.</p> <p>Prin aplicarea unor măsuri de eficiență energetică, dar și datorită efectelor crizei economice, valoarea estimată a consumului final brut de energie are o valoare mai redusă decât cea prognozată prin <i>Planul național de acțiune în domeniul energiei din surse regenerabile/PNAER</i> (24.305 mii tep valoare estimată față de 26.956 mii tep valoare prognozată pentru anul 2012) și acest lucru a contribuit la creșterea ponderii energiei din SRE în consumul final de energie.</p>	Promovarea SRE prin intermediul certificatelor verzi	Aplicarea schemei de acordare a certificatelor verzi, în perioada 1 ianuarie 2013 – 15 martie 2014, a condus la punerea în funcțiune a 2099 MW nou instalați în grupuri energetice utilizând SRE. În consecință, la data de 15 martie 2014, puterea instalată în centralele care beneficiază de sistemul de promovare era de 4399 MW.
	Modernizarea și realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice	Până la 15 martie 2014, au fost invitați la contractare 126 de beneficiari. 82 dintre aceștia au semnat contractele, iar proiectele sunt în curs de implementare, suma finanțării aprobate fiind 2,276 mld. lei. Șapte beneficiari au reziliat contractele de finanțare (în valoare de aprox. 192 mil. lei). La 15 martie 2014, puterea instalată aferentă proiectelor finanțate în cadrul Axei 4 - POS CCE este de cca. 326 MWe (energie electrică) și 76 MWt (energie termică).
	Promovarea SRE prin intermediul Fondului pentru Mediu	Prin <i>Programul privind instalarea sistemelor de încălzire care utilizează energie regenerabilă, inclusiv înlocuirea sau completarea sistemelor clasice de încălzire (Casa verde)</i> , până la data de 15 martie 2014, au fost susținute financiar 19.420 sisteme pentru gospodării individuale și 207 sisteme pentru persoane juridice, pentru instalarea unor sisteme de încălzire care utilizează SRE.
	Elaborarea unor sisteme de certificare sau sisteme de calificare echivalente pentru instalatorii din domeniul SRE	În vederea elaborării unor sisteme de certificare pentru instalatorii din domeniul SRE, au fost introduse în Clasificarea Ocupațiilor din România, 4 calificări (corespunzătoare instalatorilor pentru pompe de căldură, sisteme geotermale, sisteme fotovoltaice solare și sisteme termice solare) și au fost elaborate 2 standarde ocupaționale (pentru instalatorul de sisteme de utilizare termică a SRE și pentru instalatorul de sisteme fotovoltaice).
	Modificarea schemei de sprijin vizând promovarea energiei din surse de energie regenerabilă în vederea	Începând cu data de 1 iulie 2013, a fost aplicată amânarea temporară a acordării unei cote de certificate verzi pentru producătorii de energie

¹⁰² Sursa: Eurostat

¹⁰³ Sursa: Eurostat

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	<p>evitării supracompensării</p> <p>Sprijinirea măsurilor vizând modernizarea și reabilitarea rețelelor de transport și distribuție în vederea unei mai bune preluări în rețea a energiei produse din surse regenerabile de energie</p>	<p>regenerabilă. Până la data de 28.02.2014, au fost amânate temporar 3.337.260 certificate verzi pentru producătorii de energie regenerabilă. Reducerea schemei de sprijin va contribui la diminuarea impactului asupra facturilor la energie, considerat a fi, în prezent, prea mare. Pentru anul 2014, se estimează amânarea a cca. 6 mil. certificate verzi.</p> <p>A fost elaborat proiectul Programului Operațional Infrastructura Mare 2014-2020. Proiectul a primit o primă serie de comentarii ale COM, varianta modificată urmând a fi transmisă COM la sfârșitul lunii aprilie 2014.</p>
Eficiență energetică		
<p>Reducerea consumului de energie primară: 7,3 Mtep (16,6%)¹⁰⁴ în anul 2012, față de prognoza PRIMES din anul 2007.</p> <p>Consumul de energie primară a fost de 35.648 mii tep, în anul 2011, și este estimat la 36.600 pentru 2012. În 2007, COM a prognozat pentru România un consum de energie primară de 41.890 mii tep, în anul 2010, și de 46.946 mii tep, în anul 2015. Nu sunt precizate valori de prognoză pentru anii 2011 și 2012, dar se pot estima valori de 42.900 mii tep pentru anul 2011 și 43.900 mii tep pentru anul 2012. Rezultă, astfel, pentru anii 2011 și 2012, o reducere a consumului de energie primară de 7.252 mii tep (16,9%), respectiv 7300 mii tep (16,6%) față de prognoza PRIMES din 2007.</p>	<p>Aplicarea schemei de ajutor stat pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență</p> <p>Campanii de informare a populației și mediului de afaceri privind importanța creșterii eficienței energetice</p> <p>Extinderea perioadei de implementare a programului Termoficare caldură și confort până în 2020</p> <p>Modernizarea și realizarea unor unități, instalații și echipamente noi, în întreprinderile din industrie</p> <p>Reabilitarea termică a clădirilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programul de reabilitare termică a blocurilor de locuințe, prevăzut de OUG nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe; - Programul prevăzut de OUG nr. 69/2010 privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit cu finanțare prin credite bancare cu garanție guvernamentală - Contractarea proiectelor selectate în cadrul 	<p>36 de operatori au beneficiat de schema de sprijin în perioada ianuarie – decembrie 2013. 2,67 mld. lei au fost acordate ca bonus pentru perioada aprilie 2011 – decembrie 2013.</p> <p>Au fost organizate 8 seminarii în 6 orașe, cu participarea a aproximativ 370 de participanți.</p> <p>Au fost încheiate 21 contracte de finanțare în valoare totală de 32,07 mil. lei (suma totală efectiv utilizată fiind în valoare de 24,62 mil. lei). La sfârșitul anului 2013, valoarea lucrărilor executate era de 53 mil. lei. Prin punerea în funcțiune a obiectivelor de investiții incluse în program, a fost înregistrată o economie de energie de 21.127 tep/an</p> <p>Au fost semnate 39 contracte de finanțare în valoare totală de 870 mil. lei, din care asistența financiară nerambursabilă solicitată este de aprox. 334 mil. lei.</p> <p>S-au efectuat plăți pentru creșterea performanței energetice la 1.103 blocuri de locuințe (46.393 apartamente), în valoare de 167,798 mil. lei. Din totalul blocurilor finanțate, la un număr de 657 blocuri de locuințe (23.347 apartamente) s-au efectuat recepțiile la finalizarea lucrărilor</p> <p>15 credite cu dobânda subvenționată au fost acordate asociațiilor de proprietari și proprietarilor de locuințe unifamiliale.</p> <p>Au fost contractate 34 proiecte din cele 108 depuse până la 15 martie 2014.</p>

¹⁰⁴ Estimare Ministerul Economiei/Departamentul pentru Energie

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	<p>schemei de finanțare <i>Sprrijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe (DMI 1.2 - POR 2007-2013)</i>, pentru reabilitarea termică a clădirilor rezidențiale</p>	
	<p>Îmbunătățirea eficienței energetice în gospodăriile și comunitățile cu venituri reduse din România</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 101 specialiști perfecționați în cadrul cursurilor de instruire și a celor postuniversitare de pregătire continuă în domeniul eficienței energetice a clădirilor; - 250 de participanți la cursurile de pregătire organizate în cadrul ADR-urilor; - două zone (Suceava și Brașov) identificate pentru producerea de materiale izolatoare durabile, disponibile pe plan local; - șapte puncte de informare realizate în cadrul proiectului.
	<p>Promovarea unor proiecte pilot privind contorizarea inteligentă la nivelul sistemelor de distribuție a energiei electrice</p>	<p>A fost adoptat Ordinul ANRE nr. 91/2013 privind implementarea sistemelor de măsurare inteligentă a energiei electrice. Actul normativ stabilește pașii procedurali de aprobare a planurilor de acțiune ale operatorilor de distribuție.</p>
Educație		
<p>Rata părăsirii timpurii a școlii: 16,9% (trim. IV/2013)¹⁰⁵</p> <p>În anul 2012 rata părăsirii timpurii a școlii a fost de 17,4%, valoare relativ constantă în perioada 2011-2012, dar mai scăzută cu 1 p.p. față de nivelul maxim atins în anul 2010. Există discrepanțe pe genuri și medii de rezidență (o rată mai mare în rândul băieților și în mediul rural, față de fete, respectiv mediul urban).</p>	<p>Implementarea programelor sociale anuale finanțate și concepute în scopul susținerii elevilor din zonele defavorizate: <i>Rechizite școlare</i>¹⁰⁶, <i>Bani de liceu</i>¹⁰⁷ și <i>Euro 200</i>¹⁰⁸ și <i>Cornul și laptele</i>¹⁰⁹, <i>Mierea și fructele</i> dar și <i>Rambursarea cheltuielilor de transport</i> și <i>Microbuze școlare</i>. MEN va continua aceste programe și în anul școlar următor (a se vedea <i>Tabelul 4</i>).</p> <p>Implementarea unor programe, prevăzute în Legea Educației Naționale pentru susținerea revenirii la</p>	<p>Prin intermediul acestor programe sunt create condiții pentru asigurarea de șanse egale la educație pentru elevii proveniți din grupurile socio-economice defavorizate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prin programul <i>Rechizite școlare</i>, pentru anul școlar 2013/2014, au fost acordate rechizite școlare pentru un număr de 722.198 elevi; - prin programul <i>Bani de liceu</i>, pentru anul școlar 2013/2014, au fost acordate burse școlare unui număr de 98.602 elevi de liceu; - prin programul <i>Euro 200</i>, 21.077 elevi au beneficiat în anul 2013 de sprijin pentru achiziționarea de tehnică de calcul; - elevii claselor pregătitoare, I-VIII, precum și preșcolarii beneficiază de o masă zilnică prin programul <i>Cornul și laptele</i> și de produse apicole și fructe, prin programul <i>Mierea și fructele</i>. <p>Prin aceste programe se susține atât revenirea la școală a celor aflați în afara sistemului de educație, cât și ridicarea nivelului de pregătire al elevilor prin</p>

¹⁰⁵ Date provizorii, Institutul Național de Statistică

¹⁰⁶ Acordarea de rechizite școlare pentru elevii înrolați în învățământul primar și gimnazial – cursuri de zi – și care fac parte din familii a căror venit net mediu pe cap de membru de familie reprezintă maximum 50% din salariul minim brut la nivel național pe membru de familie.

¹⁰⁷ Bursă (alocație) lunară pentru elevii din familii din mediile economice și sociale dezavantajate acordată în scopul continuării studiilor după finalizarea studiilor gimnaziale.

¹⁰⁸ Ajutor financiar acordat pentru a stimula achiziționarea de calculatoare personale acelor elevi și studenți proveniți din zone dezavantajate economico-sociale.

¹⁰⁹ Mese gratuite acordate pentru elevii din învățământul primar și gimnazial.

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	<p>școală și creșterea nivelului de alfabetizare a populației. Acțiunea cuprinde programele <i>A doua șansă</i>¹¹⁰ și <i>Școala după școală</i>¹¹¹ și intervențiile de tipul <i>Alfabetizarea funcțională</i>¹¹², pentru care, în cursul anului 2013, MEN a realizat următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programul <i>A doua șansă</i> a fost extins; - în scopul dezvoltării și extinderii programelor de tipul <i>Școala după școală</i>, și având în vedere faptul că metodologia specifică stipulează că derularea acestui program se face la nivel local, la nivelul MEN este în curs de configurare sistemul de raportare privind numărul elevilor cuprinși în programul <i>Școala după școală</i> și cel al școlilor care implementează acest program; - metodologia pentru intervențiile de tipul <i>Alfabetizarea funcțională</i> a fost elaborată și va fi aprobată după evaluările naționale din anul 2014. 	<p>desfășurarea de activități (de învățare, rezolvare de teme) după orele de curs.</p> <p>Programul educațional <i>A doua șansă</i> vizează, în principal, reducerea abandonului școlar. Pentru acest program, în anul școlar 2013/2014, au fost alocate 20.000 de locuri la nivel național, prin Planul de școlarizare. Pentru anul școlar 2014/2015, a fost alocat același număr de locuri pentru învățământul primar, gimnazial și secundar inferior.</p>
	<p>Asigurarea calității actului educațional în învățământul preuniversitar prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizarea, în luna martie a.c., de către MEN a simulărilor examenului de evaluare națională la finalul clasei a VIII-a și ale examenului de Bacalaureat, atât la clasa a XI-a, cât și la clasa a XII-a. Aceste simulări s-au desfășurat în baza unor subiecte stabilite la nivel național și în condiții similare examenelor naționale. În luna mai 2014 vor fi puse în aplicare prevederile LEN nr. 1/2011 privind generalizarea, la nivel de sistem, a evaluărilor naționale la finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a, după ce aceste evaluări au fost testate în anii școlari anteriori; - implementarea proiectului POS DRU <i>Un învățământ performant bazat pe decizii fundamentale - Strategii</i> 	<p>Creșterea calității educației prin desfășurarea în condiții optime și corecte a examenelor și concursurilor naționale (Evaluarea națională, examenul de Bacalaureat etc.) și pregătirea din timp a elevilor pentru astfel de evaluări și examene.</p> <p>Îmbunătățirea rezultatelor elevilor la testele internaționale PIRLS și TIMS și formarea cadrelor didactice. Astfel, au fost formate un număr de 1.071 cadre</p>

¹¹⁰ Programele de tip *A doua șansă* se adresează persoanelor care depășesc cu 4 ani vârsta corespunzătoare clasei pe care ar trebui să o urmeze și care, din diferite motive, nu au absolvit nivelul primar sau gimnazial.

¹¹¹ Programele *Școala de după școală* vizează oferirea de activități educative, recreative, pentru consolidarea cunoștințelor dobândite sau de accelerare a învățării, precum și activități de învățare remedială, în afara orelor de curs.

¹¹² Programul *Alfabetizarea funcțională* se adresează persoanelor care posedă documente școlare dar care nu dețin competențele corespunzătoare.

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	<p><i>de valorificare a evaluărilor internaționale privind rezultatele învățării</i> prin care a fost realizat un studiu de analiză a greșelilor tipice ale elevilor la testele PIRLS¹¹³ și TIMSS¹¹⁴. În baza studiului amintit, se desfășoară cursuri de formare a profesorilor și sunt elaborate ghiduri metodologice pentru ameliorarea predării și evaluării competențelor.</p> <p>Dezvoltarea învățământului profesional, liceal (filiera tehnologică) și a celui postliceal prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - introducerea învățământului profesional cu durata de doi ani pentru absolvenții interesați ai clasei a IX-a. Pentru anul școlar 2013/2014, în învățământul profesional de tip dual sunt înscriși cca. 13.000 elevi, fiind semnate contracte cu peste 2.300 companii care asigură formarea practică a elevilor. Elevii care frecventează această formă de învățământ primesc o bursă lunară de 200 lei. Începând cu anul școlar 2014/2015 se introduce învățământul profesional de tip dual cu durata de 3 ani (a se vedea <i>Tabelul 4</i>), pentru care au fost finalizate și adoptate normele metodologice și planul-cadru de învățământ; - implementare de programe formare a cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic (ÎPT), finanțate prin proiecte FSE/POS DRU, precum: <i>Formarea cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic-profil servicii pentru extinderea metodei moderne interactive firma de exercițiu, Formarea cadrelor didactice în domeniul evaluării competențelor profesionale, Îmbunătățirea calității educației și formării profesionale prin rețele parteneriale</i>¹¹⁵. 	<p>didactice, 208 inspectori școlari și 279 directori ai școlilor, cu toții implicați în evaluările PIRLS și TIMSS.</p> <p>Revitalizarea învățământului profesional va avea impact pe termen mediu și lung asupra creșterii nivelului de adaptare a sistemului de educație la cerințele pieței muncii și, implicit, la creșterea gradului de ocupare și reducere a șomajului în rândul tinerilor. Introducerea învățământului profesional cu durata de 3 ani va conduce la diminuarea ratei părăsirii timpurii a școlii, prin mai buna adaptare a ofertei de formare profesională inițială la opțiunile elevilor și cerințele pieței muncii. Totodată această formă de școlarizare asigură concordanța între nevoile angajatorilor și opțiunile elevilor.</p> <p>Prin aceste programe în anul 2013 s-a asigurat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formarea și certificarea a 600 cadre didactice din ÎPT în domeniul evaluării de competențe profesionale, din care 42 cadre didactice au fost formate și certificate și ca formatori de profesori evaluatori de competențe profesionale; - elaborarea unei strategii/metodologii de implementare a <i>Cadrului European de Referință în Asigurarea Calității (EQARF)</i> în ÎPT; - realizarea a 96 planuri anuale de activitate la nivelul rețelelor parteneriale formate între școli; - certificarea a 234 persoane din școlile partenere pentru implementarea rețelelor parteneriale în ÎPT.
<p>Pondere tinerilor cu vârsta de 30-34 ani absolvenți de învățământ terțiar - 23,2% (trim. IV/2013)¹¹⁶</p>	<p>Adaptarea învățământului superior la cerințele pieței muncii prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - implementarea de proiecte care au avut drept scop 	<p>Prin proiectul <i>Managementul corelării sistemului de învățământ cu piața muncii</i>, au fost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formate 1000 cadre didactice universitare pentru utilizarea metodologiilor

¹¹³ *Progress in International Reading Literacy Study*

¹¹⁴ *Trends in International Mathematics and Science Study*

¹¹⁵ Cele trei proiecte POSDRU sunt implementate de *Centrul Național pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT)*

¹¹⁶ Date provizorii, Institutul Național de Statistică

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
<p>Ponderea populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară a crescut continuu, ajungând de la 16% în 2008 la 21,8% în 2012. Există discrepanțe pe genuri și medii de rezidență (o rată mai mare în rândul fetelor și în mediul urban, față de băieți, respectiv mediul rural).</p>	<p>realizarea unor studii de monitorizare a inserției absolvenților de studii superioare pe piața muncii, precum: <i>Managementul corelării sistemului de învățământ cu piața muncii și Politici publice fundamentate în învățământul superior: o premisă necesară pentru dezvoltarea României</i>, ambele finalizate în trim. I/2014;</p> <p>- realizarea unei analize a indicatorilor raportați de universitățile de stat și private și a <i>Raportului public anual privind finanțarea învățământului superior</i> de către <i>Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior (CNSPIS)</i>. În urma acestor activități de analiză, CNSPIS a elaborat o propunere de completare a listei de indicatori raportați în prezent de către universități, care a fost inclusă în documentul <i>CNSPIS Actualizarea conținutului raportului național privind starea învățământului superior</i>. În trim. II/2014, acest document va fi înaintat MEN pentru aprobare, împreună cu strategia CNSPIS privind constituirea de baze de date relevante pentru învățământul superior.</p> <p>Implementarea de programe sociale pentru studenți a căror finanțare asigură alocațiile de transport pentru studenți, burse studentești și burse pentru cazare și masă în spațiile administrate de către universitățile de stat și în spații private. Într-un context similar a continuat și acordarea de locuri distincte tinerilor romi la admiterea în facultăți. În anul universitar 2012/2013, alocațiile de transport pentru studenți s-au ridicat la 26,95 mil. lei, alocațiile pentru burse studentești la 204,43 mil. lei, iar alocațiile pentru cazare și masă în spațiile administrate de către universitățile de stat și în spații private la 117,49 mil. lei.</p>	<p>de culegere, procesare și interpretare a datelor despre inserția pe piața muncii. Dintre aceste cadre didactice au fost recrutați angajații unor <i>Departamente de analiză și gestiune previzională</i>, înființate în cele 50 de centre de consiliere din universități și care au fost dotate cu echipamente IT;</p> <p>- elaborate metodologii de monitorizare a participării/ frecvenței învățământului superior și a inserției studenților și absolvenților pe piața muncii;</p> <p>- realizată o aplicație de tip portal de locuri de muncă și o bază de date unitară la nivelul celor 50 de universități participante în proiect.</p> <p>Prin proiectul <i>Politici publice fundamentate în învățământul superior: o premisă necesară pentru dezvoltarea României</i> au fost realizate:</p> <p>- un studiu de impact în ceea ce privește ierarhizarea programelor de studiu;</p> <p>- rapoarte de analiză semantică privind documentele de politici publice din învățământul superior;</p> <p>- o analiză cu privire la culegerea și gestiunea datelor din învățământul superior românesc;</p> <p>- o analiză cu privire la datele necesare fundamentării politicilor publice în învățământul superior.</p> <p>Prin aceste inițiative se pun bazele pentru dezvoltarea, în perioada următoare, a unui sistem informatic strategic și a unor baze de date (inclusiv cu indicatori actualizați) pentru învățământul superior și pentru fundamentarea politicilor educaționale în raport cu cerințele pieței muncii.</p> <p>Aceste programe asigură accesul în învățământul superior a unor tineri proveniți din medii socio-economice defavorizate, dată fiind perioada actuală de incertitudine economică.</p> <p>În anul universitar 2013/2014:</p> <p>- 115.000 de studenți beneficiază de alocațiile de transport pentru studenți totalizând 26,95 mil. lei (sunt decontate 50% din abonamentele de transport orașenesc). Toți studenții de la cursurile de zi acreditate ale facultăților de stat și particulare beneficiază de 2 călătorii gratuite prin CFR /lunar;</p> <p>- 75.000 de studenți beneficiază de burse studentești de sprijin, sociale sau merit, totalizând 216,12 mil. lei;</p> <p>- 99.642 de studenți beneficiază de alocațiile pentru cazare și masă în spațiile administrate de către universitățile de stat și în spații private, totalizând 118,44 mil. lei;</p> <p>- în anul universitar 2013/2014, au fost alocate 594 de locuri distincte</p>

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	<p>Dezvoltarea sistemului național de calificări în învățământul superior din România prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - operaționalizarea <i>Registrului Național al Calificărilor din Învățământul Superior</i> (RNCIS) - în anul 2013, pentru a permite utilizatorilor să consulte baza de date RNCIS și să extragă în mod facil informațiile necesare, a fost modificată interfața și au fost adăugate funcțiuni suplimentare față de cele existente în octombrie 2011 când a fost finalizat proiectul destinat realizării RNCIS; - adoptarea <i>Cadrului Național al Calificărilor</i> care s-a realizat prin HG nr. 918/20.11.2013 și stabilește opt niveluri de calificare care pot fi dobândite prin sistemul formal de educație și formare profesională din România. 	<p>tinerilor romi la admiterea în facultățile de stat.</p> <p>Până la data de 31.12.2013, în procesul de operaționalizare a RNCIS au fost evaluate și înregistrate 335 calificări la nivel de licență și 184 la nivel de nivel masterat. Înregistrarea și evaluarea <i>on-line</i> a noilor calificări va deveni o activitate permanentă odată cu finalizarea portalului www.rncis.ro ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adaptarea <i>Cadrului Național al Calificărilor</i> din România la <i>Cadrul European al Calificărilor</i>, prin alinierea sa pe cele opt niveluri de calificare care pot fi dobândite prin sistemul formal de educație și formare profesională din România și prin recunoașterea rezultatelor învățării dobândite prin învățare în contexte nonformale și informale, din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții.
Incluziune socială		
<p>Rata riscului de sărăcie după transferurile sociale - 22,6% în 2012¹¹⁷</p> <p>În anul 2012 s-a înregistrat o reducere a numărului de persoane sărace cu 164.000 persoane față de anul 2008,</p> <p>În anul 2012, ponderea populației care locuiește în gospodării în care intensitatea muncii este foarte scăzută (exprimată ca procent din total populație) a fost de 7,4%, iar rata privațiunilor materiale severe a înregistrat nivelul de 29,9%.</p>	<p>Sprrijinirea celor mai sărace familii cu copii (acordarea alocației pentru susținerea familiilor , fiind stimulată și participarea școlară a copiilor din familiile beneficiare).</p> <p>Asigurarea protecției sociale a celor mai vulnerabile categorii ale populației¹¹⁸, aflate în risc de marginalizare socială</p> <p>Instituirea măsurilor de protecție socială pentru consumatorii vulnerabili și de diminuare a riscurilor sărăciei energetice</p>	<p>Până în luna martie 2014, de la bugetul de stat au fost acordate fonduri însumând 62,9 milioane lei, numărul lunar mediu de familii beneficiare ale alocației pentru susținerea familiei fiind de 256.413.</p> <p>Începând cu iulie 2013, a fost majorată limita de venituri până la care se acordă alocația pentru susținerea familiei la 530 lei/membru de familie, precum și cuantumul alocației cu 30%. Nivelul venitului minim garantat a crescut cu 8,5%, începând cu iulie 2013 și cu 4,5% începând cu ianuarie 2014. Ca urmare a introducerii acestei măsuri, până în luna martie 2014, cca. 256.413 persoane au beneficiat de alocația pentru susținerea familiei și aprox. 240.357 persoane de acordarea venitului minim garantat.</p> <p>A fost majorat cuantumul ajutoarelor pentru încălzirea cu gaze naturale, raportat la creșterea de 6% a prețului la gazele naturale și au fost introduse ajutoarele pentru încălzirea cu energie electrică:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la nivelul lunii februarie 2014, au fost acordate ajutoare sociale pentru încălzirea cu gaze naturale pentru 184.011 gospodării (478.199 persoane

¹¹⁷ Sursa Eurostat

¹¹⁸ Persoane sau familii care sunt în risc de a-si pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială.

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	<p>Asigurarea asistenței sociale a persoanelor aflate în situații de necesitate</p> <p>Creșterea calității serviciilor sociale pentru copii: - sprijinirea autorităților administrației publice locale în vederea dezvoltării serviciilor de îngrijire de zi destinate prevenirii separării copilului de familie</p> <p>- închiderea instituțiilor de tip vechi și înființarea de centre de recuperare, de case de tip familial și/sau apartamente</p> <p>Facilitarea accesului și a participării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile pe piața muncii FSE finanțează programe destinate integrării pe piața muncii a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile și programe de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor și calificărilor de bază pentru aceste persoane, precum și măsuri vizând creșterea egalității de șanse.</p> <p>Dezvoltarea infrastructurii sociale și a celei de educație: - reabilitarea infrastructurii sociale, inclusiv a locuințelor sociale (proiecte integrate, finanțate din FEDR, pentru realizarea unor investiții destinate îmbunătățirii infrastructurii sociale); - reabilitarea/modernizarea/dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale (proiecte de investiții finanțate din FEDR destinate reabilitării infrastructurii serviciilor sociale); - reabilitarea/modernizarea/dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru FPC (proiecte de investiții finanțate din FEDR destinate reabilitării infrastructurii unităților de</p>	<p>beneficiare) și, respectiv pentru 10.850 gospodării în cazul încălzirii cu energie electrică (24.579 persoane beneficiare).</p> <p>În anul 2013, guvernul acordat ajutoare financiare de urgență în valoare de 2,068 mil. lei pentru sprijinirea unui număr de 804 familii/ persoane</p> <p>- MMFPSPV a finanțat dezvoltarea rețelei de servicii comunitare la nivelul municipiilor, orașelor, comunelor și a Municipiului București, fiind înființate 18 servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familie (centre de zi, centre de consiliere, centre de asistență pentru readaptarea copiilor cu probleme psihosociale). 2.300 persoane vor fi instruite în domeniul organizării și acordării de servicii copiilor aflați în situații speciale.</p> <p>- au fost alocate fonduri pentru construcția și dotarea a 19 case de tip familial/apartamente și a două centre de recuperare, 212 copii beneficiind de îngrijire de calitate în casele și apartamentele nou create</p> <p>Ca urmare a implementării programelor de calificare/ recalificare s-au obținut următoarele rezultate:</p> <p>- 46.700 persoane au participat la programe de calificare/ recalificare și reconversie profesională sau au beneficiat de măsuri vizând creșterea egalității de șanse (din care persoane de etnie romă – 3.178; persoane cu dizabilități - 1.975; tineri care părăsesc sistemul de stat de protecție a copilului – 302 persoane, persoane dependente de droguri și de alcool – 4.536)</p> <p>- au fost înființate 285 structuri de economie socială, fiind create 4.684 locuri de muncă.</p> <p>În scopul îmbunătățirii calității serviciilor sociale:</p> <p>- au fost contractate 86 proiecte destinate îmbunătățirii calității infrastructurii sociale, din care 20 proiecte au fost finalizate;</p> <p>- a fost finalizată reabilitarea a 105 centre sociale, fiind mărită capacitatea acestora de cazare, astfel încât aprox. 24.470 persoane beneficiază de servicii sociale în aceste centre;</p> <p>- a fost contractată reabilitarea a 236 unități de învățământ pentru educația preuniversitară, din care pentru 139 unități de învățământ a fost finalizată modernizarea</p> <p>- au fost contractate 14 campusuri pentru educație preuniversitară, din care cinci finalizate, precum și opt campusuri pentru educație universitară, din</p>

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	învățământ).	care două finalizate - se estimează că aproximativ 96.474 elevi și 10.147 studenți pot beneficia de reabilitarea/modernizarea infrastructurii acestor unități de învățământ (din care 51.372 elevi și 450 studenți beneficiază deja de infrastructura modernizată pentru educație preuniversitară/universitară).
	<p>Îmbunătățirea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de sănătate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - implementarea programelor naționale de sănătate care să răspundă problemelor de sănătate ale persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile (intervenții profilactice și curative, <i>Program de screening pentru depistarea precoce activă a cancerului de col uterin</i> cu o perioadă inițială de implementare de 5 ani); - asigurarea accesului la medicamentele acordate în ambulatoriu pentru pensionarii cu venituri de până la 700 lei/lună; - dezvoltarea rețelei de asistență medicală la nivelul comunităților locale în vederea soluționării problemelor medico-sociale ale individului și a menținerii acestuia în propriul mediu de viață. 	<ul style="list-style-type: none"> - au fost realizate 18 intervenții profilactice și curative în domeniul sănătății femeii și copilului și a fost lansat <i>Programul național de screening pentru depistarea precoce activă a cancerului de col uterin</i> (aproximativ 239.372 de femei cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani fiind testate, deja, gratuit); - 1.018.863¹¹⁹ pensionari (cu venituri sub 700 de lei/lună) au beneficiat de prevederile <i>Programului pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor</i>; - rețeaua de asistenți comunitari, la nivelul întregii țări, cuprinde 979 asistenți, iar rețeaua de medieri sanitari include 381 medieri. În cadrul <i>Programului de mediere sanitară: oportunitatea de creștere a ratei de ocupare în rândul femeilor române</i>, 120 medieri sanitari și 15 asistenți comunitari au urmat cursuri de formare.
	<p>Eficientizarea economică a sistemului de sănătate cuprinde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatizarea sistemului de sănătate prin implementarea <i>Cardului național de sănătate</i> și a programului <i>Fișa electronică a pacientului</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - a continuat informatizarea prin instalarea software-ului standard pentru implementarea programului <i>Fișa electronică a pacientului</i> și tipărirea a 9.000.000 carduri naționale de sănătate
	<p>Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență (proiecte investiții finanțate din FEDR destinate achiziționării de echipamente pentru bazele operaționale pentru intervenții în situații de urgență); - reabilitarea/modernizarea/echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate (proiecte de investiții finanțate din FEDR destinate reabilitării infrastructurii serviciilor de sănătate); 	<ul style="list-style-type: none"> - au fost semnate 16 contracte prin care urmează a fi finanțată dotarea a 826 unități mobile. Au fost finalizate opt contracte prin care au fost echipate 543 unități mobile; - au fost contractate 90 proiecte destinate reabilitării a 101 unități medicale, pentru 30 dintre acestea fiind finalizată reabilitarea/ modernizarea. Datele de monitorizare, înregistrate pentru opt din proiectele finalizate, indică faptul că peste 274.600 persoane beneficiază de infrastructura de sănătate reabilitată.

¹¹⁹ Numărul reprezintă date cumulate din anul 2011 și nu include numărul de pensionari proveniți de la CASAOPSNAJ.

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	- dezvoltarea și modernizarea infrastructurii furnizorilor de servicii medicale și dotarea acestora cu aparatură/ echipamente medicale și mijloace de transport.	- a fost modernizată infrastructura <i>Institutului Regional de Oncologie</i> Iași și s-a finalizat reabilitarea a cinci secții de obstetrică-ginecologie la spitalul municipal Rădăuți și spitalele județene de urgență din Bacău, Suceava, Neamț, Bihor.

TABELUL 3: PRINCIPALELE REFORME PE TERMEN SCURT ȘI MEDIU

Reforme prioritare pentru România

Principalele angajamente (noi sau actualizate) din cadrul programului național de reformă pentru următoarele 12 luni	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Administrație publică		
<p>Creșterea calității administrației publice</p>	<p>Continuarea procesului de descentralizare</p> <p>Etape/acțiuni propuse pentru anul 2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asigurarea cadrului instituțional necesar; - elaborarea propunerilor de amendare a legislației cadru a descentralizării; - organizarea de reuniuni consultative cu autoritățile administrației publice centrale și locale, mediul academic și societatea civilă; - furnizarea de asistență tehnică de specialitate grupurilor de lucru pentru descentralizarea competențelor, organizate în cadrul ministerelor, pentru: <ul style="list-style-type: none"> - analiza sectorială a cadrului normativ referitor la exercitarea competențelor de către autoritățile administrației publice centrale și locale; - identificarea și inventarierea de către ministerele implicate în procesul de descentralizare a resurselor materiale, umane și financiare necesare exercitării competențelor propuse a fi decentralizate. 	<p>Consolidarea capacității administrative și a autonomiei autorităților administrației publice locale,</p> <p>Consolidarea cadrului de competențe necesar unei acțiuni coerente și unitare a autorităților administrației publice locale care, împreună cu resursele financiare, umane și materiale necesare, să conducă la creșterea nivelului de dezvoltare locală și a calității serviciilor publice.</p>
	<p>Redefinirea cadrului strategic, instituțional și legislativ în domeniul managementului funcției publice și al funcționarilor publici, în concordanță cu documentele programatice și strategice aprobate la nivel național</p> <p>Etape/acțiuni propuse pentru anul 2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea proiectului <i>Strategiei privind funcția publică pentru perioada 2014-2020</i>; 	<p>Asigurarea unui management coerent și performant al funcției publice și al funcționarilor publici, cu accent pe modernizarea proceselor de recrutare, selecție, promovare, evaluare a performanțelor profesionale individuale și motivare în sectorul public,</p> <p>Promovarea unei politici de management al funcției publice și funcționarilor publici bazată pe profesionalism și integritate.</p>

Principalele angajamente (noi sau actualizate) din cadrul programului național de reformă pentru următoarele 12 luni	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	<ul style="list-style-type: none"> - elaborarea proiectului <i>Strategiei privind formarea continuă a funcționarilor publici pentru perioada 2014–2020</i>; - finalizarea demersurilor de supunere spre aprobare a proiectelor de acte normative privind modificarea și completarea legislației primare în domeniul funcției publice (legile nr. 188/1999 și 7/2004); - monitorizarea, în continuare, a aplicării unitare a legislației privind funcția publică și funcționarii publici, precum și a celei referitoare la respectarea normelor de conduită aplicabile acestei categorii de personal. <p>*Cele două proiecte de strategii vor fi elaborate în corelare cu <i>Strategia pentru consolidarea administrației publice 2014-2020</i>.</p>	
	Organizarea de programe de formare specializată și perfecționare profesională	Dezvoltarea competențelor personalului din administrația publică centrală și locală (funcții publice generale de conducere și execuție, funcții publice specifice asimilate acestora, personal contractual); Corelarea competențelor care vor fi dezvoltate cu domeniile prioritare de formare (inclusiv planificare strategică și bugetară), stabilite pe baza nevoilor de instruire instituționale și a direcțiilor strategice naționale; Îmbunătățirea calității serviciilor publice furnizate beneficiarilor.
	Definirea mecanismului de control al calității reglementărilor	Creșterea calității reglementărilor, cu efecte benefice asupra cetățenilor și mediului de afaceri
Îmbunătățirea condițiilor privind locuirea la nivel național	Elaborarea <i>Strategiei Naționale a Locuirii</i> Implementarea proiectului <i>Coordonarea și selecția eficientă și transparentă a proiectelor de infrastructură finanțate din instrumente structurale și de la bugetul de stat pentru perioada 2014-2020</i> (cu Banca Mondială), ale cărui rezultate contribuie la fundamentarea strategiei sus-menționate. În cadrul acestui proiect vor fi elaborate rapoarte privind: <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea pieței locuințelor și dezvoltarea infrastructurii sociale; - modul în care dezvoltarea de locuințe și a infrastructurii sociale de la bugetul de stat pot completa investițiile realizate din fonduri UE; 	Crearea și asigurarea cadrului instituțional și legislativ în scopul implementării de măsuri adaptate la specificul obiectivelor stabilite prin documentele strategice naționale și europene referitoare la locuire

Principalele angajamente (noi sau actualizate) din cadrul programului național de reformă pentru următoarele 12 luni	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	<ul style="list-style-type: none"> - mecanismele propuse de selecție și de stabilire a priorităților pentru proiectele de investiții în locuințe și infrastructură socială, finanțate de MDRAP. 	
	Elaborarea cadrului legislativ pentru înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari și administrarea condominiilor	Reglementarea aspectelor juridice, economice și tehnice privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari din cadrul condominiilor, precum și administrarea, întreținerea și folosirea imobilelor sau grupurilor de imobile din condominii
	Elaborarea unei legi a locuinței	Reglementarea aspectelor sociale, economice, tehnice și juridice ale construcției și folosinței locuințelor
Îmbunătățirea administrării fondurilor europene	Revizuirea și implementarea <i>Planului de măsuri prioritare pentru întărirea capacității de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune</i>	Creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene, Eliminarea suprapunerilor administrative între AM, OI și beneficiari, Prevenirea/identificarea și combaterea fraudelor și a neregulilor.
Continuarea reformei privind sistemul de achiziții publice	Adoptarea <i>Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice pentru perioada 2014 – 2020</i> Obiectivul general al strategiei este reforma globală a sistemului achizițiilor publice.	Optimizarea funcționalității sistemului achizițiilor publice
	Implementarea măsurilor aferente anului 2014 din Planul de acțiune al <i>Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice</i>: <ul style="list-style-type: none"> - revizuirea cadrului legislativ actual prin adoptarea, în legislația națională, a unor prevederi tranzitorii - elaborarea și prezentarea în guvern a două proiecte de acte normative, care vor transpune viitoarele directive europene în domeniile achizițiilor publice și concesiunilor; 	Facilitarea trecerii de la legislația în vigoare în domeniul achizițiilor publice, la un cadru legal care va transpune noul pachet legislativ european în domeniul achizițiilor publice. Simplificarea și flexibilizarea procedurilor de achiziție publică; Utilizarea strategică a achizițiilor publice în contextul provocărilor identificate în <i>Strategia Europa 2020</i> ; Un acces mai bun la piață pentru IMM-uri și societăți nou-înființate; Proceduri mai riguroase de combatere a conflictului de interese, a comportamentelor ilicite și a avantajelor neloiale în achizițiile publice; Îmbunătățirea sistemului de supraveghere a achizițiilor publice; Sporirea transparenței, echității și a certitudinii juridice la atribuirea contractelor de concesiune; Facilitarea accesului la piețele concesiunilor pentru toate întreprinderile europene.
	- extinderea și întărirea rolului ANRMAP în cadrul sistemului achizițiilor publice	Dezvoltarea funcției ex-ante a ANRMAP, prin preluarea funcției de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică,

Principalele angajamente (noi sau actualizate) din cadrul programului național de reformă pentru următoarele 12 luni	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	<ul style="list-style-type: none"> - detalierea la nivel operațional a relațiilor dintre instituții, astfel încât să se asigure interpretarea unitară a prevederilor legislative în domeniul achizițiilor publice - modificarea <i>Sistemului Electronic de Achiziții Publice</i> 	<p>Preluarea de către ANRM MAP a funcției de elaborare de scheme de certificare a competențelor operatorilor economici ce satisfac cerințele de eligibilitate pe tipuri de activități.</p> <p>Asigurarea unei abordări instituționale unitare, prin delimitarea atribuțiilor principalelor instituții publice care sunt implicate în gestionarea sistemului achizițiilor publice</p> <p>Facilitarea utilizării achizițiilor publice de către autoritățile contractante.</p>
Îmbunătățirea mediului de afaceri		
Diversificarea instrumentelor financiare destinate susținerii IMM-urilor cu capacitate de dezvoltare rapidă	Crearea unei rețele de business angels, prin: <ul style="list-style-type: none"> - crearea cadrului legislativ - operaționalizarea rețelei 	<p>Creșterea numărului de proiecte inovative ale IMM-urilor fără istoric de funcționare, cu risc sporit de finanțare.</p> <p>Atragerea în rețea a principalilor investitori de pe piață cu experiență în finanțarea unor astfel de proiecte.</p>
	Implementarea Programul româno-elvețian pentru IMM-uri	<p>Se urmărește creșterea accesului IMM-urilor la credite de investiții pentru menținerea activității, creșterea competitivității și a locurilor de muncă existente Se estimează finanțarea pentru aproximativ 284 de IMM-uri.</p>
Consolidarea instrumentelor de garantare și contra-garantare pentru stimularea investițiilor în sectoarele strategice	Lansarea și implementarea prin inițiativa JEREMIE a instrumentului de garantare cu subvenționarea dobânzii și preluarea riscului de creditare	<p>Țintă de garantare este de 130 mil. euro prin care vor fi susținute un număr de 1.500 de IMM-uri.</p>
Dezvoltarea mentoratului pentru susținerea IMM-urilor în accesarea instrumentelor financiare	Lansarea și implementarea Programului SMALL BUSINESS SUPPORT	<p>Programul facilitează <i>accesul IMM-urilor la servicii de consultanță specializată</i>¹²⁰ și va contribui atât la creșterea accesului IMM-urilor la finanțate, cât și la dezvoltarea unei piețe a consultanței durabile în România. Programul se implementează pe perioadă de 5 ani urmând să fie susținute 500 de IMM-uri. Se estimează ca cifra de afaceri a întreprinderilor asistate va crește în total cu 55 mil. euro și vor fi create 2.500 noi locuri de muncă.</p>
	Înființarea instituției Mediatorului de credite	<p>Se are în vedere reglementarea instituției mediatorului de credite cu efecte în creșterea ratei de succes a proiectelor bancabile depuse de IMM-uri pentru obținerea creditelor.</p>
Creșterea capacității tehnologice a întreprinderilor	Scutirea impozitului pe profitul reinvestit pentru achiziționarea echipamentelor de înaltă tehnologie	<p>Diminuarea poverii fiscale asupra întreprinderilor prin creșterea surselor de finanțare rămase la dispoziția acestora. Acțiunea va contribui la</p>

¹²⁰ Ambele componente se implementează în România din 1993, fiind susținute, până în prezent 500 de întreprinderi, din care 400 prin componenta BAS și 100 prin componenta EGP. De asemenea, au fost instruiți 100 de consultanți locali, iar Asociația Consultanților în Management din România (AMCOR) a primit asistență tehnică pentru dezvoltarea capacității instituționale

Principalele angajamente (noi sau actualizate) din cadrul programului național de reformă pentru următoarele 12 luni	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
		consolidarea financiară a întreprinderilor, crearea de noi locuri de muncă și creșterea volumului de investiții străine directe. Se estimează că diminuarea impozitului pe profit pe anul 2014 va fi de 137.5 mil. lei.
Simplificarea și debirocratizarea procedurilor administrative pentru întreprinzători	Restructurarea ghișeului unic și a PCU	În cadrul proiectului sunt dezvoltate 30 de aplicații care vor fi accesibile printr-un singur punct de contact. Vor fi simplificate procedurile PCU care vor fi interconectate cu one-stop pentru IMM-uri.
	Simplificarea formalităților pentru înființarea întreprinderilor /obținerea licențelor de funcționare	Se estimează reducerea/simplificarea de proceduri și de documente pentru înființarea unei întreprinderi cu 20%, ceea ce va conduce la accelerarea procesului de înființare prin diminuarea timpului de înființare cu 30% și optimizarea costurilor aferente.
	Dezvoltarea serviciilor on-line oferite de ONRC mediului de afaceri, cetățenilor și instituțiilor publice prin: <ul style="list-style-type: none"> - implementarea de noi servicii on-line (eliberarea on-line de certificate constatatoare/furnizări de informații înregistrate în registrul comerțului cu semnătură electronică calificată, implementarea de servicii de tip <i>self service</i> pentru achitarea taxelor și tarifelor la registrul comerțului) - interconectarea cu registrele comerțului din statele membre în cadrul platformei e-justice; 	<p>Se va asigura disponibilitatea informațiilor înregistrate în registrul comerțului, on-line, în timp real, 24 din 24, 7 din 7, 365 din 365, cu semnătură electronică calificată, care va conduce la reducerea timpului pentru obținerea informațiilor înregistrate în registrul comerțului.</p> <p>Se vor diversifica mecanismele de plată a taxelor și tarifelor la registrul comerțului puse la dispoziția solicitanților prin realizarea unui nou mecanism care va conduce la optimizarea timpului aferent înființării unei întreprinderi/obținerii licențelor de funcționare.</p> <p>Se estimează creșterea accesului întreprinderilor din România la informații despre întreprinderile partenere de afaceri din SM prin intermediul ONRC, care va fi interconectat cu registrele comerțului din SM, prin intermediul portalului e-justice.</p>
Îmbunătățirea activității de promovare și dezvoltare a exporturilor realizate de IMM-uri (măsură cuprinsă în RST 7 și în MoU semnat cu COM)	Adoptarea și implementarea <i>Strategiei Naționale de Export 2014-2020</i> Creșterea capacității administrative și instituționale de furnizare de servicii către exportatori, prin implementarea Programului Dezvoltarea și promovarea exportului IMM-urilor	În cadrul programului se va crea o rețea de export; se vor înființa 2 centre de promovare a exporturilor în Regiunile de Dezvoltare Nord-Est și Sud-Muntenia, se vor crea 2 pagini virtuale ale centrelor de export; se va înființa un centru logistic și de export în EUA; se va acorda instruire IMM-urilor pentru penetrarea pe piețe externe.

Principalele angajamente (noi sau actualizate) din cadrul programului național de reformă pentru următoarele 12 luni	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Ocuparea forței de muncă		
Consolidarea capacității Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă în vederea creșterii eficienței și eficacității, inclusiv a gradului de acoperire a serviciilor furnizate beneficiarilor	<p>Adaptarea sistemului informatic al ANOFM în vederea unei mai bune gestionări a programelor/proiectelor și crearea unei baze de date ce include tinerii NEETs înregistrați la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă</p> <p>Externalizarea unor servicii de ocupare furnizate de ANOFM către furnizori privați</p>	<p>Înregistrarea tinerilor din categoriile cele mai dezavantajate în baza de date a ANOFM în scopul identificării și atragerii unui număr cât mai mare de tineri NEETs pentru a participa la măsurile de tip <i>garanție pentru tineri</i></p> <p>Creșterea capacității de acoperire la nivel național a serviciilor specializate pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și realizarea unei mai bune corelări între serviciile oferite de serviciile de ocupare și nevoile clientului</p>
Reformarea rețelei EURES România	<p>Coordonarea rețelei naționale a serviciilor de ocupare a forței de muncă, componentă a rețelei europene a serviciilor de ocupare a forței de muncă EURES, în calitate de Birou național de coordonare.</p>	<p>Creșterea mobilității forței de muncă, inclusiv a tinerilor, Corelarea cererii cu oferta de locuri de muncă în cadrul Uniunii Europene și identificarea de noi oportunități de angajare pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în vederea orientării lor către sectoarele și profesiile care se confruntă cu o lipsă de personal calificat</p>
Creșterea adaptabilității și dezvoltarea permanentă a forței de muncă corelate cu schimbările structurale ale pieței muncii	<p>Realizarea unor analize/ studii/ prognoze semestriale privind evoluțiile pe piața muncii</p>	<p>Furnizarea informațiilor adecvate privind dinamica pieței muncii și adaptarea programelor ANOFM, din perspectiva evoluției anumitor sectoare economice cu potențial de creare de locuri de muncă</p> <p>Anticiparea modificărilor în structura ocupațională a populației, în funcție de competențele necesare sectoarelor economice cu potențial de creare de locuri de muncă</p>
Îmbunătățirea participării pe piața muncii	<p>Subvenționarea angajatorilor pentru a încadra în muncă șomerii care, în termen de cinci ani de la data angajării, îndeplinesc condițiile pentru a solicita pensia anticipată parțială sau pentru limită de vârstă</p>	<p>Descurajarea pensionării anticipate și promovarea îmbătrânirii active, Creșterea numărului de lucrători vârstnici (re)integrați pe piața muncii și reducerea riscului de sărăcie și excluziune socială în rândul acestora</p>
	<p>Acordarea primelor de mobilitate, inclusiv șomerilor de lungă durată</p>	<p>Îmbunătățirea participării la piața muncii a persoanelor inactive și reducerea riscului sărăciei și excluziunii sociale în rândul acestora, precum și diminuarea disparităților regionale în materie de ocupare</p>
	<p>Evaluarea și certificarea competențelor dobândite în sistem informal sau non-formal de educație și formare profesională</p>	<p>Acordarea unei a doua șanse persoanelor care au părăsit timpuriu școala, îmbunătățirea accesului lor la sistemul formal de educație și formare și creșterea capacității lor de inserție profesională</p>
Reducerea decalajelor economice la nivel regional și crearea de locuri de muncă	<p>Instituirea schemei de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională și crearea de locuri de muncă</p>	<p>Realizarea investițiilor la nivel regional în scopul creării de noi locuri de muncă și scăderii șomajului.</p> <p>Numărul total estimat al întreprinderilor care urmează să beneficieze de ajutor de stat se estimează a fi de 1.500, schema urmând a se implementa pe o perioadă de șapte ani (1 iulie 2014 - 31 decembrie 2020).</p>

Principalele angajamente (noi sau actualizate) din cadrul programului național de reformă pentru următoarele 12 luni	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
		Acordarea ajutorului de stat este condiționată de crearea a minimum 20 de noi locuri de muncă/investiție realizată, din care minimum 3 locuri de muncă pentru lucrători defavorizați
Cercetare, dezvoltare, inovare		
Promovarea prioritară a activităților de CDI din sectoarele economice cu potențial de creștere și cu relevanță publică.	Dezvoltarea activităților de CDI în sectorul privat prin stimularea <i>start-up</i> -urilor și <i>spin-off</i> -urilor inovative	Creșterea interacțiunii dintre cercetare, întreprinderi și sectorul de servicii publice, în scopul dezvoltării de soluții bazate pe tehnologii avansate, relevante pentru sectoarele economice cu potențial de specializare inteligentă.
	Dezvoltarea resurselor umane pentru cercetare și inovare în domeniile prioritare cu potențial de creștere: - atragerea cercetătorilor de înaltă competență din străinătate; - crearea <i>Registrului Cercetătorilor din România</i> .	Creșterea atractivității carierei de cercetare și deschiderea sistemului de CDI către mediul științific european și internațional, în conformitate cu obiectivele <i>Spațiului European de Cercetare</i> .
	Instruirea cercetătorilor și a inginerilor în problematica drepturilor industriale și a proprietății intelectuale pentru îmbunătățirea transferului tehnologic	Asigurarea unui număr adecvat de profesioniști în transfer tehnologic și comercializare a rezultatelor CD în întreprinderi, pentru îmbunătățirea transferului de cunoștințe către mediul economic și dezvoltarea capacității administrative și de gestiune a proprietății intelectuale.
Creșterea eficienței investițiilor în domeniul CDI	Gruparea tuturor instituțiilor de cercetare din subordinea ministerelor și agențiilor guvernamentale în subordinea MEN	Îmbunătățirea colaborării inter-instituționale, concentrarea activităților de CD și asigurarea unei mase critice a rezultatelor de CD de înaltă calitate în domenii economice cu potențial rapid de dezvoltare (domenii de specializare inteligentă).
	Elaborarea Foii naționale de parcurs privind infrastructurile de CDI	Asigurarea cadrului pentru continuarea dezvoltării bazei materiale pentru cercetare și utilizarea adecvată a celei disponibile, precum și creșterea eficienței investițiilor pe termen lung în infrastructuri de CD, în vederea valorificării potențialului de cluster în sectoare economice competitive și cu potențial de creștere.
	Elaborarea ghidului pentru stabilirea structurii rapoartelor anuale standardizate ale unităților de cercetare	Îmbunătățirea cadrului de reglementare în domeniul CDI și eficientizarea managementului sistemului de CDI, prin unificarea sistemelor de raportare a activităților de CDI desfășurate de unitățile de profil pentru.
	Promovarea accesului la literatura științifică de specialitate pentru toate organizațiile de cercetare	Creșterea gradului de diseminare a cunoașterii și, implicit, accelerarea procesului de inovare și îmbunătățire a rezultatelor științifice, în conformitate cu obiectivele <i>Spațiului European de Cercetare</i> .

Principalele angajamente (noi sau actualizate) din cadrul programului național de reformă pentru următoarele 12 luni	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Mediu și schimbări climatice		
Îmbunătățirea sistemelor de protecție împotriva riscului de inundații	Îmbunătățirea prognozelor hidrologice;	Creșterea eficacității prognozelor și avertizărilor hidrologice în caz de inundații. prin mai buna utilizare a sistemelor de monitorizare și avertizare timpurie, pentru informarea promptă a autorităților locale care dețin responsabilitatea legală pentru informarea și protejarea populației;
	Creșterea gradului de informare și conștientizare a populației;	Reducerea semnificativa a pierderilor economice provocate de inundații, prin reducerea riscului la inundații pentru zonele populate; îmbunătățirea comunicării, informării, educației și conștientizării populației asupra riscului pe care îl prezintă inundațiile;
	Extinderea și modernizarea lucrărilor de infrastructură specifică.	Refacerea și întreținerea infrastructurii cu rol de apărare împotriva inundațiilor. Realizarea de noi lucrări hidrotehnice pentru protecția împotriva inundațiilor în zonele localităților cu risc ridicat la inundații (zonele afectate sunt situate de-a lungul principalilor afluenți ai Dunării și râurilor din Câmpia Română - Siret, județul Buzău; râurile Argeș, Olt, Jiu - și din Câmpia Banat-Crișana - râurile Someș, Criș, Mureș); reducerea pierderilor directe și indirecte de natură socială și economică, precum și a nevoii de sprijin extern (costurile totale ale daunelor sunt estimate la aproximativ 6 miliarde euro); modernizarea sistemului de comandă al incidentelor și a sistemelor IT asociate pentru îmbunătățirea capacității de răspuns și a coordonării în caz de incidente majore.
Demararea operaționalizării Strategiei Naționale privind Schimbările Climatice 2013-2020	Elaborarea <i>Planului național de acțiune privind schimbările climatice, pentru transpunerea Strategiei naționale privind schimbările climatice 2013-2020.</i>	Planul va conține măsuri și politici la nivel sectorial, care vizează trecerea la o creștere economică bazată pe emisii reduse de CO ₂ . În baza unei modelări macroeconomice, acestea vor fi evaluate și prioritizate din punct de vedere al costurilor și beneficiilor, ținându-se cont de o eventuală extindere a orizontului acestora (2020 – 2030 și, unde este cazul, 2050, în linie cu Foaia de Parcurș 2050 a Uniunii Europene, privind trecerea la o economie cu emisii reduse de carbon). Vor fi stabiliți, totodată, anumiți indicatori relevanți, care să permită evaluarea rezultatelor pentru măsurile propuse, la nivel sectorial și macroeconomic.
	Elaborarea unui studiu în vederea creării cadrului instituțional privind aplicarea prevederilor Deciziei nr. 406/2009/CE (<i>Effort Sharing Decision</i> - referitoare la politicile și măsurile privind reducerea emisiilor GES în sectoarele care nu intră sub incidența schemei de comercializare a emisiilor de gaze cu efect de seră	Definirea și stabilirea structurii instituționale responsabile, definirea și detalierea procedurilor legale, necesare creării condițiilor optime de aplicare în România a prevederilor Deciziei 406/2009/CE, cuprinzând: - identificarea tuturor instituțiilor și a atribuțiilor și responsabilităților necesare; - precizarea și alocarea distinctă, la nivelul fiecărei instituții a

Principalele angajamente (noi sau actualizate) din cadrul programului național de reformă pentru următoarele 12 luni	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	(agricultură, silvicultură, transport, deșeuri, construcții, instalații industriale mici).	responsabilităților și atribuțiilor legate de stabilirea contribuțiilor de reducere la nivel sectorial; - stabilirea responsabilităților de monitorizare, estimare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul fiecărei instituții.
Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în domeniul aviației civile	Accreditarea Aeroportului Internațional Henri Coandă București (AIHCB) conform standardului de certificare a managementului emisiilor de CO₂ prevăzut în Programul de Acreditare a Nivelurilor de CO₂ pentru Aeroporturi¹²¹	Efficientizarea activităților aeroportuare și recunoașterea la nivel european a performanțelor în gestionarea și reducerea emisiilor de CO ₂ rezultate din activitățile aeroportuare (emisiile rezultate din energia utilizată în clădirile aeroporturilor și la operarea infrastructurii, transportul la și de la aeroport, vehiculele utilizate pe platforme, deplasarea aeronavelor la sol etc.).
Surse regenerabile de energie		
Îmbunătățirea eficienței sistemelor de sprijin pentru energia din surse regenerabile	Elaborarea metodologiei de stabilire a cotei anuale obligatorii de certificate verzi (revizuirea Ordinului ANRE nr. 45/2011)	Stabilirea cotelor obligatorii de energie electrică susținută prin sistemul de promovare va contribui la buna funcționare a mecanismelor de piață pentru tranzacționarea certificatelor verzi.
	Evaluarea periodică (anuală) a indicatorilor specifici (investiție specifică/MW putere instalată, rata internă de rentabilitate) necesari analizei de supracompensare a sistemului de promovare prin certificate verzi	Determinarea valorilor indicatorilor specifici va contribui la evitarea supracompensării pentru una sau mai multe dintre tehnologiile aplicate în producerea energiei electrice din surse regenerabile.
Valorificarea surselor regenerabile de energie	Implementarea unui mecanism de finanțare privind realizarea de investiții inițiale și re tehnologizarea hidrocentralelor	Implementarea proiectelor de investiții pentru producerea energiei din surse regenerabile (cofinanțate din <i>Fondul pentru mediu</i>) va contribui la creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie și, implicit, la atingerea țintei <i>Europa 2020</i> în acest domeniu. Se estimează, de asemenea, contribuții la îmbunătățirea calității mediului, conservarea și protejarea ecosistemelor, precum și la dezvoltarea economică a regiunilor în care se realizează investițiile. Va fi extinsă producția de electricitate din surse regenerabile, estimându-se producerea a 6.600 MWh/an energie electrică și realizarea unei capacități instalate de 3MWe.
	Implementarea unui mecanism de finanțare privind realizarea de investiții inițiale și re tehnologizarea centralelor de producere a energiei termice ce utilizează energia geotermală	Va fi extinsă producția de energie termică din surse regenerabile, estimându-se producerea a 5.900 MWh/an energie termică și realizarea unei capacități instalate de 1,5 MWt.

¹²¹ Programul de Acreditare a Nivelurilor de CO₂ pentru Aeroporturi (*Airport Carbon Accreditation Program*), lansat în iunie 2009 de Consiliul Aeroporturilor Internaționale, are ca scop evaluarea performanțelor aeroporturilor în gestionarea și reducerea emisiilor de CO₂ rezultate din activitățile aeroportuare și aplicarea unui standard european pentru aeroporturi care include 4 nivele de acreditare: *cartografiere* (evaluarea emisiilor de CO₂ sau stabilirea amprentei de CO₂ a aeroportului), *reducere* (aplicarea unor măsuri de reducere a emisiilor), *optimizare* (optimizarea activităților aeroportuare) și *neutralitate* (aplicarea unor măsuri de plafonare a emisiilor prin introducerea posibilităților de offset).

Principalele angajamente (noi sau actualizate) din cadrul programului național de reformă pentru următoarele 12 luni	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Eficiență energetică		
Îmbunătățirea eficienței energetice	Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul transporturilor <ul style="list-style-type: none"> - Modernizarea parcului de material rulant la METROREX prin achiziția de material rulant de generație nouă - Modernizarea eficientă a sistemelor proprii de producere și transport a energiei termice la SNTFM CFR-Marfă SA - Reabilitarea și modernizarea clădirilor și spațiilor de producție și administrative ale SNTFM CFR-Marfă SA 	Prin achiziția a 16 trenuri noi, vor fi aduse contribuții la creșterea siguranței în exploatare, îmbunătățirea condițiilor de confort pentru călători și reducerea consumului de energie electrică. Se estimează o economie anuală de energie de 29% față de consumul actual. Activitățile de modernizare vor contribui la reducerea consumurilor de combustibili destinați funcționarii centralelor termice ce asigură producerea agentului termic necesar încălzirii clădirilor și spațiilor tehnologice. Se estimează o economie de energie de 88,51 tep/an Activitățile de reabilitare și modernizare vor contribui la reducerea consumurilor energetice necesare încălzirii clădirilor și spațiilor în care își desfășoară activitatea SNTFM CFR-Marfă SA. Se estimează o economie de energie de 7,10 tep/an
	Elaborarea metodologiei de stabilire a prețurilor de vânzare și a condițiilor de preluare pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și livrată din centrale de cogenerare de mică putere și centrale de microcogenerare	Va fi promovată cogenerarea de înaltă eficiență și în cazul centralelor de cogenerare care nu beneficiază, în prezent, de schema de sprijin.
	Finalizarea Planului național de acțiune în domeniul eficienței energetice III (PNAEE III), conform prevederilor art. 24, alin.(2) al Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică	Prin identificarea acțiunilor noi incluse în <i>PNAE III</i> și prin implementarea lor ulterioară, se așteaptă contribuții semnificative la creșterea eficienței energetice.
	Elaborarea Raportului anual de progres privind îndeplinirea obiectivelor naționale de eficiență energetică, conform prevederilor art. 24, alin. (1) al Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică	Examinarea stadiului implementării la nivel național a măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice va permite identificarea de noi direcții de acțiune în acest domeniu.
Educație		
Continuarea reformelor în domeniul educației și formării profesionale pentru asigurarea unui învățământ adaptat cerințelor pieței muncii și centrat pe dezvoltare personală și socială	Dezvoltarea educației timpurii (0-6 ani) prin clarificarea, din punct de vedere legislativ, a organizării și funcționării serviciilor de educație timpurie, ca servicii integrate, pentru a deveni, treptat, servicii universale prin: <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea unei analize a factorilor de influență privind 	Universalizarea serviciilor de educație timpurie, creșterea calității educației timpurii și a nivelului de participare la acest nivel de educație.

Principalele angajamente (noi sau actualizate) din cadrul programului național de reformă pentru următoarele 12 luni	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	<p>atribuirea statutului de învățământ obligatoriu, grupei mari din învățământul preșcolar;</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea unei propuneri de modificare legislativă a textului <i>Legii Educației Naționale</i> privind atribuirea statutului de învățământ obligatoriu, grupei mari din învățământul preșcolar; - elaborarea unui proiect de Hotărâre de guvern (HG) privind conținutul educativ pentru educația timpurie ante-preșcolară; - elaborarea unui proiect de HG pentru aprobarea standardelor de referință pentru educația timpurie ante-preșcolară; - revizuirea HG 1252/2012 privind <i>Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a altor servicii de educație timpurie ante-preșcolară</i>. 	
	<p>Modernizarea curriculumului școlar și îmbunătățirea sistemului de evaluare a elevilor (prin generalizarea, în 2014, a evaluărilor naționale la finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a), precum și a competențelor din învățământul profesional și tehnic (ÎPT).</p>	<p>Peste 100 de programe școlare noi elaborate/ actualizate pentru a clasele a III-a și a IV-a;</p> <p>3 proceduri de evaluare implementate;</p> <p>Bază Națională cu Instrumente de Evaluare pentru ÎPT creată. Aceasta va conține 7580 elemente (<i>items</i>) de evaluare de diferite tipuri, 320 probe practice, 64 exemple de teste sumative și 32 exemple de probe trans-disciplinare care vor asigura o creștere calitativă a procesului de evaluare a competențelor din ÎPT.</p>
	<p>Consolidarea accesului la resurse și instrumente digitale în învățământul preuniversitar</p>	<p>Măsurile vor avea cu impact pozitiv asupra utilizării instrumentelor TIC, atât în procesele de învățare și predare, cât și în deschiderea acestor școli către societate și piața muncii.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Conectarea unui număr de 2400 de unități școlare la internet; <p>Resurse didactice digitale elaborate și postate pe site-ul MEN.</p>
	<p>Consolidarea învățământului profesional și tehnic prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - continuarea, în acest an școlar, a școlarizării elevilor absolvenți ai clasei a IX-a care doresc să urmeze ruta învățământului profesional de tip dual cu durata de 2 ani; - introducerea, începând cu anul școlar 2014/2015, a învățământului profesional de tip dual cu durata de 3 ani, cu o componentă importantă de pregătire practică 	<p>Pentru anul școlar 2014/2015, se estimează că:</p> <ul style="list-style-type: none"> - un număr de 17.000 elevi și 418 școli/licee profesionale vor încheia contracte pentru învățământul profesional de tip dual cu durata de 2 ani; - 26.000 elevi din 613 școli/licee profesionale, precum și aproximativ 2.000 agenți economici vor încheia contracte de școlarizare pentru învățământul profesional de tip dual cu durata de 3 ani.

Principalele angajamente (noi sau actualizate) din cadrul programului național de reformă pentru următoarele 12 luni	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	<p>la locul de muncă.</p> <p>Configurarea, la nivelul MEN, a unui mecanism de evaluare a impactului reformelor în domeniul educației, inclusiv creșterea capacității MEN de culegere și procesare de date din sistem.</p>	Prin acest sistem se vor identifica disfuncționalitățile generate de aplicarea schimbărilor în sistemul educațional și se va realiza corectarea acestora.
Asigurarea deschiderii sistemului de educație și formare către toți tinerii și asigurarea accesului egal la educație, în special pentru grupurile cu riscuri particulare	Finalizarea, adoptarea și demararea implementării Strategiei Naționale privind reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii.	Strategia va asigura coordonarea tuturor politicilor naționale în domeniu și va asigura creșterea nivelului de finanțare europeană pentru proiectele care vizează combaterea părăsirii timpurii a școlii (PTS). Pe termen mediu, aceasta va asigura încadrarea într-o curbă constant descendentă a ratei PST. Strategia va avea ca rezultat și dezvoltarea unui sistem eficient de colectare și analiză a datelor și informațiilor pornind de la nivelul unităților de învățământ care dețin date primare privind cuprinderea copiilor de vârstă preșcolară într-o formă de învățământ.
	Implementarea unor măsuri de prevenire și intervenție privind părăsirea timpurie a școlii , inclusiv prin sprijin individualizat pentru elevii expuși riscului de părăsire timpurie, prin extinderea programelor de tipul <i>Școala după școală</i>	Extinderea programelor de tip <i>Școala după școală</i> , îndeosebi în mediul rural, va contribui la creșterea nivelului performanțelor școlare și la scăderea ratei părăsirii timpurii a școlii
	Implementarea unor măsuri de compensare/corecție pentru grupurile dezavantajate: - extinderea programelor de tipul <i>A doua șansă</i> , cu precădere în zonele rurale și în cele cu populație de etnie romă; - crearea cadrului metodologic privind <i>Alfabetizarea funcțională</i> pentru actualizarea competențelor persoanelor care posedă documente școlare corespunzătoare unui nivel de educație, fără a mai deține, în fapt, aceste competențe.	Extinderea programelor de tip <i>A doua șansă</i> , cu precădere în zonele rurale și în cele cu populație de etnie romă; Metodologie privind <i>Alfabetizarea funcțională</i> aprobată.
	Consolidarea pachetului social pentru educație, vizând elevii aparținând grupurilor cu riscuri particulare (elevii din mediul rural, copii de etnie romă etc.), prin: - continuarea programelor sociale ale MEN pentru învățământul preuniversitar (<i>Cornul și laptele, Bani de liceu, Euro 200, Rechizite școlare, Acordarea de burse, Decontarea transportului</i>); - extinderea programului <i>Microbuze școlare</i> .	Acordarea de sprijin familiilor copiilor preșcolari și elevilor, și monitorizarea acestui proces, în vederea asigurării participării școlare a acestora, va conduce la următoarele rezultate: - toți elevii clasei pregătitoare, elevii preșcolari (grupele cu program normal) și elevii din învățământul primar și gimnazial sunt beneficiari ai programului <i>Cornul și laptele</i> ; - în anul școlar 2014/2015 numărul elevilor beneficiari ai programului <i>Euro 200</i> va fi de cca. 20.000; - în anul școlar 2014/2015 numărul elevilor beneficiari ai programului

Principalele angajamente (noi sau actualizate) din cadrul programului național de reformă pentru următoarele 12 luni	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
		<p><i>Bani de liceu</i> va fi de cca. 12.000;</p> <ul style="list-style-type: none"> - prin programul <i>Rechizite școlare</i>, pentru anul școlar 2014/2015, a fost prevăzută achiziționarea de rechizite școlare pentru un număr de 680.260 elevi; - un număr de 600 de microbuze școlare vor fi achiziționate și distribuite la nivel național pentru a asigura transportul elevilor în mediul rural și mic urban. <p>Prin aplicarea tuturor acestor programe crește nivelul de participare școlară, mai ales în rândul grupurilor cu riscuri particulare și se previne părăsirea timpurie a școlii în rândul acestora.</p>
Asigurarea unui învățământ superior deschis, de calitate, competitiv și adaptat pieței muncii	Finalizarea, adoptarea și demararea implementării Strategiei Naționale pentru Învățământul Terțiar din România	Strategia va asigura coordonarea tuturor politicilor naționale în domeniu și creșterea nivelului de finanțare europeană pentru proiectele care vizează sporirea accesului la învățământ terțiar și creșterea calității acestuia.
	<p>Sprijinirea studenților din mediul rural, a grupurilor dezavantajate și a studenților non-tradiționali pentru participarea în învățământul terțiar prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - continuarea implementării programelor sociale pentru studenți: burse, subvenții pentru cazare și masă, decontarea parțială a transportului; - acordarea unei suplimentări valoare de 200 de Euro la bursă (grant) în pentru studenții ERASMUS din mediul rural sau din medii dezavantajate (700 Euro pe lună, comparativ cu 500 Euro pe lună cât este bursa normală). 	<p>Îmbunătățirea accesului tinerilor din grupurile cu riscuri particulare la învățământul superior;</p> <p>Creșterea numărului de studenți din mediul rural care beneficiază de burse de mobilități internaționale.</p>
	<p>Consolidarea instrumentelor de monitorizare a inserției absolvenților de învățământ superior pe piața muncii, în vederea realizării periodice a unor studii de prognoză și diseminarea rezultatelor acestora, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizarea unei platforme informatice care va facilita accesul universităților la instrumentele de monitorizare realizate până în prezent; - adaptarea sau particularizarea instrumentele de monitorizare. 	Prin acest tip de studii crește gradul de adaptare a învățământului superior la cerințele pieței muncii și gradul de inserție pe această piață a absolvenților de studii superioare.
	Consolidarea unui sistem informatic strategic pentru învățământul superior și pentru fundamentarea politicilor educaționale care să includă:	- Bază de date constituită, conținând informații cu privire la diferite aspecte legate de inserția pe piața muncii a absolvenților de învățământ superior.

Principalele angajamente (noi sau actualizate) din cadrul programului național de reformă pentru următoarele 12 luni	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
	<ul style="list-style-type: none"> - un program informatic pentru detectarea plagiatelor; - un program informatic privind datele de sprijinire a finanțării instituționale. 	Pe termen mediu și lung, efectele utilizării acestei baze de date vizează ameliorarea procesului de formulare a politicilor de adaptare a învățământului superior la cerințele pieței muncii, de ajustare a curriculei universitare, precum și măsuri destinate pregătirii practice a studenților.
Crearea și dezvoltarea unui cadru de învățare pe tot parcursul vieții deschis și accesibil	Finalizarea <i>Strategiei Naționale de Învățare pe Tot Parcursul Vieții</i>.	Strategia va asigura coordonarea tuturor politicilor naționale în domeniu și va asigura creșterea nivelului de finanțare europeană pentru proiectele care vizează sporirea accesului la educație a adulților cu implicații pozitive asupra productivității muncii și nivelului de competențe al adulților.
	Dezvoltarea sistemului de calificări în România prin: <ul style="list-style-type: none"> - gestionarea și actualizarea următoarelor registre: <ul style="list-style-type: none"> o Registrul național al furnizorilor de formare profesională autorizați, o Registrul național al furnizorilor de formare profesională neautorizați, o Registrul național al furnizorilor de formare profesională transfrontalieri, o Registrul național al evaluatorilor de competențe profesionale, evaluatorilor de evaluatori și evaluatorilor externi certificați; - elaborarea și aprobarea standardului ocupațional de educație și formare profesională; - constituirea <i>Consiliului Autorității Naționale pentru Calificări</i>. 	Asigurarea calității formării profesionale a adulților; Asigurarea transparenței ANC și comunicării acestei instituții cu actorii relevanți pe piața muncii; Consolidarea relației ANC cu Comitetele sectoriale și sindicate, patronate, asociații profesionale, ONG-uri etc.
	Sporirea mobilității absolvenților sistemelor de educație și formare profesională prin: <ul style="list-style-type: none"> - Introducerea instrumentelor de mobilitate din portofoliul european <i>Europass</i> (<i>Suplimentul la diplomă pentru ciclul Bologna</i> și <i>Suplimentul la certificatul de calificare profesională</i>); - Echivalarea nivelurilor de calificare din sistemul național de învățământ. 	Creșterea mobilității internaționale absolvenților de învățământ superior și a celor din învățământul profesional.
	Crearea cadrului instituțional pentru învățarea pe tot parcursul vieții prin: <ul style="list-style-type: none"> - finalizarea <i>Metodologiei privind organizarea și funcționarea Centrelor comunitare de învățare permanentă</i>. 	<i>Metodologia privind organizarea și funcționarea Centrelor comunitare de învățare permanentă</i> va contribui la înființarea de centrele comunitare de învățare permanentă la nivel local.

Incluziune socială		
Modernizarea sistemului de asistență socială	Gestionarea proceselor de management financiar, finanțare și monitorizare utilizând exclusiv programul SAFIR	Reducerea fraudelor în ceea ce privește accesarea beneficiilor de asistență socială Direcționarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale către segmentele cele mai defavorizate de populație
	Realizarea Registrului electronic național pentru persoanele cu dizabilități (RENPH)	Crearea sistemului informatic unitar de colectare și raportare a datelor privind persoanele cu dizabilități
	Modernizarea sistemului de evaluare a persoanelor cu dizabilități prin crearea de proceduri, instrumente și criterii adecvate unei evaluări după modelul social al abordării dizabilității și realizarea unui nou cadru instituțional	Elaborarea criteriilor medicale și funcționale îmbunătățite pentru evaluarea gradului de handicap care se aplică tuturor persoanelor cu dizabilități
Îmbunătățirea eficienței și a sustenabilității financiare a sistemului de sănătate	Finalizarea sistemului centralizat de achiziții publice pentru zece grupe principale de medicamente	Controlul cheltuielilor și realizarea unor economii semnificative pentru sistemul sanitar
	Elaborarea unor niveluri de referință pentru costurile furnizării de servicii în spitale	Asigurarea unei gestionări eficiente a resurselor financiare din spitale; Stabilirea costurilor reale pentru serviciile medicale.
	Dezvoltarea capacității de evaluare a tehnologiilor în sănătate (pentru medicamente, în vederea actualizării listei medicamentelor compensate)	Reducerea costurilor pentru pacienți în privința medicamentelor compensate
Gestionarea infrastructurii de sănătate și asistență medicală la nivel regional	Modernizarea infrastructurii serviciilor de sănătate	Îmbunătățirea infrastructurii furnizorilor de servicii medicale; Dotarea cu aparatură/echipamente medicale și mijloace de transport a unităților medicale (inclusiv a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență); Creșterea calității serviciilor medicale.

TABELUL 4: PLANUL NAȚIONAL PRIVIND LOCURILE DE MUNCĂ

Principalele angajamente din cadrul <i>Planului național privind locurile de muncă</i>	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Planul național privind locurile de muncă		
Intervenția și activarea timpurie		
Identificarea și atragerea grupului țintă	Crearea unei baze de date integrate pentru înregistrarea tinerilor în cadrul ANOFM.	Facilitarea înregistrării tinerilor în baza de date a ANOFM în vederea unei mai bune furnizări a măsurilor active - la finele lunii februarie 2014, stocul de șomeri cu vârsta până în 25 de ani a fost de 72.306 persoane
	Crearea unor parteneriate între CNDIPT, inspectoratele școlare, școli și AJOFM	Informarea elevilor cu privire la măsurile active pe care le promovează ANOFM - au fost consiliați 10.537 elevi din anii terminali prin intermediul a 289 acțiuni în școli cu scopul orientării profesionale în carieră a acestora
	Dezvoltarea serviciilor de tip <i>self-service</i> și extinderea acestora către comunitățile locale	Asigurarea serviciilor de mediere a muncii, în special în mediul rural - au fost amenajate 50 unități pentru a oferi servicii de tip <i>self-service</i>
Menținerea tinerilor în sistemul de educație	Continuarea implementării programului <i>A doua șansă pentru învățământul primar și secundar inferior</i>	Creșterea numărului tinerilor care și-au completat și finalizat educația de bază, precum și a celor care s-au pregătit pentru obținerea unei calificări profesionale, reducerea excluziunii sociale în rândul tinerilor care au părăsit timpuriu școala. Programul <i>A doua șansă</i> în învățământul primar a avut ca rezultate: - 3.260 cursanți anual - 137 cadre didactice formate. Programul <i>A doua șansă</i> în învățământul secundar inferior a avut ca rezultate: - 6.438 cursanți anual - 341 cadre didactice formate
	Continuarea implementării Programului național de protecție socială <i>Bursa profesională</i>	În perioada ianuarie - martie 2014, 24.186 tineri au beneficiat de bursă profesională pentru a-și continua studiile în vederea obținerii unei calificări.
	Continuarea implementării Programului național de protecție socială <i>Bani de liceu</i>	În perioada ianuarie - martie 2014, 98.550 tineri au beneficiat de bursă pentru a-și continua studiile liceale.
Integrarea tinerilor pe piața muncii		
Îmbunătățirea tranzițiilor de la sistemul de educație la piața muncii	Subvenționarea angajatorilor pentru a oferi un loc de muncă tinerilor absolvenți	Asigurarea tranziției de la sistemul de educație la piața muncii pentru tinerii absolvenți: - în cele 3 regiuni eligibile pentru finanțarea din IOT, au fost angajați 429 tineri prin subvenționarea a 328 angajatori

Principalele angajamente din cadrul <i>Planului național privind locurile de muncă</i>	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
		- în celelalte 5 regiuni, au fost angajați 603 tineri prin subvenționarea a 435 angajatori
	Subvenționarea angajatorilor pentru a oferi stagii de ucenicie tinerilor	Creșterea numărului tinerilor care obțin o calificare în sistemul de formare profesională a adulților, facilitându-le astfel ocuparea unui loc de muncă și asigurându-le o securitate socială adecvată, în vederea reducerii segmentării pieței muncii.
	Consiliere și orientare profesională	Îmbunătățirea eficienței și eficacității educației, formării și ocupării forței de muncă, prevenirea necorelării dintre cerea și oferta de competențe și creșterea productivității, precum și furnizarea abilităților și competențelor necesare facilitării tranziției de la educație/formare la piața muncii. - în cele 3 regiuni eligibile pentru finanțarea din IOT: 16.170 tineri, din care 48 persoane consiliate de către furnizori privați de servicii, selectați de către agențiile teritoriale - în celelalte 5 regiuni: 17.956 tineri, din care 164 persoane consiliate de către furnizori privați de servicii, selectați de către agențiile teritoriale
	Formare profesională	Creșterea numărului tinerilor care au dobândit competențe corelate cu cerințele pieței, precum și îmbunătățirea nivelului de inserție profesională a tinerilor, în contextul evoluțiilor structurale de pe piața muncii și ale schimbărilor generate de criza economică. - în cele 3 regiuni eligibile pentru finanțarea din IOT: 1.319 tineri participanți la cursuri de FPC, din care 174 au fost angajați - în celelalte 5 regiuni: 1.611 tineri participanți la cursuri de FPC, din care 145 au fost angajați
Creșterea mobilității ocupaționale a tinerilor	Acordarea primelor de mobilitate pentru tineri, inclusiv șomerilor de lungă durată	Creșterea numărului tinerilor integrați pe piața muncii, diminuarea riscului de sărăcie și excluziune socială în rândul acestora, precum și a disparităților regionale în materie de ocupare. <i>Prime de mobilitate:</i> - în cele 3 regiuni eligibile pentru finanțarea din IOT: 5 tineri angajați - în celelalte 5 regiuni: 5 tineri angajați <i>Prime de instalare:</i> - în cele 3 regiuni eligibile pentru finanțarea din IOT: 2 tineri angajați - în celelalte 5 regiuni: 8 tineri angajați
	Acordarea primelor de instalare pentru tineri, inclusiv șomerilor de lungă durată	
	Acompaniament personalizat pentru tinerii cu risc de marginalizare socială, inclusiv prin subvenționarea angajatorilor care încadrează persoane din această categorie	

Principalele angajamente din cadrul <i>Planului național privind locurile de muncă</i>	Principalele măsuri preconizate și precizarea dacă acestea sunt relevante pentru recomandările specifice fiecărei țări	Efectele estimate ale măsurilor (calitative și/sau cantitative)
		- în celelalte 5 regiuni: 8 tineri angajați prin subvenționarea a 10 angajatori de inserție
Stimularea ocupării pe cont propriu și a antreprenoriatului pentru tineri	Acordarea de subvenții pentru înființarea și dezvoltarea de întreprinderi de către întreprinzătorii tineri	Creșterea numărului tinerilor care au inițiat o afacere ca urmare a dezvoltării aptitudinilor lor antreprenoriale, facilitarea accesului tinerilor la sursele de finanțare în vederea creării de noi locuri de muncă. - 928 microîntreprinderi înființate și dezvoltate de întreprinzători tineri
	Dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor și facilitarea accesului acestora la finanțare	Creșterea numărului tinerilor care au înființat noi întreprinderi mici și mijlocii (inclusiv NEETs), dezvoltarea aptitudinilor antreprenoriale ale acestora și facilitarea integrării lor pe piața muncii.
Facilitarea integrării tinerilor pe piața muncii	Scheme pilot <i>Garanția pentru Tineri</i>	Facilitarea integrării pe piața muncii a tinerilor care au părăsit timpuriu școala (persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, persoane inactive, șomeri tineri și șomeri tineri de lungă durată) și dobândirea unor aptitudini și competențe profesionale care să le asigure tinerilor șanse reale și oportunități sporite pentru participarea la o piață a muncii modernă Înființarea centrelor de garanție pentru tineri cu rol în identificarea și înregistrarea tinerilor NEETs și furnizarea de programe integrate: - au fost organizate 3 seminarii informative privind măsurile de sprijinire a tinerilor aflați în șomaj; - 4 Centre de Garanție se află în proces de înființare, în București, Olt, Galați și Giurgiu

TABELUL 5: PLAN DE ACȚIUNI PENTRU IMPLEMENTAREA RECOMANDĂRILOR SPECIFICE DE ȚARĂ 2013¹²²

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
RST 2: Asigurarea unei consolidări fiscale favorabile creșterii economice							
1.	Monitorizarea execuției bugetare pentru identificarea și propunerea de soluții pentru corectarea eventualelor derapaje de la țintele de deficit asumate în prezent	În cadrul acțiunii se vor face demersuri pentru: - prevenirea de noi presiuni asupra cheltuielilor; - asigurarea unei finanțări adecvate a deficitului bugetar; - identificarea soluțiilor pentru corectarea eventualelor derapaje de la țintele de deficit asumate.	I/2013	IV/2014	- nivelul deficitului bugetului general consolidat		MFP
2.	Continuarea măsurilor de creștere a eficienței sistemului fiscal	În cadrul acestei măsuri, se va urmări rescrierea Codului fiscal și a Codului de procedură fiscală. Se creează astfel posibilitatea eliminării disfuncționalităților și stabilirii coordonatelor pentru un cadru legal fiscal coerent, precum și premisele asigurării predictibilității sistemului fiscal.	II/2013	IV/2013	- gradul de implementare a modificărilor realizate prin proiectul actului normativ de rescriere a Codului Fiscal; - gradul de implementare a modificărilor realizate prin proiectul actului normativ de rescriere a Codului de Procedură Fiscală; - reducerea numărului de solicitări de asistență privind interpretarea legii.		MFP
3.	Menținerea unor ținte de deficit bugetar structural adecvate atingerii Obiectivului pe Termen Mediu (OTM) până în 2015	În Strategia fiscal-bugetară 2014-2016 și Legea pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar vor fi stabilite deficite bugetare care să susțină atingerea OTM până în anul 2015. Legea bugetului pe anul 2014 va fi elaborată în concordanță cu Strategia fiscal-bugetară 2014-2016 și va respecta țintele asumate prin Legea pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar.	I/2013	IV/2014	- nivelul deficitului bugetar necesar susținerii atingerii OTM.		MFP, Guvern, Parlament
4.	Diversificarea	În cadrul acestei măsuri este vizată introducerea impozitului	I/2013	IV/2013	- gradul de realizare a		MFP

¹²² Planul a fost elaborat în iulie 2013

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
	modalităților de impunere fiscală	forfetar pentru anumite categorii de persoane juridice române.			proiectului actului normativ privind introducerea impozitului forfetar		
5.	Analizarea și adoptarea celor mai potrivite măsuri de reducere a fiscalității	Analiza vizează reducerea CAS și a cotei standard de TVA.	III/2013	I/2014	- gradul de realizare a analizei privind oportunitatea reducerii CAS - gradul de realizare a analizei privind reducerea cotei standard de TVA		MFP
6.	Realizarea unei analize cuprinzătoare a sistemului de contribuții sociale, având ca scop îmbunătățirea colectării, lărgirea bazei de contribuție și limitarea scutirilor	În cadrul acestei măsuri, se va urmări: - identificarea unor potențiale baze de calcul a contribuțiilor sociale, cu precădere pentru contribuția de sănătate, în vederea limitării scutirilor la plata contribuției de sănătate pentru anumite activități independente; - evaluarea impactului fiscal cu privire la posibilitatea efectuării de modificări asupra cotelor de contribuții sociale; - efectuarea unei analize structurale a impactului fiscal asupra diferitelor baze de calcul a contribuțiilor sociale.	III/2013	I/2014	- gradul de realizare a analizei privind sistemul de contribuții sociale		MFP ANAF
7.	Reducerea volumului arieratelor, în special prevenirea formării de noi arierate	Prin activitatea de monitorizare desfășurată permanent la nivelul A.N.A.F. se urmărește diminuarea cuantumului arieratelor fiscale prin aplicarea măsurilor de recuperare reglementate de Codul de procedură fiscală. În domeniul recuperării arieratelor fiscale, în anul 2014 se estimează diminuarea arieratelor recuperabile aflate în sold la finele anului anterior cu 20%.	I/2013	IV/2014	- diminuarea arieratelor recuperabile aflate în sold la finele anului precedent (%).		ANAF
8.	Derularea unor campanii de conștientizare în rândul contribuabililor, privind obligațiile fiscale	În cadrul proiectului cod SMIS 31224 se va implementa o componentă importantă în cadrul căreia sunt avute în vedere desfășurarea a 3 tipuri de campanii: o campanie media, o campanie <i>outdoor</i> și o campanie directă. Cele 3 tipuri de campanii sunt înlănțuite într-o logică funcțională pentru ca mesajele să ajungă la publicul țintă.	III/2013	III/2014	- campanii desfășurate.		ANAF
9.	Extinderea surselor de informații fiscale, prin încheierea de protocoale cu instituții și autorități publice, premisă pentru o	În cadrul acestei acțiuni se urmărește încheierea de protocoale de colaborare cu instituțiile deținătoare de date relevante pentru administrația fiscală și extinderea sferei de cuprindere a protocoalelor deja încheiate. (termen: permanent)	I/2013	IV/2014	- nr. protocoale încheiate.		ANAF

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
	mai bună combatere a indisciplinei fiscale						
10.	Efectuarea de verificări privind modul de înregistrare, declarare și plată a impozitului pe veniturile de natură salarială și a contribuțiilor sociale aferente, ca urmare a sesizărilor/ actelor de control primite de la Inspekția Muncii	Având în vedere procesul amplu de reorganizare în care se află ANAF, termenele și etapele acțiunii vor fi furnizate după încheierea reorganizării ANAF ¹²³ .	III/ 2013	-	- număr inspekții fiscale efectuate în baza sesizărilor/ actelor de control primite de la Inspekția Muncii - sume suplimentare stabilite reprezentând venituri de natură salarială și contribuții sociale		ANAF
11.	Introducerea unei taxe pe depozitarea deșeurilor	Proiectul de ordonanță pentru modificarea și completarea OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu prevede introducerea unei astfel de taxe.		I/2014	- ordonanță adoptată și publicată în MO		MMSC MFP
12.	Reglementarea egalizării vârstei de pensionare pentru femei și pentru bărbați	Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice cu modificările și completările ulterioare. Etape în 2013: - elaborarea proiectului de act normativ (termen: trim. III/2013) - supunerea proiectului de act normative dezbaterii publice (termen: trim. IV/2013) - aprobarea de către guvern a proiectului de act normativ (termen: trim. IV/2013)	III/2013	IV/2013	- proiect de act normativ aprobat de guvern	-	MMFSPV
13.	Subvenționarea angajatorilor pentru a încadra în muncă șomerii care, în termen de cinci ani de la data angajării, îndeplinesc condițiile pentru a solicita pensia anticipată parțială sau de acordare a pensiei pentru	Acordarea din bugetul asigurărilor de șomaj a unei sume egale cu valoarea indicatorului social de referință pentru angajatorii care încadrează în muncă, potrivit legii, șomeri care în termen de 5 ani de la data angajării îndeplinesc, conform legii, condițiile pentru a solicita pensia anticipată parțială sau de acordare a pensiei pentru limită de vârstă. Etape în 2013: - aprobarea actului normativ de modificare a Legii 76/2002 cu modificările și completările ulterioare și publicarea în MO	IV/2013	IV/2014	- nr. de angajatori subvenționați - nr. de șomeri vârstnici angajați	58,45 mil. lei (BAS)	ANOFM

¹²³ Acțiunea a fost introdusă în urma ședinței Grupului de Lucru Strategia Europa 2020 din 03.09.2013

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
	limită de vârstă (RST 2 și 4)	(termen: trim. III/ 2013); - modificarea normelor metodologice de aplicare a legii și aprobarea acestora (termen: trim. IV/ 2013); - începerea implementării (termen: trim. IV/ 2013).					
RST 3: Reforma în sistemul sanitar							
14.	Optimizarea sistemului de furnizare a serviciilor medicale	<p>a) Îmbunătățirea cadrului de reglementare pentru furnizarea și monitorizarea serviciilor de asistență medicală prin emiterea ordinului pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare în anul 2013 a <i>Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate</i> (termen: trim. I/2013);</p> <p>b) evaluarea sistemului de finanțare a spitalelor prin publicarea unui ordin pentru reorganizarea sistemului de raportare <i>Diagnosis Related Groups - DRG</i> (Grupuri Înrudite de Diagnostic) și crearea unui model de calcul al costurilor serviciilor medicale furnizate de către spitale, inclusiv pentru calcularea valorilor relative ale costurilor serviciilor medicale bazate pe modelul morbidității relative din România (termen: trim. II/2014);</p> <p>c) îmbunătățirea sistemului de achiziții a medicamentelor și dispozitivelor medicale pentru spitale prin implementarea unui sistem uniform de codificare și a unui registru comun pentru toate dispozitivele medicale (termen: trim. IV/2013);</p> <p>d) creșterea eficacității serviciilor oferite în asistență medicală primară și creșterea ponderii finanțării acestui tip de asistență prin diversificarea serviciilor medicale oferite de către medicul de familie și alocarea a 10% din FNUASS acestui tip de asistență (termen: trim. IV/2013);</p> <p>e) finalizarea extinderii infrastructurii SMURD la nivel național și continuarea dotării serviciilor de ambulanță SMURD și a unităților de primiri urgență (termen: trim. IV/2014).</p>	I/2013	IV 2014	<p>a) Ordin publicat;</p> <p>b) ordin emis pentru modificarea sistemului DRG;</p> <p>c) - sistem uniform de codificare implementat;</p> <p>- registru comun pentru toate dispozitivele medicale, implementat;</p> <p>d) - nr. servicii medicale;</p> <p>- 10% din FNUASS alocat;</p> <p>e) nr. unități de primiri urgență înființate/dotate.</p>	<p>a) -;</p> <p>b) -;</p> <p>c) -;</p> <p>d) -;</p> <p>e) Cheltuielile vor fi completate după aprobarea bugetului pe anul 2014.</p>	MS
15.	Definirea pachetului de servicii medicale de bază	Elaborarea unui act normativ pentru modificarea cadrului legislativ de implementare a pachetului de servicii medicale de	III/2013	I/2014	- act normativ elaborat.	-	MS

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		bază și de dezvoltare a asigurărilor private suplimentare					
16.	Îmbunătățirea calității serviciilor sanitare prestate	a) Realizarea unui program de formare pentru personalul ce realizează evaluările tehnologiilor medicale (HTA) pentru medicamente, dispozitive medicale și echipamente de înaltă performanță (termen: trim. I/2013); b) adoptarea unui act normativ pentru aprobarea metodologiei de evaluare interimară HTA (termen: trim. II/2013); c) definirea și implementarea de ghiduri clinice (termen: trim. IV/2013); d) adoptarea unui act normativ privind mecanismele de guvernare clinică, care va contribui la introducerea unui model de audit clinic în cadrul spitalelor (termen: trim. IV/2014).	I/2013	IV/2014	a) program de formare organizat; b) ordin publicat; c) nr. ghiduri clinice implementate; d) act normativ adoptat.	a) 134.400 euro (fără TVA) b) - c) - d) -	MS
17.	Reducerea utilizării excesive a internărilor în spitale, inclusiv prin îmbunătățirea serviciilor de tratament ambulatoriu	a) Creșterea ponderii asistenței în ambulatoriu prin schimbarea metodei de organizare și funcționare a ambulatoriului de specialitate, precum și prin suplimentarea fondurilor alocate cu 50% față de anul 2012, în vederea încurajării tratării pacienților în cadrul ambulatoriului de specialitate (termen: trim. IV/2013); b) elaborarea unui plan pentru a spori eficiența cheltuielilor și pentru a reduce utilizarea excesivă, precum și durata internărilor în spitale (termen: trim. II/2014); c) definirea de trasee parcurse de către pacienți de la internare până la externare (termen: trim. II/2014).	III/2013	II/2014	a) buget alocat ambulatoriului de specialitate mai mare cu 50% față de 2012; b) plan elaborat; c) trasee pacienți definite.	a) 585 mil. lei, conform Legii bugetului de stat pentru anul 2013 (față de 387,4 mil. lei în 2012); b) -; c) -.	MS
18.	Creșterea accesului la servicii medicale pentru persoanele aparținând comunităților îndepărtate și izolate	Crearea cadrului legislativ pentru dezvoltarea unei rețele de <i>Centre de asistență medicală la nivel comunitar</i> ce vor oferi servicii pe termen lung, prin finanțare de la Guvernul Elvețian (2013-2016), Guvernul Norvegian (2014-2016) și fonduri structurale (2014-2020).	III/2013	IV/2014	- act normativ adoptat	-	MS
RST 4: Participarea pe piața muncii, combaterea sărăciei și aplicarea Strategiei naționale de integrare a romilor							
19.	Sprijinirea fermelor de familie, în vederea creșterii productivității muncii și a diversificării activităților	În vederea creșterii competitivității și a productivității muncii în sectorul agricol, din FEADR, sunt finanțate investiții în modernizarea exploatațiilor agricole și transformarea fermelor de semi-subsistență în exploatații orientate către piață ¹²⁴ . Sunt	II/2013	IV/2015	- nr. exploatații care primesc sprijin pentru investiții de modernizare - nr. de ferme de semi-		MADR

¹²⁴ PNDR - Axa 1 Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
	economice în spațiul rural	<p>finanțate investițiile în introducerea de noi tehnologii, achiziționarea de echipamente pentru diversificarea și creșterea calității producției conform cerințelor pieței.</p> <p>Etape în 2013-2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizarea sesiunii de depunere de proiecte în cadrul măsurii 121 Modernizarea exploatațiilor agricole (termen: trim. III/2013); - evaluarea proiectelor depuse (termen: trim. II/2014); - aprobarea Raportului de selecție (termen: trim. II/2014); - implementarea și monitorizarea proiectelor selectate (termen: trim. IV/2015). 			subzistență sprijinite		
20.	Implementarea Planului național pentru stimularea ocupării tinerilor	<p>Implementarea planului vizează de-o potrivă îndeplinirea recomandării specifice de țară și a condiționalității ex-ante referitoare la integrarea durabilă pe piața muncii cu vârsta cuprinsă între 15-24 ani, în special cei care nu au un loc de muncă, sau nu sunt incluși în sistemul de educație sau formare. Planul include măsuri ce transpun la nivel național inițiativa europeană privind „garanția pentru tineri”¹²⁵:</p> <p>a) consilierea și orientarea în carieră a tinerilor prin implementarea unor programe personalizate;</p> <p>b) recunoașterea competențelor dobândite de tineri în sistemul informal sau non-formal de educație și formare profesională;</p> <p>c) dobândirea experienței profesionale prin stagii de ucenicie și de formare profesională la locul de muncă¹²⁶ sau prin activități de voluntariat;</p>	II/2013	IV/2013	<ul style="list-style-type: none"> - nr. tinerilor beneficiari ai programelor personalizate de consiliere și orientare în carieră . - nr. tinerilor care au beneficiat de servicii gratuite de recunoașterea competențelor. - nr. tinerilor absolvenți de învățământ superior beneficiari ai stagiilor de formare profesională; - nr. elevilor/ studenților sprijiniți în tranziția de la 	- - -	MMFPSPV MEN ANOFM MMFPSPV

¹²⁵ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul regiunilor privind *Inițiativa oportunități pentru tineri* (COM(2011) 933)

¹²⁶ Implementarea schemelor, finanțate din FSE, pentru îmbunătățirea capacității de inserție a tinerilor absolvenți pe piața muncii (DMI 2.1 *Tranziția de la școală la viața activă*)

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		<p>d) acordarea primelor de mobilitate, inclusiv șomerilor de lungă durată</p> <p>e) consilierea tinerilor care doresc să obțină un loc de muncă prin intermediul serviciilor EURES</p> <p>f) dezvoltarea antreprenoriatului în rândul tinerilor - Stimularea înființării și dezvoltării micro-întreprinderilor de către întreprinzătorii tineri, - Sprijinirea dezvoltării abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor și facilitarea accesului acestora la finanțare – START, - Sprijinirea dezvoltării incubatoarelor de afaceri;</p> <p>g) acordarea de stimulente financiare angajatorilor care încadrează tineri aflați în risc de marginalizare socială în vederea îmbunătățirii capacității de participare la piața muncii și/sau protecției sociale a acestora</p> <p>Etape în 2013-2014: - finalizare plan (termen: trim. I/2013); - adoptare plan (termen: trim. II/2013); - implementare și monitorizare (termen: trim. IV/2013).</p>			<p>școală la viața activă</p> <p>- nr. tinerilor beneficiari ai stagiilor de ucenicie - nr. tinerilor beneficiari ai primelor de mobilitate, din care tineri șomeri de lungă durată.</p> <p>- nr. tinerilor plasați la muncă în străinătate .</p> <p>- nr. întreprinderi înființate de către tineri - nr. locuri de muncă nou create prin cele trei programe</p> <p>- nr. tinerilor aflați în risc de marginalizare socială angajați; - nr. tinerilor absolvenți încadrați la o lună de la organizarea bursei locurilor de muncă, din care tineri aflați în risc de marginalizare socială.</p>	<p>0,02 mil. lei (BAȘ)</p> <p>3,88mil.lei (BAȘ)</p> <p>5,107 mil. lei</p> <p>11.902,248 lei (BAȘ)</p>	<p>MMFPSPV (AM POS DRU)</p> <p>ANOFM</p> <p>ANOFM</p> <p>ANOFM</p> <p>ME-DIMMMAT</p> <p>ANOFM</p>
21.	Susținerea antreprenoriatului în rândul femeilor	Măsura, finanțată de la bugetul de stat, are ca scop creșterea numărului de femei întreprinzător, dezvoltarea spiritului antreprenorial al acestora și creșterea numărului de noi locuri	III/2013	IV/2013	- nr. beneficiare înscrise în program; - nr. întreprinderi create de		ME/ DIMMMAT

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		de muncă create în cadrul întreprinderilor conduse de femei. Etape în 2013: - adoptarea Ordinului nr. 50/2013 privind aprobarea procedurii de implementare a programului național multianual pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale în rândul femeilor manager din sectorul întreprinderilor mici și mijlocii (termen: trim. III/2013); - depunerea proiectelor (termen: trim. III-IV/ 2013); - evaluarea proiectelor și acordarea finanțărilor nerambursabile (termen: trim. IV/2013); - monitorizarea beneficiarilor și elaborarea raportului de monitorizare (termen: trim. IV/2013).			către femei înființate prin program; - nr. locuri de muncă nou create prin program.		
22.	Asigurarea calității serviciilor sociale și stabilirea unui sistem eficient și echitabil de finanțare	Măsura are în vedere elaborarea Normelor metodologice privind aplicarea noii proceduri de acreditare a serviciilor sociale prevăzută de <i>Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale</i> și revizuirea standardelor de calitate privind serviciile sociale. Etape în 2013-2014: - elaborarea și aprobarea prin hotărâre de guvern a normelor metodologice privind aplicarea procedurii de acreditare (termen: trim. IV/2013); - revizuirea standardelor de calitate privind serviciile sociale (termen: trim. IV/2014).	II/2013	IV/2014	- act normativ aprobat de către guvern - nr. licențe de funcționare a serviciilor sociale acordate	-	MMFPSPV
23.	Consolidarea pieței mixte de servicii sociale	Pentru consolidarea pieței mixte de servicii sociale se urmărește crearea și dezvoltarea rețelei naționale de servicii sociale, inclusiv prin încurajarea implicării, pe lângă furnizorii publici, a furnizorilor privați de servicii sociale (ONG, culte recunoscute de lege și agenți economici, numai în condițiile reglementate prin legi speciale), care să asigure servicii sociale diversificate și de calitate, accesibile membrilor fiecărei comunități. Reglementarea contractării serviciilor sociale de către furnizorii privați este prevăzută în cuprinsul Legii nr. 292/2011, legea asistenței sociale. Etape în 2013 -2014: - elaborarea proiectului de lege privind subvenționarea din	IV/2013	IV/2014	- act normativ aprobat de	-	MMFPSPV

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		<p>fonduri publice a serviciilor sociale acordate de organizații, fundații și cultele recunoscute de lege, aprobarea de către guvern și transmiterea spre adoptare către Parlament (termen: trim. I/2014);</p> <p>- elaborarea proiectului de HG pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii privind subvenționarea din fonduri publice a serviciilor sociale acordate de organizații, fundații și cultele recunoscute de lege, după publicarea legii în Monitorul Oficial al României (termen: trim. IV/2014).</p>			<p>guvern</p> <p>- act normativ elaborat și aprobat de guvern</p>		
24.	Revizuirea sistemului de beneficii sociale pentru familie și copii și acordarea condiționată a acestora în vederea susținerii îngrijirii copiilor (RST 4 și 5)	<p>Prin introducerea acestei măsuri se asigură protecția socială a celor mai vulnerabile categorii ale populației, aflate în risc de marginalizare socială. Se majorează limita de venituri până la care se acordă alocația pentru susținerea familiei, începând cu drepturile aferente lunii iulie 2013.</p> <p>Totodată, prin adoptarea actului normativ se majorează nivelul venitului minim garantat (VMG) în două etape, prima începând cu drepturile aferente lunii iulie 2013 și cea de a doua începând din luna ianuarie 2014.</p>	I/2013	II/2013	- OUG nr. 42/2013 pentru modificarea Legii nr. 416/2001 și a Legii nr. 277/2010 aprobată	-	MMFPSPV
25.	Îmbunătățirea mecanismului de monitorizare a incluziunii sociale	<p>Măsura vizează elaborarea proiectului de modificare și completare a <i>HG nr. 1217/2006 privind constituirea mecanismului național pentru promovarea incluziunii sociale în România</i></p> <p>Etape în 2013-2014:</p> <p>-elaborarea proiectului de act normativ (termen: trim. I/2014);</p> <p>-avizarea proiectului de act normativ și aprobarea acestuia în Guvern (termen: trim. IV/2014).</p>	II/2014	IV/2014	- act normativ aprobat de guvern	-	MMFPSPV
26.	Revizuirea Strategiei naționale pentru integrarea cetățenilor români de etnie romă	<p>Revizuirea strategiei urmărește includerea, pe agenda autorităților publice centrale și locale, a unor măsuri concrete pentru cetățenii români de etnie romă în domeniile educației, sănătății, protecției copilului, ocupării forței de muncă, locuinței, justiției și ordinii publice și culturii.</p> <p>Etape în 2013:</p> <p>-finalizarea procesului de consultare cu actorii interesați (termen: trim. IV/2013);</p> <p>-elaborarea planului de implementare a strategiei (termen: trim. IV/2013);</p>	I/2013	IV/2013	- strategie revizuită și adoptată de guvern prin HG.	1,9 mil. lei (sumă din bugetul ANR alocată finanțării programelor și proiectelor derulate pe domeniile prevăzute de	SGG ANR

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		-avizarea interministerială a strategiei (termen: trim. IV/2013); -aprobarea prin HG a strategiei (termen: trim. IV/2013).				Strategie)	
27.	Sprijinirea autorităților administrației publice locale în vederea dezvoltării serviciilor de îngrijire de zi destinate prevenirii separării copilului de familie (RST 4 și 5)	Măsura urmărește dezvoltarea unor rețele de servicii comunitare la nivelul municipiilor, orașelor, comunelor și a Municipiului București în vederea prevenirii separării copilului de familia sa. Prin implementarea <i>Proiectului privind dezvoltarea la nivel local de servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familia sa, precum și instruirea personalului aferent (F/P 1566)</i> , finanțat conform prevederilor Acordului-cadru de împrumut între România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei ¹²⁷ , se urmărește crearea a aprox. 200 de servicii comunitare și instruirea unui număr de aprox. 4.300 de angajați din cadrul serviciilor nou create și din cadrul Serviciului Public de Asistență Socială. Etape în 2013-2015: - semnarea contractelor pentru 18 proiecte (termen: trim. IV/2013); - clarificare documentație pentru 8 proiecte (termen: trim. IV/2013); - derularea proiectelor, aflate în diverse faze de implementare (termen: trim. II/2015).	I/2013	II/2015	- număr de servicii create; - număr de persoane instruite.	1,713 mil. lei	MMFPSPV
RST 5: Reforma sistemului de învățământ							
28.	Accelerarea reformei sistemului de învățământ, la nivel central și local, în condițiile regionalizării și descentralizării, în vederea îmbunătățirii calității actului educațional	Acțiunea vizează eliminarea necorelărilor/armonizarea dintre prevederile LEN și alte acte normative, precum și corectarea disfuncționalităților din sistemul educațional. Totodată, acțiunea își propune finalizarea cadrului metodologic necesar transferului de responsabilități în domeniul educației de la nivel central către autoritățile locale. Etape în 2013: - analiza rezultatelor aplicării metodologiilor Legii Educației Naționale (termen: trim. IV/2013);	III/2013	IV/2013	- prevederi normative generatoare de erori și/sau disfuncționalități în sistemul educațional identificate		MEN

¹²⁷ Aprobat prin HG nr. 928/2007 privind aprobarea Acordului-cadru de împrumut dintre România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru finanțarea Proiectului privind dezvoltarea la nivel local de servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familia sa, precum și instruirea personalului aferent, semnat la București la 29 ianuarie 2007 și la Paris la 9 februarie 2007

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		- identificarea prevederilor normative generatoare de erori și/sau disfuncționalități în sistemul educațional (termen: trim. IV/2013).					
29.	Continuarea reorganizării curriculumului național MEN	Aceasta se va realiza prin: - elaborarea de programe școlare noi pentru clasele a III-a, a IV-a, a V-a și a VI-a (trim. III/2014); - desfășurarea de activități de formare pentru cadrele didactice (activitate permanentă).	II/2013	III/2017	- nr. de programe școlare elaborate; - nr. de cadre didactice participante la activități de formare.		MEN
30.	Introducerea grupeii mari ca parte a învățământului obligatoriu	Etape în 2013-2014: - elaborarea de către MEN de propuneri legislative în acest sens, propuneri ce vor fi suspendate spre adoptare Parlamentului.	IV/2013	II/2015	- proiecte de acte normative elaborate și aprobate;		MEN UIPFFS
31.	Generalizarea înscrierii electronice a copiilor în învățământul preșcolar și primar	Se va realiza prin construirea unui sistem electronic, complementar celui pentru înscrierea elevilor în clasa pregătitoare și clasa I, pentru înscrierea copiilor preșcolari la grădiniță, la nivel național.	IV/2013	I/2015	- sistem electronic operațional; - metodologie pentru înscriere la grădiniță finalizată și aprobată prin OM.		MEN
32.	Actualizarea Registrului Național al Calificărilor din Învățământul Superior	Etape în 2013: - finalizarea documentației privind elaborarea HG de actualizare a RNCIS (termen: sept. 2013); - aprobarea documentației privind elaborarea HG de actualizare a RNCIS (termen: nov. 2013).	II/2013	IV/2013	- RNCIS actualizat.		MEN ANC
33.	Operaționalizarea platformei www.joburi-studenti.edu.ro¹²⁸	Platforma <i>web-based</i> de tip portal de job-uri este o aplicație informatică ce permite integrarea bazei de date rezultate prin concatenarea celor 50 baze de date ale celor 50 universități participante la proiectul POSDRU ID 52422, operaționalizarea acestora permițând: a. pe termen scurt: a.1. creșterea șanselor de integrare pe piața muncii a studenților și absolvenților de studii universitare prin folosirea noilor tehnologii electronice de comunicare; a.2. orientarea serviciilor oferite de platforma către studenți, absolvenți și ofertanți de locuri de muncă.	III/2012	IV/2013	- Platformă operațională: absolvenții 2012 ai celor 50 universități încărcăți în aplicație; - Raport privind inserția absolvenților elaborat; - persoane formate în utilizarea aplicației.	1,03 mil. lei	MEN

¹²⁸ Observație: proiectul a fost suspendat în perioada 01.07.2013-01.10.2013.

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		b. Pe termen lung: b.1. îmbunătățirea calității serviciilor publice având ca beneficiari universitățile și agenții economici; b.2. un grad mai mare de integrare a absolvenților de studii universitare pe piața de locuri de muncă în funcție de profilul acestora.					
34.	Actualizarea standardelor de evaluare ARACIS pentru programele de studii	Acțiunea vizează corelarea între planurile de învățământ și calificările universitare. Etape în 2014: - elaborarea de standarde specifice pentru domeniul <i>Sănătate</i> (în cadrul unui proiect cu finanțare europeană coordonat de UMF Cluj Napoca, prin consultare specialiștilor din domeniu (termen: oct. 2014); - revizuirea standardelor specifice celorlalte calificări (termen: oct. 2014); - elaborarea unei proceduri specifice pentru evaluarea domeniilor de masterat în baza HG nr. 369 din 2013 (termen: apr. 2014).	II/2010	III/2014	- o nouă <i>Metodologie de Evaluare Externă</i> ARACIS elaborată; - standarde elaborate specifice domeniilor (actualizarea celor 10 documente).	Valoare pentru anul 2 de proiect (2013): 0,416 mil. lei	MEN ARACIS
RST 6: Consolidarea guvernantei și a calității instituțiilor și a administrației publice; absorbția mai rapidă a fondurilor UE							
35.	Îmbunătățirea sistemului de coordonare a politicilor publice care să permită existența unei imagini de ansamblu asupra priorităților strategice de guvernare	Dezvoltarea sistemului politicilor publice este esențială pentru îmbunătățirea calității și eficienței procesului de luare a deciziei. Acest demers presupune o bună colaborare între nivelul politic și cel executiv al administrației, precum și între administrația publică și societatea civilă. Scopul acțiunii este de a avea o situație clară a priorităților strategice de guvernare, fapt ce implică revizuirea sistemului național de coordonare a politicilor publice prin crearea unui sistem tip <i>Delivery</i> , precum și a unei unități suport în cadrul CPM. Realizarea acțiunii este strâns corelată de adoptarea PALG, care va contribui la crearea unei imagini de ansamblu asupra priorităților guvernamentale. Etape în 2013-2014: - crearea unui Sistem de Implementare a Priorităților (Delivery System) și a unei Unități de Implementare	III/2013	IV/2015	- sistem tip <i>delivery</i> și unitate suport create.		SGG/ CPM

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		(Delivery Unit) la nivelul CPM (termen: trim. III/2013); - transmiterea și aprobarea de către AM POAT a proiectului <i>Servicii de Informare și Consultanță oferite de BM în sprijinul înființării unui Sistem de Implementare a Priorităților</i> (termen: trim. IV/2013); - implementarea proiectului sus-menționat (termen: trim. II/2015).					
36.	Instituirea unui mecanism de monitorizare și evaluare a implementării priorităților guvernamentale	Acțiunea urmează a se realiza prin intermediul proiectului: <i>Monitorizarea și evaluarea reformelor structurale</i> finanțat de BM, având ca obiectiv general dezvoltarea unui sistem de monitorizare și evaluare a principalelor documente strategice guvernamentale. Etape în 2013: - depunerea ofertelor de către firmele de consultanță interesate (termen: trim. II/2013); - întrunirea comisiei de evaluare și analizarea ofertei tehnice (termen: trim. III/2013), respectiv a ofertelor financiare (termen: trim. IV/2013); - obținerea acordului BM asupra primei faze a licitației (termen: trim. IV/2013); - obținerea acordului BM și semnarea contractului de achiziție (termen: trim. IV/2013); - demararea proiectului (termen: trim. IV/2013).	II/2013	I/2015	- mecanism de monitorizare și evaluare instituit.		SGG/ CPM
37.	Realizarea unui program național de formare pentru specialiștii din administrația publică centrală și locală responsabili cu planificarea teritorială la nivel național, regional și local	Prin această acțiune se are în vedere punerea în aplicare a unui program pilot de instruire a 400 funcționari publici cu privire la elaborarea și implementarea politicilor urbane integrate. Acest demers urmează a se realiza prin intermediul proiectului pilot <i>Platformă pentru dezvoltare urbană durabilă și integrată</i> în valoare totală de 4,81 mil. lei fără TVA (finanțat prin PODCA). Etape în 2014: - realizarea procedurii de achiziție referitoare la dezvoltarea și furnizarea programelor de instruire (termen: trim I/2014); - desfășurarea programelor de instruire privind elaborarea și implementarea politicilor urbane integrate (termen: trim. I/2014 – II/2014).	I/2014	II/2014	- nr. funcționari publici instruiți.	-	MDRAP

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
38.	Continuarea procesului de descentralizare administrativă și financiară, în scopul consolidării capacității administrative și a autonomiei autorităților administrației publice locale și creșterii calității serviciilor publice	<p>Acțiunea se înscrie în obiectivele <i>Programului de guvernare 2013-2016</i>, care vizează <i>creșterea autonomiei colectivităților locale prin declanșarea reală a procesului de descentralizare, cu respectarea principiului subsidiarității.</i></p> <p>Etape în 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identificarea unui set de măsuri necesare pentru demararea procesului de regionalizare-descentralizare și aprobarea acestora de către guvern (termen: trim. I/2013); - constituirea unui grup de lucru interministerial pentru regionalizare-descentralizare, având ca principală misiune demararea procesului de fundamentare în vederea elaborării cadrului normativ necesar stabilirii competențelor tuturor palierelor administrative (termen: trim. I/2013); - organizarea de reuniuni consultative cu reprezentanții administrației publice centrale și locale, mediului academic, societății civile și cu practicieni pe tema procesului de regionalizare-descentralizare (termen: trim. II/2013); - analiza cadrului normativ referitor la exercitarea competențelor de către autoritățile administrației publice centrale și locale și formularea de propuneri de modificare a actelor legislative primare necesare pentru continuarea procesului de descentralizare în diverse domenii de reformă (termen: trim. III/2013); - adoptarea de către guvern a cadrului normativ necesar transferului de competențe către autoritățile administrației publice locale (termen: trim. IV/2013). 	I/2013	IV/2013	<p>- <i>Comitet Tehnic Interministerial pentru Regionalizare-Descentralizare</i> constituit;</p> <p>- cadru normativ necesar transferului de competențe către autoritățile administrației publice locale elaborat și adoptat.</p>		MDRAP
39.	Crearea cadrului instituțional necesar pentru înființarea regiunilor administrativ – teritoriale	<p>Demararea procesului de regionalizare a fost inclusă în <i>Programul de Guvernare 2013-2016</i>, ca unul dintre cele mai importante obiective pentru perioada următoare. Misiunea viitoarelor instituții regionale este de a oferi autorităților publice instrumentele necesare pentru proiectarea și îndeplinirea strategiilor de dezvoltare echilibrată. Pe termen lung, se urmărește diminuarea dezechilibrelor dintre regiuni, prin corelarea politicilor guvernamentale sectoriale la nivelul regiunilor și prin stimularea inițiativelor regionale și locale.</p> <p>Etape în 2013-2014:</p>	I/2013	IV/2014	<p>- <i>Consiliu Consultativ pentru Regionalizare</i> constituit;</p> <p>- campanie publică derulată;</p> <p>- cadru normativ necesar înființării regiunilor ca unități administrativ - teritoriale elaborat și adoptat.</p>		MDRAP

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		<ul style="list-style-type: none"> - crearea unui organism (consiliu consultativ) care să asigure expertiza necesară pentru fundamentarea principalelor opțiuni necesare înființării regiunilor (termen: trim. I/2013); - elaborarea, la nivelul consiliului consultativ, de rapoarte care să fundamenteze deciziile ce urmează a fi adoptate în cadrul procesului de regionalizare-descentralizare (termen: trim. II-IV/2013); - derularea unei campanii de dezbatere publică referitoare la procesul de regionalizare-descentralizare (termen: trim. II/2013 – trim. III/2014); - desfășurarea de schimburi de experiență cu structuri instituționale (Consiliul European, Comitetul Regiunilor) sau state membre UE care au trecut prin procese de regionalizare similare (termen: trim. II/2013 – trim. IV/2014); - analizarea, în cadrul consiliului consultativ, a cadrului normativ privind organizarea și funcționarea regiunilor și formularea de propuneri de modificare a principalelor acte legislative din domeniu (termen trim. II/2013 – trim. III/2014); - finalizarea proiectelor de acte normative necesare organizării și funcționării regiunilor (termen: trim. III-IV/2014); - adoptarea, la nivelul guvernului, a actelor normative specifice domeniului (termen: trim. IV/2014) <p><i>Notă: termenele sunt orientative și depind de data organizării referendumului național pentru revizuirea Constituției, data publicării Deciziei CCR referitoare la rezultatul referendumului și fondul acestei decizii referitoare la validarea sau invalidarea referendumului.</i></p>					
40.	Monitorizarea implementării prevederilor legale cu privire la utilizarea instrumentelor bazate pe dovezi	Conținutul și indicatorii de realizare vor putea fi definiți după intrarea în vigoare a proiectului de HG cu privire la evaluarea preliminară a impactului, proiect care include prevederi referitoare la monitorizarea calității fundamentării proiectelor de acte normative. Data estimată pentru adoptarea acestui proiect de HG: trim. I/2014.	II/2014	IV/2014	-	-	CPM

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
41.	Consolidarea capacității ministerelor de a elabora analize de impact	<p>Pentru a îmbunătăți capacitatea ministerelor de a elabora analize de impact economic și financiar, SGG/CPM va implementa proiectul <i>Dezvoltarea capacității ministerelor de a elabora analize economice și financiare în vederea sprijinirii procesului de formulare a politicilor publice relevante pentru programarea și implementarea instrumentelor structurale</i>, cu finanțare în cadrul POAT.</p> <p>Etape în 2013-2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> - semnarea cu BM a contractului de asistență tehnică (termen: trim. IV/2013); - dezvoltarea unui set comun de recomandări, corespunzător celor trei ministere selectate (MMFPSPV, MDRAP, ME), cu privire la corelarea procesului de formulare a politicilor publice sectoriale cu procesul de identificare a nevoilor de finanțare și de programare a proiectelor ce vor fi susținute din fonduri europene nerambursabile în perioada 2014 – 2020 (termen: trim. II/2014); - formularea a trei politici publice relevante pentru ministerele selectate și realizarea unor analize economice și financiare care să vină în sprijinul fundamentării lor (termen: trim. IV/2014); - elaborarea unei metodologii de evaluare preliminară a impactului economic și financiar, bazată pe toate particularitățile evidențiate la fiecare din cele 3 ministere selectate (I/2015). 	IV/2013	I/2015	<ul style="list-style-type: none"> - contract de asistență tehnică semnat; - set comun de recomandări elaborat; - nr. politici publice formulate; - metodologie de evaluare preliminară a impactului economic și financiar elaborată. 		SGG/CPM
42.	Consolidarea capacității administrative a structurilor responsabile de managementul și controlul PO prin asigurarea unui nivel adecvat de personal în cadrul sistemelor de gestiune și control	Analiza încărcării și alocării de sarcini pe fiecare poziție din cadrul structurilor care gestionează fonduri UE.	I/2013	IV/2014	- nr. analize finalizate.	-	MFE
		Monitorizarea nivelului de ocupare în structurile implicate în managementul și controlul instrumentelor structurale (AM, OI, ACP, MFE, AA), în vederea identificării problemelor semnificative.	I/2013	IV/2014	- grad de ocupare.	-	MFE
		Utilizarea mai extinsă a asistenței tehnice disponibile pentru suplimentarea resurselor umane la nivelul structurilor responsabile de implementarea programelor operaționale, cu accent pe activitățile cheie pentru absorbție (evaluare proiecte, contractare, verificare cereri de prefinanțare/rambursare).	I/2013	IV/2014	- valoare contracte de asistență tehnică pentru accelerarea absorbției, aflate în implementare.	-	MFE

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		Utilizarea expertizei tehnice internaționale în scopul îmbunătățirii procesului de implementare a Fondurilor Structurale și de Coeziune.	I/2013	IV/2014	- număr contracte de servicii semnate cu instituțiile internaționale.	-	MFE
		Implementarea planurilor de instruire anuale la nivelul fiecărei structuri de gestionare și la nivelul sistemului de management al fondurilor UE.	I/2013	IV/2014	- nr. zile participant la instruire.	-	MFE
43.	Stabilirea unui sistem de management al performanței în gestionarea fondurilor UE	Stabilirea unui set de indicatori de performanță pe tip de structură care gestionează fonduri UE și a unui mecanism de monitorizare a performanței fiecărei structuri, inclusiv la nivel de conducere.	I/2013	IV/2014	- set de indicatori de performanță, pe tip de structură, definit - mecanism de monitorizare a performanței realizat.	-	MFE
		Stabilirea mecanismului de evaluare periodică a performanței individuale pe bază de indicatori de performanță la nivelul fiecărei funcții și stimularea financiară a personalului pe baza performanței individuale.	I/2013	IV/2013	- set de indicatori de performanță individuali stabilit.	-	MFE
		Dezvoltarea și implementarea unui sistem de verificare a respectării prevederilor codului de etică și codului de conduită.	I/2013	IV/2014	- sistem implementat de verificare a respectării prevederilor codului de etică și codului de conduită.	-	MFE
		Definirea unei categorii unice de personal care lucrează în domeniul managementului fondurilor UE (funcționar public/personal contractual).	I/2013	IV/2014	- categorie unică de personal aprobată.	-	MFE
		Stabilirea unui nivel de salarizare unitar și stimulator pentru personalul structurilor implicate în managementul fondurilor UE.	I/2013	IV/2014	- nivel de salarizare unitar aprobat.	-	MFE
44.	Prevenirea unor eventuale deficiențe în gestionarea sistemelor de gestiune și control, care pot conduce la corecții financiare și la suspendarea plăților de fonduri UE	Elaborarea unui ghid comprehensiv de bune practici și evitare a principalelor riscuri în achizițiile publice, dedicat autorităților de management și beneficiarilor.	I/2013	II/2013	- ghid finalizat.	-	MFE
		Armonizarea raportărilor solicitate Autorităților de Management de către autoritățile cu rol de coordonare, verificare și control.	I/2013	IV/2014	- set unitar de raportări realizat.	-	MFE (împreună cu AA, ACP)
		Clarificarea și structurarea procedurilor de evaluare la nivelul POS CCE și POS DRU și adaptarea în consecință a manualelor evaluatorilor.	I/2013	IV/2014	- manualul revizuit.	-	MFE

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		Stabilirea unui mecanism eficient și flexibil pentru efectuarea plăților către beneficiarii finali/contractori.	I/2013	I/2014	- mecanism de decontare operațional.	-	MFE
		Stabilirea unei metodologii eficiente pentru certificarea cheltuielilor efectuate în vederea evitării dublei verificări și, în consecință, reducerea timpului de procesare.	I/2013	I/2014	- metodologie revizuită de certificare a cheltuielilor.	-	MFE (împreună cu ACP)
		Stabilirea unei metodologii unitare de elaborare și monitorizare a previziunilor de plată.	I/2013	I/2014	- metodologie unitară de elaborare și monitorizare a previziunilor de plată.	-	MFE (împreună cu ACP)
		Elaborarea unui ghid cu întrebări frecvente pentru procedura de atribuire aplicabilă beneficiarilor privați de proiecte finanțate din instrumente structurale.	I/2013	I/2014	- ghid elaborat.	-	MFE (împreună cu ANRMAP)
		Completarea protocoalelor încheiate de AM-uri cu ANI și încheierea de protocoale cu DLAF în vederea eficientizării procesului de investigare a suspiciunilor de fraudă și conflict de interese.	I/2013	I/2014	- nr. protocoale încheiate între AM și ANI; - nr. protocoale încheiate între AM și DLAF.	-	MFE (împreună cu ANI și DLAF)
		Efectuarea evaluării de risc, adaptată fiecărui PO, care să cuprindă măsuri specifice de diminuare și gestionare a riscurilor.	I/2013	I/2014	- nr. evaluări de risc efectuate.	-	MFE
RST 7: Îmbunătățirea mediului de afaceri și legătura între cercetare-inovare și întreprinderi							
45.	Modificarea și completarea Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării IMM, prin transpunerea principiilor Small Business Act	Prin modificarea actului normativ se are în vedere instituirea obligativității aplicării <i>Testului IMM</i> de către administrația publică centrală și locală în scopul prevenirii acumulării de costuri administrative nejustificate și pentru susținerea competitivității IMM-urilor. Totodată sunt necesare prevederi suplimentare pentru susținerea IMM-urilor inovative și a culturii antreprenoriale prin introducerea de facilități și programe specifice, inclusiv prin diversificarea instrumentelor financiare de garantare, contra-garantare, a rețelelor de investitori și a unui fond de capital de risc. Etape în 2013: - elaborarea proiectului de act normativ de modificare și completare a Legii nr. 346/2004 (termen: trim. II/ 2013); - adoptarea de către guvern a proiectului de act normativ de modificare a Legii nr. 346/2004 (termen: trim. IV/2013);	II/2013	IV/2013	- act normativ adoptat: act normativ adoptat; - grup de evaluarea impactului constituit; - mecanism de evaluare și monitorizare implementat.	-	ME/ DIMMAT
46.	Reevaluarea condițiilor de	<i>Modificarea HG 90/2008 pentru aprobarea Regulamentului</i>	I/2013	IV/2013	- act normativ adoptat:	Fonduri extra-	ANRE

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
	racordare a utilizatorilor la rețelele electrice	<p>privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public <i>are în vedere implementarea prevederilor Legii energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012 și optimizarea procedurilor de racordare pe baza experienței acumulate până în prezent, urmărindu-se reducerea timpului necesar racordării la rețea a noilor utilizatori.</i></p> <p>Etape în 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea și aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public prin ordin ANRE (termen: trim. III/2013); - elaborare act normativ de abrogare a <i>H.G. nr. 90/2008 pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public</i> (termen: trim. IV/2013). 			Ordinul ANRE nr.59/2013.	bugetare	
47.	Adoptarea Codului insolvenței	<p>În cadrul programului <i>Strengthening the Insolvency mechanism in Romania</i>, se urmărește îmbunătățirea legislației în domeniul insolvenței și pre-insolvenței¹²⁹. Programul este structurat pe trei componente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - legislativă, care cuprinde codificarea cadrului legal existent - sistematizarea și corelarea cadrului legislativ din domeniul insolvenței și pre-insolvenței (acte normative primare și secundare, generale și speciale, interne sau edictate la nivel comunitar), precum și amendarea legislației, pentru echilibrarea și eficientizarea procedurii insolvenței și a mecanismelor pre-insolvență; - doctrinară și jurisprudențială - adnotarea textelor legale codificate, cu trimiteri la jurisprudență - internă și a Curții de Justiție a Comunităților Europene, bune practici, doctrină națională și internațională; - instituțională - îmbunătățirea competențelor profesionale ale practicienilor în domeniul insolvenței și pre-insolvenței (judecători sindici, grefieri, administratori judiciari și lichidatori). 	II/2013	I/2014	<ul style="list-style-type: none"> - act normativ aprobat de guvern; - act normativ adoptat de parlament; - publicarea Codului insolvenței adnotat; - nr. de personal instruit; - nr. de sesiuni de instruire organizate. 		MJ

¹²⁹ Programul este parte componentă a proiectului privind *Reforma sistemului judiciar*, finanțat de BIRD prin acordul de împrumut semnat la București în data de 27 ianuarie 2006, ratificat prin Legea nr. 205/2006

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		<p>Etape în 2013-2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - finalizarea consultării publice (termen: trim III/2013); - adoptarea proiectului <i>Codului insolvenței</i> de către guvern (termen: trim III/2013); - elaborarea și publicarea <i>Codului insolvenței</i> adnotat (termen: trim. I/2014); - organizarea de sesiuni de instruire pentru îmbunătățirea competențelor profesionale ale practicienilor în insolvență (termen: trim. I/2014). 					
48.	Relansarea și implementarea schemei de ajutoare de <i>minimis</i> IMM-urilor pentru modernizarea și dezvoltarea activităților	<p>Se urmărește susținerea în continuare a IMM-urilor în vederea realizării de investiții și încurajării participării active a acestora la redresarea economiei românești prin crearea de noi locuri de muncă.</p> <p>Perioada de derulare a schemei pentru emiterea de acorduri pentru finanțare este 2013-2014, cu posibilitatea prelungirii acesteia.</p> <p>Prin noua schemă de ajutor de minimis se introduce condiția de a crea până la finalizarea investiției și de a menține pe o perioadă de minimum 3 ani de la finalizarea investiției:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cinci locuri de muncă, din care cel puțin două locuri de muncă pentru persoane care nu au avut contract individual de muncă în ultimele 3 luni, în cazul unui ajutor <i>de minimis</i> de până la 100.000 euro, inclusiv; - șapte locuri de muncă, din care cel puțin trei locuri de muncă pentru persoane care nu au avut contract individual de muncă în ultimele 3 luni, în cazul unui ajutor de minimis de la 100.000 euro până la 200.000 euro, inclusiv. <p>Etape în 2013-2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adoptarea actului normativ de instituire a schemei de minimis (termen: trim. II/2013); - soluționarea cererilor întreprinderilor pentru obținerea Acordului de finanțare pentru proiectele de investiții (termen: trim. II/2014); - soluționarea cererilor întreprinderilor pentru plata ajutoarelor de stat aferente investițiilor realizate și aprobate spre finanțare (termen: trim. IV/2015) 	II/2013	IV/2018	<ul style="list-style-type: none"> - act normativ de adoptare a schemei de minimis aprobat; - nr. întreprinderi care au beneficiat de Acorduri de finanțare în perioada 2013-2014; - valoarea ajutorului de stat aprobat în perioada 2013-2014; - valoarea ajutorului de stat plătit întreprinderilor în perioada: 2013-2014. 		MFP

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		- monitorizarea întreprinderilor care au beneficiat de ajutoare de stat pentru realizarea proiectelor de investiții (termen: trim. IV/2018)					
49.	Consolidarea instrumentelor de garantare și contra-garantare pentru stimularea investițiilor în sectoarele strategice¹³⁰ și identificarea de noi instrumente financiare cu impact asupra dezvoltării IMM-urilor	Se vor promova următoarele instrumente: Susținerea dezvoltării a activității IMM-urilor prin acordarea unei linii de credit pentru capital de lucru, beneficiind de garanția statului. Etape 2013-2014: - lansarea unui nou program de dezvoltare a activității IMM-urilor prin acordarea unei linii de credit pentru capital de lucru, beneficiind de garanția statului (trim. IV/2013); - monitorizarea implementării programului (termen: trimestrial).	IV/2013	IV/2016			MFP
50.	Dezvoltarea polilor de competitivitate	În cadrul POS CCE – Axa prioritară 1 se finanțează proiecte integrate pentru implementarea strategiilor de dezvoltare a polilor de competitivitate care au ca obiectiv inovarea produselor, serviciilor și a proceselor industriale în vederea promovării acestora pe terțe piețe. Etape în 2013-2014: - derularea procesului de evaluare (administrativă și tehnico-financiara) a cererilor de finanțare pentru etapa a II-a (termen: trim. III/2013); - semnarea contractelor de finanțare pentru proiectele selectate în etapa a II-a (termen: trim. III/2013); - implementarea și monitorizarea proiectelor (termen: trim. IV/ 2015).	II/2012	IV/2015	- nr. proiecte finanțate; - nr. poli de competitivitate susținuți; - nr. noi locuri muncă create și menținute; - valoarea cifrei de afaceri a întreprinderilor asistate după doi ani de la implementarea proiectelor.		ME/AM POS CCE
51.	Consolidarea cadrului de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală, în vederea sprijinirii activităților de cercetare și inovare în întreprinderi	În vederea aplicării reformei în materie de asigurare a protecției drepturilor de proprietate industrială și pentru clarificarea regimului juridic al invențiilor de serviciu se urmărește: a) Adoptarea <i>Legii privind invențiile de serviciu</i> și amendarea <i>Legii nr. 84 din 15 aprilie 1998 privind mărcile și indicațiile geografice</i> Etape în 2013-2014:	I/2013	IV/2014	- proiect de lege privind invențiile de serviciu adoptat;	-	ME/OSIM

¹³⁰ Acțiunea este prevăzută în Programul de Guvernare 2013-2016 și în Comunicarea Comisiei *An action plan to improve access to finance for SMEs* COM (2011) 870 final din 7.12.2011

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		<ul style="list-style-type: none"> - adoptarea proiectului de Lege privind invențiile de serviciu (termen: trim. III/2013); - elaborarea unui ghid, care va include distribuirea beneficiilor ce decurg din exploatarea invențiilor de serviciu, armonizat cu cele mai bune practici internaționale (termen: trim. IV/2014). <p>b) Elaborarea unui proiect de <i>lege de amendare a Legii nr. 84/1998 republicată, privind mărcile și indicațiile geografice</i></p> <p>Etape în 2013-2014</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea anteproiectului la nivel OSIM (termen: trim. IV/2013); - discutarea proiectului cu principalii utilizatori ai sistemului protecției prin marca (termen: trim. I/2014); - finalizarea proiectului de lege (termen: trim. I/2014); - aprobarea proiectului de lege în guvern (termen: trim. II/2014); - adoptarea proiectului de legii în Parlament (termen: trim. IV/2014). 	III/2013	IV/2014	- proiect de lege pentru modificarea Legii nr.84/1998 adoptat.		
52.	Finalizarea procesului de evaluare, clasificare și certificare a institutelor naționale de cercetare-dezvoltare	<p>Măsura constă în evaluarea, clasificarea și certificarea celor 46 de institute naționale de cercetare-dezvoltare (INCD), conform prevederilor <i>O.G. nr. 6/2011 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică</i>, în scopul aplicării sistemului de finanțare instituțională de bază și complementară.</p> <p>Etape în 2013-2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - finalizarea procesului de evaluare și clasificarea a 2 INCD-uri, din cele 9 rămase neevaluate (termen: trim. IV/2013); - formarea echipelor de evaluatori (inclusiv evaluatori străini) pentru derularea procesului de evaluare a celor 7 INCD-uri rămase neevaluate, din totalul de 46 (termen: trim. I/2014); - finalizarea procesului de evaluare și clasificare a INCD-urilor (termen: trim. III/2014); - certificarea, în scopul acordării finanțării instituționale de bază, a acelor INCD-uri care au primit clasificări de categoria A (termen: trim. IV/2014). 	I/2012	IV/2014	<ul style="list-style-type: none"> - INCD-uri evaluate și clasificate; - nr. de INCD-uri certificate. 	2,9 mil. lei	MEN

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
RST 8: Promovarea concurenței și eficienței în industriile de rețea și continuarea reformei guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor deținute de stat din sectoarele energiei și transporturilor							
53.	Promovarea schemelor de tip ESCO și a contractelor de performanță energetică	Măsura vizează îmbunătățirea cadrului legislativ al schemelor de tip ESCO și promovarea contractului de performanță energetică la nivelul municipalităților. Etape în 2013-2014: - formularea, în colaborare cu BERD, a recomandărilor privind îmbunătățirea cadrului legislativ de aplicare a contractului de performanță energetică (termen: trim. IV/2014) - desfășurarea în colaborare cu EPEC (European PPP Expertise Centre) a acțiunilor de promovare incluse în campania <i>Energy Performance Contracting Campaign</i> - EPCC (termen: trim. I/2015).	II/2013	I/2015	- document de recomandări elaborat și transmis la ME; - nr. acțiuni de promovare realizate		ANRE
54.	Îmbunătățirea eficienței energetice în gospodăriile și comunitățile cu venituri reduse din România	Acțiunea se derulează în cadrul unui proiect finanțat prin <i>Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare - Fondul Global de Mediu</i> și vizează integrarea problemelor de sărăcie energetică în politica energetică românească. Etape în 2013-2014: - integrarea termenului de <i>sărăcie față de combustibil</i> în legislația națională (termen: trim. II/2015); - specializarea de arhitecți, ingineri constructori, constructori și auditori calificați cu experiență extinsă în eficiența energetică a clădirilor (termen: trim. II/2015); - identificarea de materiale izolatoare pentru construcții sustenabile, disponibile pe plan local (termen trim. II/2015); - realizarea de clădiri eficiente energetic, modernizate în comunitățile cu venituri reduse (termen trim. II/2015); - furnizarea de date și informații factorilor de decizie/potențialilor investitori, pentru crearea de programe care abordează problema sărăciei față de combustibil (termen: trim. II/2015).	III/2011	II/2015	- act normativ adoptat; - nr. specialiști instruiți; - nr. materiale izolatoare pentru construcții sustenabile, produse local, identificate; - nr. clădiri eficiente energetic modernizate în comunitățile cu venituri reduse; bază de date operațională cuprinzând clădirile nereabilitate termic.		MDRAP
55.	Implementarea fluxurilor fizice reversibile la interconectările de gaze	Acțiunea urmărește creșterea siguranței în aprovizionare pentru consumatorii din România și Bulgaria, care sunt direct afectați de sistările temporare ale importurilor de gaze din Federația Rusă. Proiectul a fost conceput pentru funcționarea	I/2010	IV/2013	- Activitatea nr. 1: Realizarea conexiunii dintre Conducta de import DN 1000, Isaccea - Șendreni - Siliștea și		ME/DE MFP (S.N.T.G.N. Transgaz

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		<p>în condiții de criză.</p> <p>1. Siliștea - Negru Vodă - Isaccea Lucrările vizează realizarea unui sistem de curgere reversibilă pe conducta Dn1000, Tranzit I Bulgaria, la SMG Negru Vodă. Etape în 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Activitatea nr.1:</i> achiziționarea de materiale și de echipamente și realizarea lucrărilor la SMG de la Isaccea pentru realizarea legăturii dintre Conducta Dn1000 Isaccea – Siliștea și Conducta Dn1000, Tranzit I Bulgaria, precum și a unui sistem de filtrare și măsurare la Stația de măsurare a gazelor naturale (SMG) Isaccea (termen: trim. III/2013); - <i>Activitatea nr. 2:</i> achiziționarea de materiale, de echipamente și realizarea lucrărilor la SMG de la Negru Vodă (termen: trim. III/2013); - <i>Activitatea nr. 3:</i> - achiziționarea de materiale și de echipamente și realizarea lucrărilor la Stația de comprimare Siliștea (termen: trim. III/2013); - realizarea inspecțiilor, recepției și punerea în funcțiune – (termen IV/2013). <p><i>Notă: Prima și a treia activitate sunt condiționate de aprobarea Cererii de amendare a Deciziei, solicitate de Transgaz, pentru criterii de eficientizare tehnică și de extindere a termenului de eligibilitate a costurilor proiectului.</i></p> <p>2. Interconectarea Giurgiu - Ruse Pentru a se asigura parametrii tehnologici necesari curgerii reversibile a gazelor în condiții normale, pe interconectarea Giurgiu – Ruse, e necesară construirea unei stații de comprimare la Podișoru. <i>Acordul de dezvoltare în comun</i>, document care este în discuții în acest moment, va stabili detaliile tehnice.</p>	I/2014	IV/2016	<p>Conducta Dn1000, Tranzit 1 Isaccea – Negru Vodă</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activitatea nr. 2: Realizarea sistemului de curgere inversă (Reverse Flow) la SMG Negru Vodă (Tranzit 1) - Activitatea nr. 3: Asigurarea posibilității de comprimare la SC Siliștea în concordanță cu scopul proiectului. <p>Indicatorii de realizare pentru reversibilitate vor fi stabiliți după ce se vor clarifica toate detaliile tehnice</p>		S.A. Mediaș)

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
56.	Finalizarea interconectărilor de gaze ale României cu Bulgaria și Republica Moldova	<p>Interconectarea România - Bulgaria</p> <ul style="list-style-type: none"> - capacitate maximă de transport: 1,5 mld. m³/an; - presiune de operare: 21 - 39 bar; - diametrul conductei: 500 mm; - lungimea totală a conductei: 26 km - lungimea conductei pe teritoriul României: 7,3 Km (incluzând subtraversarea Dunării cu conducta principală și o conductă de rezervă). <p>Etape în 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> - execuția unei conducte DN 500 mm, PN 40 bar, în lungime de 5,2 km între SMG Giurgiu și punctul de subtraversare situat pe malul românesc al Dunării (termen: trim. II/2013); - construirea SMG de la Giurgiu – Termen de realizare (termen: trim. III/2013); - execuția subtraversării fluviului Dunărea prin montarea a două fire de conductă DN 500 mm, PN 50 bar, în lungime totală de 4,14 km (termen: trim. IV/2013). <p>Interconectarea România – Republica Moldova</p> <p>Va fi realizată conducta de transport de gaze Ungheni – Iași.</p> <p>Etape în 2013-2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizarea, pe segmentul României, a conductei terestre de la interconectarea cu SNT până la punctul de subtraversare a Prutului (termen: trim. IV/2014); - realizarea, pe segmentul Rep. Moldova, a conductei terestre de la interconectarea cu sistemul de transport moldovenesc, până la punctul de subtraversare a Prutului și a SMG (termen: trim. IV/2014); - realizarea segmentului de subtraversare a Prutului (termen: trim. IV/2014). 	IV/2009	IV/2013	Indicatorii de realizare la finalul acțiunii vor fi punerea în funcțiune a:		ME/DE MFP (S.N.T.G.N. Transgaz S.A. Mediaș)
			III/2013	IV/2014	1. Conductei de interconectare – 26 km (cuprinde segmentul terestru românesc + segmentul de subtraversare a Dunării + segmentul terestru bulgar) 2. SMG Giurgiu - funcțională la parametrii proiectați 3. SMG Ruse - funcțională la parametrii proiectați		(ANRM)
57.	Vânzarea unui pachet minoritar din acțiunile TAROM	Măsura constă în aplicarea sau modificarea strategiei actuale de privatizare a TAROM, în funcție de rezultatele operaționale și financiare înregistrate de companie, ca urmare a introducerii	III/2011	IV/2014 ¹³¹	- rezultate economico-financiare îmbunătățite (raport profit - pierdere	0	MT

¹³¹ Termenul reflectă încheierea etapelor intermediare ale acțiunii, privatizarea TAROM fiind un proces care necesită o decizie politică pe termen lung, în funcție de rezultatele operaționale și financiare înregistrate de companie, ca urmare a introducerii managementului privat.

Nr. crt.	Acțiune	Conținut acțiune și etape	Termen de început (trim./an)	Termen de finalizare (trim./an)	Indicatori de realizare	Buget/ cheltuieli 2013 (mil. lei/euro)	Instituție responsabilă
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)
		managementului privat. Etape în 2013-2014: - elaborarea Rapoartelor de investigare a interesului unor investitori strategici și de portofoliu privind achiziționarea de acțiuni ale TAROM (termen: trim. I/2014); - monitorizarea rezultatelor operaționale și financiare ale companiei TAROM (termen: trim. I - IV/2014); - stabilirea strategiei de privatizare, în funcție de metoda de privatizare (prin IPO sau SPO) recomandată de intermediarul ofertei publice de vânzare, în baza analizei rezultatelor economico-financiare înregistrate de compania TAROM (termen: trim. IV/2014).			pozitiv); - rapoarte elaborate; - strategie de privatizare aprobată.		
58.	Elaborarea Master planului pentru sectorul de transporturi	Măsura constă în elaborarea documentelor corespunzătoare ciclului financiar 2014-2020 (<i>Master Planul General de Transport/MPGT și Strategia pentru Dezvoltarea Sistemului Național de Transport/SDSNT</i>), cu o abordare multi-modală și care să asigure condițiile pentru crearea unui sistem de transport eficient, sustenabil, flexibil și sigur, și să cuprindă un flux de proiecte realiste și mature, precum și o prioritizare a investițiilor. Etape în 2013-2014: - elaborarea modelului național de transport și a bazelor de date asociate acestuia (termen: trim. II/2013); - elaborarea versiunii preliminare a MPGT, precum și a SDSNT (termen: trim. III/2013); - efectuarea <i>Evaluării strategice de mediu</i> pentru Master Plan și pentru strategia de implementare a acestuia (termen: trim. III/2013); - elaborarea și adoptarea documentelor strategice finale (<i>Master Plan și strategie</i>) (termen: trim. I/2014).	II/2012	I/2014	- model național de transport realizat; - Evaluare strategică de mediu; - documente finale (MPGT și SDSNT) elaborate și adoptate.	1,4 mil. lei	MT